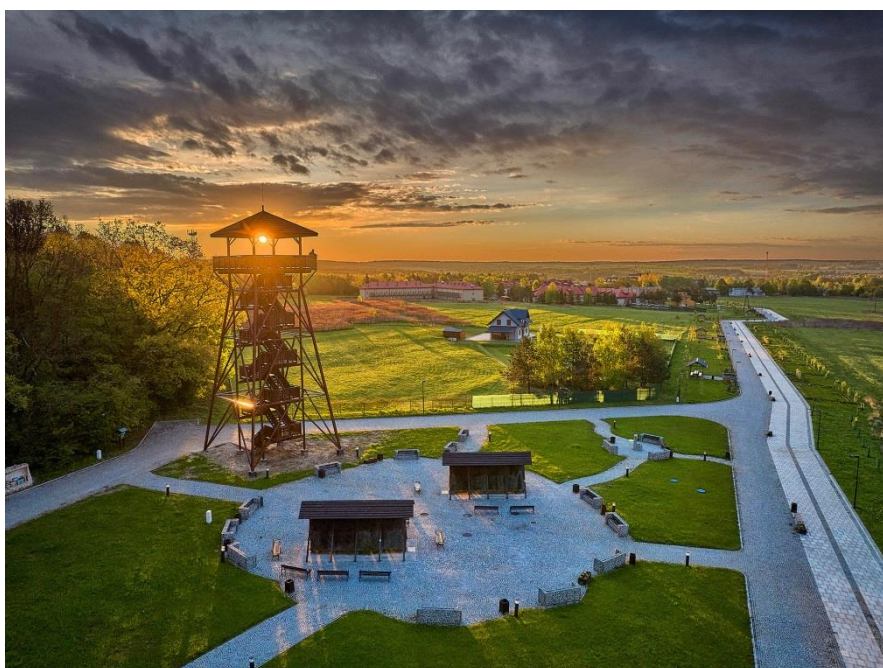

R A P O R T

O STANIE

GMINY HORYNIEC – ZDRÓJ

ZA ROK 2023

WÓJT GMINY HORYNIEC – ZDRÓJ

GMINA HORYNIEC – ZDRÓJ
AL. PRZYJAŹNI 5
37-620 HORYNIEC – ZDRÓJ
www.horyniec-zdroj.pl

1. Wstęp

Raport o stanie gminy Horyniec-Zdrój opracowano w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Horyniec-Zdrój w roku 2023, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy Horyniec-Zdrój i budżetu obywatelskiego (funduszu sołectkiego).

Celem przygotowania raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Horyniec-Zdrój. Zgromadzone w nim zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy w roku 2023.

Raport stanowi kompendium wiedzy o działalności gminy za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny.

Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój, gminnych jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych.

Informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom Gminy Horyniec-Zdrój do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

2. Informacje ogólne

2.1. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Rada Gminy Horyniec-Zdrój liczy 15 radnych.

Przy Radzie Gminy Horyniec-Zdrój kadencji 2018-2023 działały w 2023 r. stałe komisje:

- 1) Komisja Rewizyjna,
- 2) Komisja Budżetu, Bezpieczeństwa, Rolnictwa i Spraw Gospodarczych,
- 3) Komisja Oświaty, Uzdrowiskowa, Zdrowia, Oświaty, Sportu i Kultury Fizycznej,
- 4) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

Stałe komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Horyniec-Zdrój. Mają istotny wpływ na politykę gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce, Rada Gminy Horyniec-Zdrój, na podstawie prac poszczególnych komisji, podejmowała w 2023 r. strategiczne dla gminy decyzje.

Jednostki organizacyjne

- 1) Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Horyńcu-Zdroju
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu-Zdroju

Instytucje kultury

- 1) Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu-Zdroju wraz z filiami w Werchracie i Nowym Bruśnie
- 2) Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu-Zdroju

Sołectwa

W skład Gminy Horyniec-Zdrój wchodzi 13 sołectw:

1. Horyniec-Zdrój
2. Dziewięcierz
3. Prusie
4. Wólka Horyniecka
5. Nowiny Horynieckie
6. Nowe Brusno
7. Podemszczyzna
8. Krzywe
9. Radruż
10. Polanka Horyniecka
11. Werchrata
12. Puchacze
13. Świdnica

Sołectwa w Gminie Horyniec-Zdrój do 2023 i w 2018 r.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Horyniec-Zdrój na koniec roku 2023:

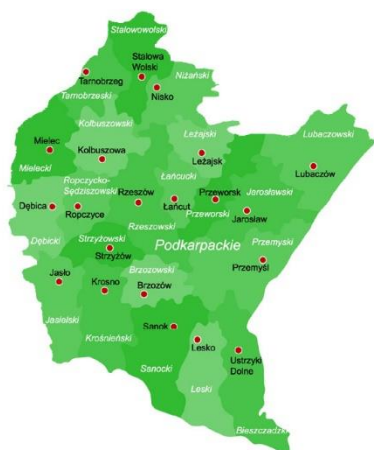
1. Horyniec-Zdrój – 2291
2. Dziewięcierz – 281
3. Krzywe – 48
4. Werchrata – 319
5. Nowe Brusno – 386
6. Nowiny Horynieckie – 76
7. Podemszczyzna – 154
8. Polanka Horyniecka – 85
9. Prusie – 55
10. Puchacze – 90
11. Radruż – 195
12. Świdnica – 134
13. Wólka Horyniecka – 257

Razem: 4 371

Źródło: Dane własne UG Horyniec-Zdrój

2.2. Ogólna charakterystyka Gminy Horyniec-Zdrój

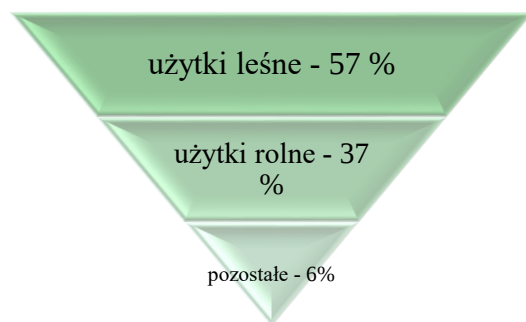
Położenie geograficzno-przestrzenne

Gmina Horyniec-Zdrój położona jest w północno-wschodnim obszarze województwa podkarpackiego w powiecie lubaczowskim, w odległości około 20 km na północny wschód od Lubaczowa.

Gmina obejmuje powierzchnię 203,016 km² co stanowi 15,5 % powierzchni powiatu,

- użytki rolne stanowią 37%
- użytki leśne stanowią 57%
- pozostałe 6%

Gminę Horyniec-Zdrój zamieszkuje 4371 osób, z tego 2165 kobiet. Gęstość zaludnienia wynosi 21,5 mieszkańców na km². W skład gminy wchodzi 13 sołectw i jeden obręb geodezyjny: Horyniec-Zdrój, Dziewięcierz, Krzywe, Nowe Brusno, Nowiny Horynieckie, Podemsczyzna, Polanka Hryniewiecka, Prusie, Radruż, Werchrata, Wólka Horyniecka, Puchacze, Świdnica. Obręb Geodezyjny Stare Brusno.

Gmina graniczy z trzema gminami:

- od północy z gminą Narol

- od zachodu z gminą Ciesznów.
- od południa z gminą Lubaczów

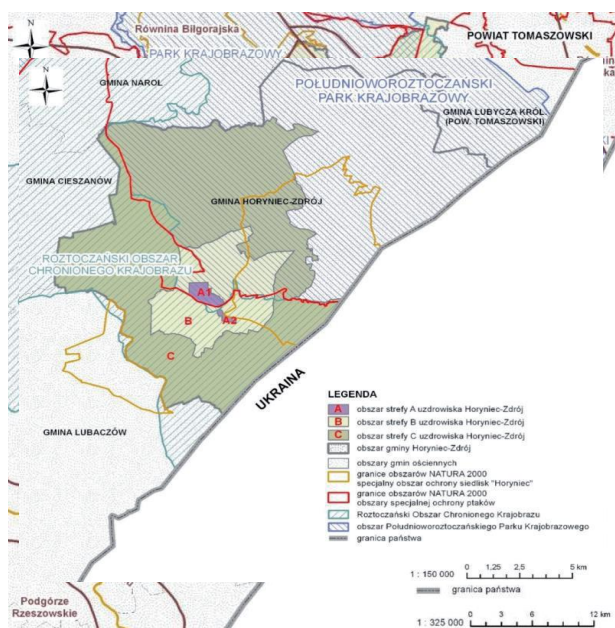
Uzdrowisko Horyniec-Zdrój

Obszar uzdrowiska Horyniec-Zdrój, obejmuje następujące miejscowości: Horyniec-Zdrój, Nowe Brusno, Polankę Horyniecką, Nowiny Horynieckie, Radruż, Wólkę Horyniecką, Krzywe, Podemszczyznę, Puchacze, Obręb geodezyjny - Stare Brusno.

Na wyżej określonym obszarze wydzielono następujące strefy ochrony uzdrowiskowej:

- strefę ochrony uzdrowiskowej "A1" o powierzchni 116 ha,
- strefę ochrony uzdrowiskowej "A2" o powierzchni 26 ha,
- strefę ochrony uzdrowiskowej "B" o powierzchni 2474 ha,
- strefę ochrony uzdrowiskowej "C" o powierzchni 10309 ha.

Ogółem powierzchnia uzdrowiska wynosi
12925 ha.

Ukształtowanie terenu

Teren gminy znajduje się w części na Rostoczu, nazywanego Rostoczem Południowym. Obszar gminy Horyniec-Zdrój rozciąga się na terenie dwóch krain fizyczno-geograficznych: płaskowyżu Tarnogrodzkiego, należącego do Kotliny Sandomierskiej i Rostocza Południowego nazywanego też Wschodnim, stanowiącego skrajną część długiego wału Rostocza. Na pograniczu obu mezoregionów leży Horyniec-Zdrój. Na północ od Horyńca-Zdroju pojawiają się pierwsze wzniesienia Rostocza. Krajobraz południowej i zachodniej części gminy położonej w obrębie płaskowyżu Tarnogrodzkiego kształtują lekko pofałdowane wysoczyzny (płaskowyże) wyniesione przeciętnie 220-260 m n. p. m., poprzedzielane dolinami rzek i równin. Ponad wierzchowiny tych wzniesień wybijają się pojedyncze, odosobnione, wzgórza ostańcowe sięgające 390 m. Wyróżniają się one kopulastym kształtem o niezbyt stromych stokach i charakterystycznie ściętych wierzchołkach. Należą do nich wznoszące się na obrzeżach gminy, najwyższe wzniesienia tej części Rostocza: Wielki Dział (390,4 m) Krągły Goraj (388,7 m) i Długi Goraj (391,5 m). Rosną one w wyższych partiach wzniesień oraz w wąwozach i parowach.

Obszary Natura 2000

- Nazwa obszaru: Horyniec,

Powierzchnia: 5630,29 ha.

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000;

obszar specjalnej ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

- Natura 2000

Nazwa obszaru: Roztocze, (kod obszaru PLH 180017

Powierzchnia: 103,3 ha,

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000;

obszar specjalnej ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa),

- Natura 2000

Nazwa obszaru: Uroczyska Roztocza Wschodniego (kod obszaru PLH 060093)

Powierzchnia: 58,10 km²

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000;

obszar specjalnej ochrony siedlisk(Dyrektywa Siedliskowa).

Obszary chronione, parki, rezerwaty

Cały obszar gminy Horyniec-Zdrój objęty jest prawną ochroną krajobrazu. Około 1/3 obszaru, zajmująca południowo-zachodnią część gminy, położona jest w granicach Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (ROChK). Pozostałe 2/3 gminy przynależy do Południoworoztoczńskiego Parku Krajobrazowego (z wyłączeniem zabudowy Horyńca-Zdroju) (PPK).

W orientacyjnym ujęciu granica między w/w obszarami ROChK i PPK przebiega wzdłuż dróg powiatowych: Płazów - Nowe Brusno - Horyniec Zdrój i dalej na wschód od Horyńca-Zdroju - równoleżnikowo, do granicy z Ukrainą. Obok ochrony krajobrazu, prawna ochrona środowiska przyrodniczego w gminie Horyniec obejmuje również: rezerwaty przyrody, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody.

Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu

Utworzony został na mocy Uchwały Nr XX/148/87 b. Wojewódzkiej Rady Narodowej w Przemyśle z dnia 25.06.1987r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. przemyskiego (Dz. U. Woj. Przem. Nr.8 póź. 92 z późn. zmianami). Cały Obszar zajmuje powierzchnię 32.174 ha, przypadającą na cztery gminy: Narol, Horyniec-Zdrój, Cieszanów i Lubaczów. W gminie Horyniec-Zdrój obszar zajmuje powierzchnię 7.356 ha, tj. około

36% powierzchni całej gminy.

Głównym celem powołania ROChK jest stworzenie otuliny parków krajobrazowych tj. wytworzenie strefy przejściowej między terenami nie podlegającymi ochronie, a terenami prawnie chronionych parków krajobrazowych: Południoworoztoczańskiego i Puszczy Solskiej (poza obszarem gm. Horyniec-Zdrój), cechujących się zaostrzonymi kryteriami gospodarczo-przestrzennymi.

Południoworoztoczański Park Krajobrazowy

Utworzony został na mocy Uchwały Nr VII/40/89 b. Wojewódzkiej Rady Narodowej w Przemyślu z dnia 13.07.1989r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 13 póź. 105 z późn. zmianami). Park zajmujący łączną powierzchnię 20.256 ha usytuowany jest na terenie dwóch województw: Podkarpackiego - 16.237 ha / 80% pow. Parku (gminy Narol i Horyniec-Zdrój) Lubelskiego - 4.019 ha / 20% pow. Parku (gmina Lubycza Królewska). Celem utworzenia Parku jest ochrona walorów: krajobrazowych, przyrodniczych, wypoczynkowych i kulturowo-historycznych Roztocza Wschodniego, przed nasilającą się antropopresją.

Na terenie gminy Horyniec-Zdrój Park zajmuje powierzchnię 12.922 ha, co stanowi około 64% powierzchni całej gminy. Uchwały o utworzeniu PPK i ROChK zawierają szereg: zakazów, nakazów i ograniczeń, do przestrzegania których zobowiązani są wszyscy użytkownicy terenów prawnie chronionego krajobrazu.

Rezerваты Przyrody

W obszarze gminy Horyniec-Zdrój aktualnie znajduje się:

- 1 uznany rezerwat "Sołokija"
- 6 obszarów proponowanych do uznania za rezerваты przyrody: Monasterz - Dahany - Kierniczki - Dublen - Buczyna Horyniecka - Prusie.

Skrótowa charakterystyka w/w obszarów przedstawia się następująco:

Sołokija - pow. 7,43 ha

Przedmiot ochrony - skupisko jałowca pospolitego w sąsiedztwie m. Dziewięcierz, charakteryzującego się różnymi formami pokrojowymi: krzewiastą kolumnową piramidalną i formami pośrednimi osiągającymi niejednokrotnie znaczne rozmiary dla tego gatunku.

Monasterz - pow. 129,93 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego o ciekawej rzeźbie terenu z pozostałościami fortyfikacji obronnych b. klasztoru oo. Bazylianów oraz licznymi skałkami wapiennymi.

Dahany - pow. 137,04 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego ze zbiorowiskiem żyznej buczyny karpackiej w formie podgórskiej oraz interesującymi elementami przyrody nieożywionej.

Kierniczki - pow. 52,38 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego z torfowiskiem przejściowym wraz z otaczającymi je zbiorowiskami o charakterystycznym układzie.

Dublen - pow. 43,55 ha

Przedmiot ochrony - fragment żyznej buczyny karpackiej ze stanowiskami roślin górskich i chronionych.

Buczyna Horyniecka - pow 83,82 ha

Przedmiot ochrony - fragment zbiorowiska żyznej buczyny karpackiej w formie podgórskiej.

Prusie - pow. 219,00 ha

Przedmiot ochrony - fragment kompleksu leśnego, z rzadko występującym w tym rejonie zbiorowiskiem żyznej buczyny karpackiej w formie podgórskiej oraz stanowiskami roślin chronionych i górskich.

Łączna powierzchnia wszystkich w/w rezerwatów przyrody wynosi 673,15 ha.

Stanowiska dokumentacyjne

Obejmują 2 ostańce wapienne w miejscowości Nowiny Horynieckie - tzw. Kamienie Kultu Słońca, uznane za stanowisko dokumentacyjne rozporządzeniem nr 23 b. Wojewody Przemyskiego z dnia 5.06.1998 r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 10 póź. 11).

Pomniki Przyrody

Obejmują 7 obiektów przyrodniczych:

- dąb szypułkowy w m. Wólka Horyniecka (grunty Nadleśnictwa Lubaczów)

o pierśnicy 600 cm

- dąb szypułkowy w m. Świdnica (grunt prywatny) o pierśnicy ponad 400 cm

- grusza polna o obwodzie 260 cm oraz dąb szypułkowy o obwodzie 440 cm na terenie Parku Zdrojowego w Horyńcu-Zdroju

- 4 ostańce skalne w m. Monasterz

Historia Uzdrawiska

Pierwsza wzmianka o Horyńcu pochodzi z 1444 r. gdy książę mazowiecki i bełski Władysław przekazał osadę szlachcicowi Piotrowi Pieczykurowi z Wilcz. Miejscowość przechodziła we władanie szeregu kolejnych, znanych polskich rodzin arystokratycznych.

Tradycja głosi, że Horyniec należał w XVII wieku do Sobieskich, król Jan III Sobieski urządzał tu polowania bywając w swoim zameczku myśliwskim a Marysieńka Sobieska miała tu bywać w celach zdrowotnych. Historycznie prawdą jest pobicie przez niego Tatarów w okolicy Horyńca w 1672 r.

Udokumentowane początki wodolecznictwa pochodzą z końca XIX w. Aleksander Poniński urządził pierwszy, skromny zakład kąpielowy. W sezonie przebywało na kąpielach do 300 osób. W okresie międzywojennym było tu już 16 pensjonatów i ok. 500 łóżek. II wojna światowa przyniosła Horyńcowi duże zniszczenia. Szalejące na tym terenie po wojnie bandy UPA dokonały dalszych aktów zniszczeń i wandalizmu tego co wojna nie zdołał unicestwić. Próby reaktywowania uzdrowiska miały miejsce w 1948 r. i w 1962 r. wybudowano łazienki przez Centralę Rolniczych Spółdzielni. W 1968 r. powstaje sanatorium Metalowiec w wyremontowanym zespole pałacowo - parkowym Ponińskich, obecnie prywatne sanatorium „Bajka”. W 1973 r. łazienki przejmuje nowo powołane Przedsiębiorstwo Państwowe „Uzdrowisko Horyniec” a miejscowość uzyskuje status uzdrowiska. W 1977 r. zostaje wybudowane nowoczesne Sanatorium KRUS z bazą 250 łóżek sanatoryjnych, zmodernizowane i rozbudowane w roku 1994 r. jako Centrum Rehabilitacji Rolników - KRUS. W 2007 r. w CRR - KRUS zostaje oddany do użytku basen leczniczo-rehabilitacyjny pn „Wodny Świat” W 1989 r. Przedsiębiorstwo Państwowe ”Uzdrowisko - Horyniec” rozpoczyna budowę Domu Zdrojowego z sanatorium uzdrowskowym, zakładem przyrodoleczniczym, pijalnią, przychodnią uzdrowskową, biurem obsługi kuracjusza. Inwestycja była realizowana i oddawana do eksploatacji etapowo, uruchamiana sukcesywnie od roku 1995. W roku 2008 oddano do eksploatacji ostatni element inwestycji - basen leczniczy, napełniany wodą leczniczą, siarczkowo - siarkowodorową. Sanatoria

zlokalizowane w Horyńcu-Zdroju to jeden z najlepszych w Polsce kompleksów lecznictwa uzdrowskowego, bazują na bogatych zasobach doskonałej jakości lokalnych surowców leczniczych, tj. siarczkowo siarkowodorowych wodach leczniczych i najwyższej klasie borowiny.

Uzdrowisko Horyniec - Zdrój z racji usytuowania na mapie kraju, należało do niedawna do mniej znanych uzdrowsk polskich.

Stan ten w ostatnich latach zaczął ulegać stopniowej zmianie ponieważ:

- uzdrowisko reprezentuje nieliczny w kraju typ uzdrowiska nizinnego
- bazuje na bogatych zasobach doskonałej jakości lokalnych surowcach leczniczych: siarczkowych wodach mineralnych i borowinie
- w rejonie uzdrowiska korzystnie kształtują się warunki klimatyczne
- zwłaszcza insolacyjne, wyrażające się m. in. dużą liczbą dni pogodnych (średnio 50 w roku) i rocznym nasłonecznieniem (ok. 1600 godzin)
- klimat nizinny jest mniej bodźcowy od klimatu uzdrowisk górskich i podgórskich- większość mieszkańców Polski żyje w strefie klimatu nizinnego i jest lepiej do niego przystosowana.

2.3 Turystyka, sport i rekreacja.

Klimat Gminy Horyniec-Zdrój sprzyja wypoczynkowi na świeżym powietrzu i aktywności ruchowej. W ostatnich latach znacznie poprawiła się baza sportowo – rekreacyjna i wypoczynkowa na naszym terenie.

Większość obiektów jest ogólnodostępna i bezpłatna.

1. Park Zdrojowy.

Park został założony w latach 30 – tych XX wieku przez ówczesnego właściciela miejscowości Stanisława Karłowskiego. Jego powstanie przyczyniło się do uatrakcyjnienia i rozwoju uzdrowiska. Oprócz spacerów w parku organizowane były różne imprezy: koncerty, potańcówki czy festyny. Podczas II wojny światowej uległ znacznej dewastacji. W latach 2013 –

Pijalnia wód 2019

2015 została przeprowadzona rewitalizacja parku. W ramach tych prac wzniesiona została pijalnia i amfiteatr, powstały dwa place z fontannami (plac wejściowy oraz zdrojowy). Po parku można spacerować po wytyczonych alejkach o nawierzchni naturalnej natomiast trasa spacerowa po obwodzie parku wykonana została z galerii drewnianych umieszczonych około 30 cm nad powierzchnią ziemi.

Park Zdrojowy - Łazienki w czasach przedwojennych.

Park Zdrojowy, 2019 r.

2. Na terenie gminy znajduje się pełnowymiarowy stadion sportowy wraz z zapleczem socjalnym, trybunami i boiskiem sportowym. Stadion powstał w 1975 r. W roku 2022 rozpoczęła się generalna przebudowa stadionu obejmująca budowę boiska piłkarskiego, boiska wielofunkcyjnego, boiska treningowego, bieżni lekkoatletycznej, oświetlenia, ogrodzenia oraz budowa miejsc postojowych. Inwestycja została ukończona we wrześniu 2023 r. Na oficjalnym otwarciu nowego obiektu jednym z zaproszonych gości był pan Włodzimierz Lubański.
3. W Horyńcu-Zdroju, przy Szkole Podstawowej od 2012 r. funkcjonuje ogólnodostępne boisko sportowe „Orlik 2012”. Znajduje się tam boisko do gry w piłkę nożną, koszykówkę i siatkówkę, bieżnia lekkoatletyczna oraz kort tenisowy. Orlik czynny jest od marca do końca listopada.

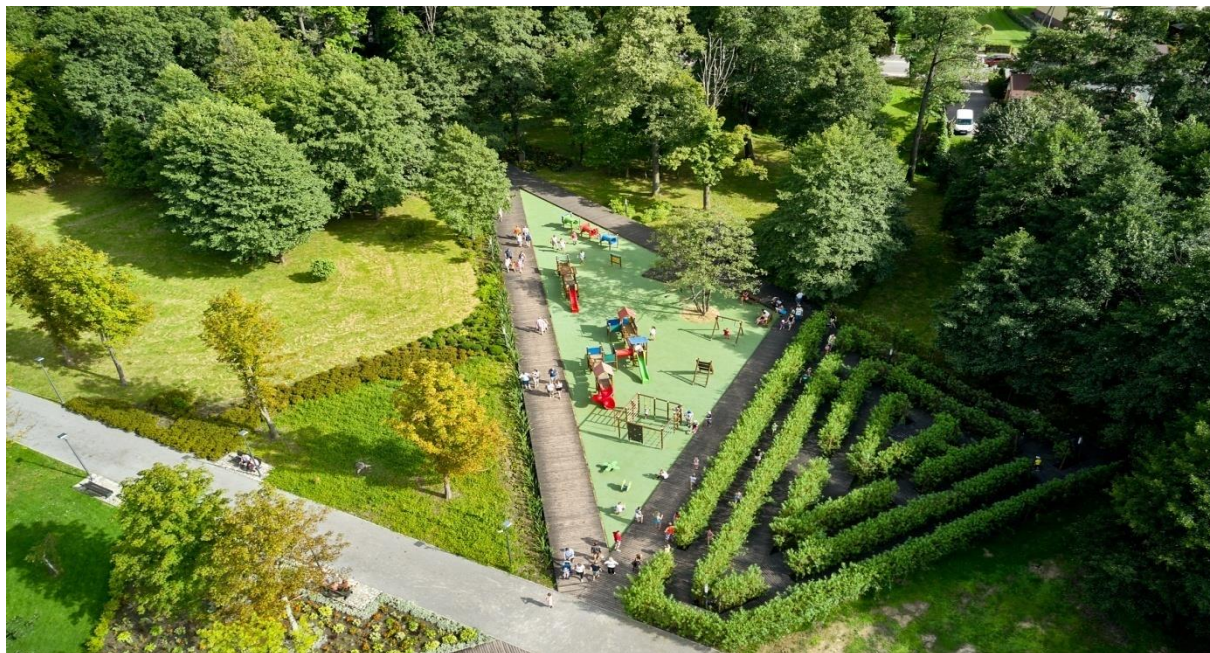
4. Place zabaw dla najmłodszych.

Doskonałym miejscem do rekreacji na terenie Gminy Horyniec-Zdrój są nowoczesne place zabaw dla dzieci, wyposażone w urządzenia spełniające wszystkie aktualne wymogi i posiadające obowiązujące atesty bezpieczeństwa.

Jeden z placów zabaw mieści się przy Szkole Podstawowej w Horyńcu – Zdroju. Znajdują się tu urządzenia dostosowane do potrzeb najmłodszych użytkowników. Plac zabaw składa się z następujących elementów: zjazdu linowego, linarium, huśtawek, karuzeli oraz zestawu zabawowego ze zjeżdżalnią. Obiekt jest ogólnodostępny 7 dni w tygodniu.

Kolejny plac zabaw znajduje się w Parku Zdrojowym, w otoczeniu zieleni, w cichej i spokojnej części kompleksu parkowego, zapewniającej bezpieczeństwo najmłodszym. Mogą tu spędzać czas dzieci z różnych grup wiekowych. Plac zabaw zapewnia bezpieczną zabawę i aktywny wypoczynek oferując huśtawki, zjeżdżalnię, ściankę wspinaczkową, karuzele i wiele innych atrakcji. Nieopodal

znajduje się stół do tenisa stołowego oraz stół do piłkarzyków.

Plac zabaw w Parku Zdrojowym, 2019r.

Przy Szkole Filialnej w Werchracie, gm. Horyniec-Zdrój, mieści się duży, nowoczesny plac zabaw, składający się z huśtawek, skoczków, linarii, karuzeli i zestawu zabawowego ze zjeżdżalnią. Miejsce to jest ogólnodostępne dla wszystkich dzieci terenu gminy.

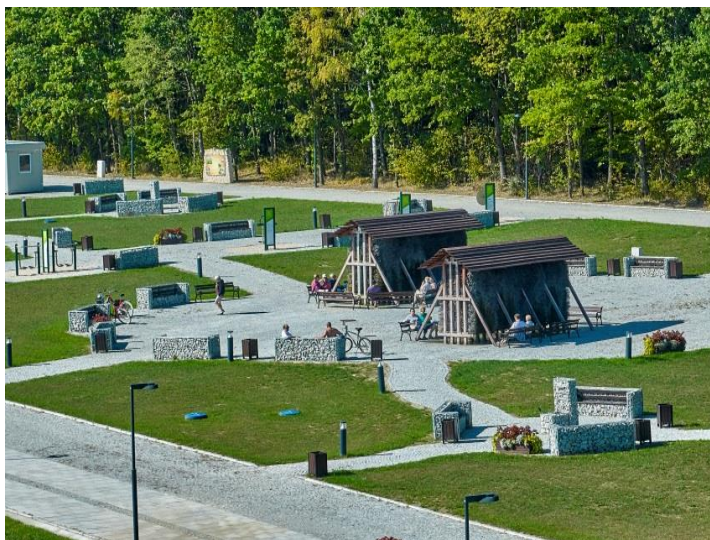
Plac Zabaw na Osiedlu Jana III Sobieskiego. Powstał w 2018 r. w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020. Jest to idealne miejsce zabaw dla dzieci, które mają szansę spotykania się w gronie rówieśników i nawiązywania nowych znajomości. Powstanie placu zabaw przyczyniło się również do promowania wśród najmłodszych mieszkańców zdrowego trybu życia i aktywności na świeżym powietrzu.

Plac zabaw przy Świątlicy w Radrużu to jeden z najnowszych placów zabaw na terenie Gminy Horyniec- Zdrój. Powstał w 2019 r., w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020. Plac zabaw stał się miejscem zintegrowanych spotkań w głównej mierze najmłodszych mieszkańców ale również przyczynił się do integracji osób dorosłych. W jego skład wchodzi następujące elementy: zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią, huśtawka podwójna wahadłowa, huśtawka wagowa, karuzela oraz zjazd linowy.

5. Strefy aktywności

Gmina Horyniec-Zdrój w roku 2018 otrzymała dofinansowanie w ramach programu Otwarte Strefy Aktywności na budowę otwartej strefy aktywności w wariantcie rozszerzonym z

dofinansowaniem pokrywającym 48,8% kosztów budowy. OSA to rządowy program rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zewnętrzna siłownia została wybudowana na ul. Jana III Sobieskiego, tuż obok przedszkola w Horyńcu-Zdroju. W jej skład wchodzi następujące urządzenia: biegacz, drabinka, orbitrek, wioślarz, wahadło i stepper na słupie, twister, prasa nożna, wyciskanie siedząc, wyciąg górny, drabinka wielofunkcyjna, sprawnościowy plac zabaw dla dzieci: linarium stożek, zestaw Orbis, kółko i krzyżyk, a także strefa relaksu: stolik do gry w szachy i chińczyka. Siłownia zewnętrzna jest miejscem ogólnodostępnym, przeznaczonym dla wszystkich: dorosłych, dzieci, młodzieży oraz seniorów, zarówno tych w pełni sprawnych ruchowo jak i tych, którym większa aktywność fizyczna bardzo przydatna z punktu widzenia zdrowotnego. Otwarte Aktywności to miejsce przeznaczone do spotkań i rekreacji dla wszystkich grup wiekowych.

będzie
Strefy

Kolejne Strefy

Aktywności Fizycznej powstały w Parku Zdrojowym oraz na nowo wybudowanym Trakcie spacerowym w Dzielnicy Uzdrowskiej w 2019r. w ramach zadania: Rozbudowa i wyposażenie ogólnodostępnej infrastruktury uzdrowskiej na terenie uzdrowiska Horyniec- Zdrój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej nr VI „Spójność Przestrzenna i Społeczna” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014- 2020”.

Ścieżka zdrowia w Parku Zdrojowym w Horyńcu- Zdroju – biegnie wzdłuż urządzonej alejki spacerowej równoległe do potoku Papiernia. Rozmieszczone są tam urządzenia takie jak: zestaw brzuch, zestaw do przeskakowania, zestaw do pompek, drabinka pozioma, równoważnia, pomost ruchomy, zestaw do podciągania, poręcze gimnastyczne.

Zewnętrzna siłownia zlokalizowana na Trakcie Turystyczno- Spacerowym w Dzielnicy Uzdrowiskowej w Horyńcu- Zdroju składa się z urządzeń takich jak: duże koło obrotowe z pylonem, biegacz z pylonem, expander z pylonem, ławka pozioma z pylonem, orbitrek z pylonem, wyciskanie w pozycji siedzącej. Z siłowni plenerowej może korzystać każdy. To połączenie aktywności fizycznej z przebywaniem na świeżym powietrzu.

Szlaki ścieżki turystyczne na terenie gminy Horyniec-Zdrój.

Ścieżki i szlaki turystyczne:

- Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Horyniec - Nowiny-Horynieckie” /8km/
- Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Dębisko-Kruszyna” /10km/
- Szlak im. Brata Alberta /47km/
- Szlak Po bunkrach Linii Mołotowa/52,5 km/
- Terenowy szlak rowerowy „Nad Brusienką” /30 km/

Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Horyniec-Nowiny- Horynieckie” - ścieżka została przygotowana i otwarta wiosną 1998 r. staraniem Zarządu Parków Krajobrazowych w Przemyślu. Rozpoczyna się od przystanku PKS w centrum Horyńca-Zdroju i tu też się kończy. Prowadzi przez tereny położone na północny wschód od Horyńca-Zdroju, przez Miasteczko i Las Puchary do kaplicy w Nowinach

Horynieckich, skąd wraca do Horyńca. Na trasie ścieżki znajduje się 6 przystanków oznakowanych tablicami, na których umieszczono informacje dotyczące okolicznego środowiska przyrodniczego. Ścieżka oznakowana jest biało-czerwonymi kwadracikami i na odcinku od klasztoru Franciszkanów do kaplicy w Nowinach Horynieckich, pokrywa się z przebiegiem szlaku turystycznego im. Brata Alberta (znaki zielone).

Od centrum Horyńca-Zdroju ścieżka biegnie drogą w kierunku Werchaty (ul. Wojska Polskiego), do

części zwanej Miasteczko i klasztoru Franciszkanów. Od osiedla kieruje się wiejską drogą na północny wschód, mija płytką dolinkę i wchodzi w las zwany Puchary. Początkowo prowadzi utwardzoną drogą leśną, do jej ostrego załomu. Tu skręca w prawo i dalej podąża leśnymi drózkami. Mija podmokły las olszynowy pełen mokradeł i wodnych zastoisk. W okolicy 60-letnie olchy czarne, dorodne buki i graby, a w runie bogactwo różnych gatunków roślin pospolitych jak i chronionych. Dalej prowadzi krajem lasu i łąk, a potem znowu wchodzi w las porastający obszerną wysoczyznę wzniesioną 280 - 310 m. W otoczeniu piękny drzewostan bukowy o charakterze podgórskiej buczyny karpackiej, przemieszany z sosną, brzozą i grabem. Ścieżka doprowadza do linii kolejowej Jarosław - Hrebenne i małej dolinki ze strugą krystalicznie czystej wody potoku Słotwina. Dróżka przechodzi pod wiaduktem kolejowym. Po przeciwnej stronie urokliwy zakątek tzw. Słotwina. U podnóża zalesionego wzniesienia Buczyna, w charakterystycznej niecce, mała polanka, na jej skraju kaplica Matki Bożej w Nowinach Horynieckich, będąca od wieków miejscem szczególnego kultu. Na zboczach niecki wybija kilka silnych źródeł tworzących typowe dla Roztocza wywierzysko.

Ścieżka skręca na południowy zachód i wprowadza ponownie w kompleks leśny Puchary. Po około 3 km dociera do drogi Horyniec-Zdrój - Nowiny Horynieckie. Na skraju lasu drewniany krzyż zwany Jeleń, z wyrzeźbioną w drewnie głową jelenia. Według podania, podczas jednego z polowań król Jan III Sobieski, miał tu zastrzelić okazałego jelenia. Tu kończy się wędrówka przez lasy. Znaki wiodą dalej drogą do Horyńca Zdroju (około 2 km). Ścieżka ma długość około 10 km i terenowo jest bardzo łatwa, doskonale nadaje się do przejazdu rowerem. Na jej przejście potrzeba 3-4 godziny.

Ścieżka przyrodniczo-kulturowa „Dębisko-Kruszyna” - trasa rozpoczyna się w Horyńcu-Zdroju i obejmuje 10 przystanków na których możemy zwiedzić kaplicę zdrojową pw. bł. Jakuba Strzemię, zespół cerkiewny pw. św. Paraskewii w Radrużu, klasycystyczny budynek dawnego teatru dworskiego Ponińskich, krzyż upamiętniający pozyskanie pięknego jelenia byka przez króla Jan III Sobieskiego. Ponadto na szlaku zobaczymy zbiornik wodny na rzece Radróżce z bogactwem płazów i roślinności wodnej oraz naturalne zbiorowiska grądu wysokiego i subkontynentalnego boru sosnowo dębowego.

Szlak im. św. Brata Alberta został wyznaczony w 1990 r., odnowiony i częściowo zmieniony w 1998 r. Prowadzi przez najpiękniejsze okolice tej części Roztocza i miejsca upamiętnione pobytem św. Brata Alberta oraz siostry bł. Bernardyny Jabłońskiej. Szlak im. Brata Alberta rozpoczyna się w Horyńcu Zdroju i wiedzie przez Dziewięcierz, Werchratę, Monasterz, Wielki dział i Jacków Ogród do Narola. Znakowany jest kolorem zielonym.

Pustelnia Brata Alberta w Monasterzu, 2019r.

Całkowita długość szlaku wynosi około 43 km, a czas potrzebny na jego przejście zamyka się w granicach 12 - 14 ! godzin. Odcinek szlaku znajdujący się w granicach gminy, od Horyńca - Zdroju do Monasterza, ma długość około 23 km. Na jego przejście potrzeba 7-8 godzin.

Szlak po bunkrach Linii Mołotowa

Linia Mołotowa to liczący 1300 km pas radzieckich umocnień, budowany w latach 1940–1941 wzdłuż linii demarkacyjnej, która stanowiła nową granicę państwową między Związkiem Radzieckim a III Rzeszą. Na terenie gminy Horyniec-Zdrój linia z umocnieniami ma długość 52,2 km. Fortyfikacje w rejonie Horyńca - Zdroju należały do Raworuskiego Rejonu Umocnionego. Składały się na nie okopy, rowy przeciwczołgowe, zasieki przeciwpiechotne, schrony ziemno-drewniane i żelbetonowe. Do naszych czasów, jako zabytki, przetrwały tylko schrony żelbetonowe. Szlak Linii Mołotowa znajduje się na trasie niebieskiego szlaku turystycznego. W granicach gminy Horyniec-Zdrój zachowane są zgrupowania betonowych schronów w rejonie:

- wzniesienia Hrebcianka w pobliżu Polanki Horynieckiej i Starego Brusna,
- Nowego Brusna ,
- Podemszczyzny,
- Dziewięcierza - Sopotu.

W sumie na terenie gminy zachowanych jest 23 betonowych schronów bojowych. Schrony stanowią

obiekty 2-3-kondygnacyjne. Wyposażone były pierwotnie w 1-2 działa oraz 1-6 ciężkich karabinów maszynowych. Jeden z bunkrów jeszcze do 1997r. posiadał dobrze zachowaną armatę radziecką zabraną do Muzeum Wojska Polskiego. Bunkry stanowiącą współcześnie przykład fortyfikacyjnej sztuki obronnej z połowy XX w.

Terenowy szlak rowerowy „Nad Brusienką” - Czerwony szlak rowerowy "Nad Brusienką" to licząca 30 kilometrów, dość trudna trasa rowerowa. Szlak jest wybitnie terenowy, biegnie gruntowymi, a miejscami silnie piaszczystymi, leśnymi drogami. Ogólny przebieg szlaku: Horyniec-Zdrój, stacja kolejowa (0,0 km) - Podemszczyzna (6,7 km) - Stare Brusno (11,8 km) - Nowe Brusno (13,6 km) - Polanka Horyniecka (14,1 km) - Nowiny Horynieckie (25,6 km) - Horyniec-Zdrój/Miasteczko, klasztor (29,9 km).

Atrakcje na szlaku:

1. Horyniec Zdrój - park zdrojowy, klasztor, kościół
2. Linia Mołotowa - schrony bojowe
3. Stare Brusno, Nowe Brusno, Polanka Horyniecka - cerkwie, stare cmentarze grekokatolickie
4. Nowiny Horynieckie - cudowne źródło, kapliczka Matki Boskiej, "Świątynia Słońca"
5. Liczne krzyże bruśnieńskie na cmentarzach i przy drogach
6. Widoki.

Szlak dla miłośników kolarstwa górskiego i jazdy typu offroad. Szlak o szczególnych walorach dziedzictwa kulturowego.

2.4 Zabytki

Do rejestru zabytków wpisanych jest 35 obiektów będących częścią zespołów zabytkowych, bądź pojedynczymi obiektami.

Ochroną prawną poprzez wpis do rejestru na terenie gminy Horyniec-Zdrój objęte są następujące obiekty: zespół kościelno-klasztorny oo. Franciszkanów oraz cerkiew gr.-kat. (ob. część kościoła par.) w Horyńcu - Zdroju, kaplica w Nowinach Horynieckich, 4 zespoły cerkiewne z drewnianymi cerkwiami (Nowe Brusno, Prusie, Radruż – dwie drewniane cerkwie), pozostałości klasztoru Bazylianów w Monasterzu, 1 cmentarz rzymskokatolicki wraz z kaplicą – mauzoleum rodziny Ponińskich (Horyniec), 1 cmentarz wojenny żołnierzy polskich poległych w 1918 i 148 roku, 9 cmentarzy grekokatolickich (Dziwiewierz, Krzywe, Nowe Brusno, Podemszczyzna, Prusie, Radruż (2), Stare

Brusno, Werchrata), zespół pałacowy wraz z parkiem w Horyńcu-Zdroju, park zdrojowy w Horyńcu - Zdroju oraz Pomnik Niepodległości w Nowym Bruśnie.

Zwiedzanie wszystkich obiektów jest ogólnodostępne i nieodpłatne, z wyjątkiem zespołu cerkiewnego w Radrużu, którego opiekunem jest Muzeum Kresów w Lubaczowie. Opłaty za zwiedzanie obiektu są symboliczne, zespół można zwiedzać przez siedem dni w tygodniu.

Zabytki architektury sakralnej

W zasobie obiektów zabytkowych gminy naczelne miejsce zajmują budowle sakralne – kościoły rzymskokatolickie oraz liczniejsze cerkwie grekokatolickie – drewniane i murowana, charakterystyczne dla wielowyznaniowych tradycji jego mieszkańców.

Zespół klasztorny oo. Franciszkanów w Horyńcu - Zdroju. Budowę kościoła w Horyńcu rozpoczęto w 1703 r. z inicjatywy Piotra Felicjana Telefusa, ukończono w 1758 r. dzięki fundacji Mikołaja Stadnickiego. W rok później wybudowano przylegający do kościoła klasztor Franciszkanów. Barokowy kościół jest jednonawowy, z nieco węższym

prezbiterium zamkniętym prostokątnie ze ściętymi od wschodu narożnikami. Najbardziej dekoracyjnie opracowana jest fasada kościoła rozcłódkowana pilastrami i zamknięta trójkątnym szczytem z wieżyczką. Wyposażenie głównie neobarokowe z III ćw. XIX w. z elementami z wieku XVIII., m.in. z cenną rokokową figurą patronki świątyni-Matki Bożej Niepokalanie Poczętej wykonaną w środowisku lwowskim.

Kaplica Matki Bożej w Nowinach Horynieckich

położona jest w śródleśnej dolinie. Jest to znane miejsce kultu religijnego, które powstało w miejscu objawienia Matki Boskiej trójce pastuszków 12 czerwca 1636 r. Obecna drewniana kapliczka, wielokrotnie odnawiana, pochodzi z XIX w., a w 2002 r. została rozbudowana. W środku kaplicy bije cudowne źródło, a wodzie przypisuje się działanie

uzdrawiające, zwłaszcza w chorobach oczu. W ołtarzu znajduje się łaskami słynąca figura Matki Bożej Niepokalanego Poczęcia wyrzeźbiona w drewnie lipowym. Warto zobaczyć również znajdujące się w pobliżu kaplicy dwie małe kapliczki: św. Antoniego Padewskiego i św. Franciszka oraz kamienna figura Matki Boskiej z 1943 r. W najbliższym otoczeniu kaplicy, a także na okolicznych wzgórzach bije wiele silnych źródeł.

Cerkwie

Wśród cerkwi znajdujących się na terenie gminy Horyniec-Zdrój wyróżnia się **cerkiew pw. Św. Paraskewy w Radrużu**, która w 2013 r. została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w ramach wpisu *Drewnianych cerkwi w*

polskim i ukraińskim regionie Karpat (wpis transgraniczny seryjny obejmujący 16 świątyń z terenu Polski i Ukrainy). W roku

2017 zespół cerkiewny otrzymał status Pomnika Historii na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej. Cerkiew gr.-kat. pw. św. Paraskewy w Radrużu (obecnie filia Muzeum Kresów w Lubaczowie) wzniesiona w IV. ćwierci XVI w. o konstrukcji zrębowej. Reprezentuje starszy wariant cerkwi typu halickiego. Zespół cerkiewny położony na wzniesieniu składa się z cerkwi otoczonej zabytkowym cmentarzem (najstarsze nagrobki z 1682 r.), drewnianej dzwonnicy o konstrukcji słupowo-ramowej, kamiennego muru z dwiema bramami oraz parterowego kamiennego budynku kostnicy. Świątynia ma plan trójdzielno-podłużny i jednokopułową bryłę. Wokół cerkwi wydátne

soboty wsparte na występujących belkach zrębu i słupkach. Na ścianie ikonostasowej i w sanktuarium polichromia z 1648 r. W 1699 r. zamontowano nowy ikonostas o odrębnej konstrukcji. Jest to jedna z najcenniejszych i najstarszych drewnianych cerkwi w Polsce, a kunszt jej wykonania świadczy, że wybudowana została przez zawodowych mistrzów doświadczonych w sztuce ciesielstwa późnogotyckiego.

W miejscowości Radruż znajduje się także drugi drewniany zabytkowy obiekt sakralny – **dawna cerkiew greckokatolicka pw. św. Mikołaja**, obecnie użytkowana jako kaplica rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Śnieżnej. Świątynia wybudowana została w latach 1930-1931. Do II wojny światowej pełniła funkcję kaplicy filialnej należącej do parafii św. Paraskewy w Radrużu.

Cerkiew usytuowana jest w południowej części osady, na lewym brzegu potoku Radrużka, na niewielkim wzniesieniu. Jest świątynią orientowaną, wzniesioną w konstrukcji zrębowej na kamiennej podmurówce. Posiada trójdzielny rzut z nawą główną na planie kwadratu, sanktuarium prostokątnym zamkniętym trójbocznie i babińcem na rzucie prostokąta. Jest to cerkiew trójdzielna, jednokopułowa z kopułą nad nawą wzniesioną na ośmiobocznym bębnie, który zwieńczony jest cebulastą sygnaturką. Ściany nawy, sanktuarium i babińca osłonięte daszkiem okapowym – poniżej niego ściany oszalowane pionowo deskami, powyżej – kryte są gontem. Pokrycie dachów stanowi blacha. Świątynia reprezentuje uproszczony typ trójprzestrzennej cerkwi unickiej o cechach charakterystycznych dla ukraińskiego stylu narodowego, z centralnie usytuowaną nawą przykrytą ośmioboczną kopułą z latarnią.

Drewniana cerkiew greckokatolicka pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy w Prusiu (obecnie

kaplica rzymskokatolicka) wraz z towarzyszącą jej dzwonnica wybudowane zostały w 1887 r. Świątynia konstrukcji zrębowej posiada tradycyjny układ trójdzielny. Nawa nakryta jest ośmioboczną kopułą zwieńczoną latarnią, babiniec i prezbiterium nakrywają dachy dwuspadowe. Wewnątrz nawa poszerzona jest o boczne aneksy. Wnętrze zdobi bogata polichromia figuralno-ornamentalna z czasów budowy świątyni

i starszy ikonostas.

Dawna cerkiew grekokatolicka pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy (obecnie kościół rzymskokatolicki pw. Jakuba Strzemię) w **Horyńcu - Zdroju** wybudowana została w 1818 r. z fundacji ówczesnych właścicieli – braci Stadnickich oraz księcia Aleksandra Ponińskiego – kolejnego właściciela. Świątynia stanęła na wzgórzu, w miejscu dwóch wcześniejszych drewnianych cerkwi. W 1947 r. cerkiew została przyjęta przez kościół rzymskokatolicki. W 1984 r. do starej świątyni dobudowano od strony prezbiterium (północnej) nową część.

Klasycystyczna kaplica, z czterokolumnowym portykiem podtrzymującym trójkątny tympanon z okulusem pośrodku stanowi front obecnej kaplicy. Nad wejściem do kościoła herb Stadnickich, Szreniawa. Stylistycznie architektura cerkwi kojarzy się z łacińskim obrządkiem. Jest to świetny przykład wpływów zachodniego kręgu kulturowego na architekturę cerkiewną. Na cmentarz przykościelny prowadzi trójarkadowa dzwonnica bramna z czasów budowy cerkwi.

Krzywe – cerkwisko, dzwonnica i cmentarz. W 1717 r. wybudowana tu została cerkiew pw. Opieki Przenajświętszej Bogurodzicy z inicjatywy Grzegorza Hryszewicza z Baszni– jej pierwszego proboszcza. Cerkiew spaliła się w 1895 r. i nie została już odbudowana. Do dzisiaj pozostała drewniana dzwonnica z XIX w. i niewielki cmentarz.

Cerkiew grekokatolicka pw. św. Paraskewy w **Nowym Bruśnie** (obecnie nieużytkowana)wzniesiona została w 1713r.

Cerkiew usytuowana jest na łagodnym wyniesieniu, na skrzyżowaniu głównej drogi wiejskiej z dawnym traktem do Horyńca. Przy północno-zachodnim boku świątyni usytuowana była niegdyś drewniana dzwonnica, wzniesiona na początku XVIII w., rozebrana w latach 50. Obok sanktuarium zlokalizowane są dwa kamienne krzyże nagrobne (XVIII/XIX w.). Dawny cmentarz usytuowany jest na południe od cerkwi. Zachowały się na jego terenie liczne krzyże i figury nagrobne wykute w warsztatach

kamieniarskich sąsiedniego Brusna Starego. Na uwagę zasługują również interesujące w formie nagrobki kolonistów józefińskich (1 poł. XIX w.) z pobliskiej osady Deutschbach, założonej w 1785r. (ob. Polanka Horyniecka).

Werchrata - pozostałości zespołu klasztoru Bazylianów

Początkowo był to klasztor prawosławny a później grekokatolicki. Powstał na gruntach ofiarowanych przez mieszkańców Werchraty i Monasterza. Istniał do 1806 r. kiedy to z nakazu władz austriackich został zlikwidowany. Zabudowania klasztorne popadły w ruinę i niszczały. Pozostała drewniana cerkiew z 1680 r. bardzo piękna i stała do lat powojennych. Po wysiedleniu mieszkańców i ona uległa zniszczeniu i około 1951 r. została zburzona bądź spalona. W cerkwi znajdowała się ikona Matki Bożej zwanej Werchracką. W 1810 roku została zabrana przez mnichów do klasztoru w Krechowie (Ukraina). Wzgórze klasztorne otacza kamienny mur. Wewnątrz murów znajdują się pozostałości głębokich sklepionych piwnic z resztkami kamiennych portali, drażona w skale studnia i mały cmentarzyk z I wojny światowej. Nieopodal wzgórza znajduje się kapliczka upamiętniająca istnienie tu w latach 1891-1905 pustelni św. Brata Alberta Chmielowskiego.

Ponadto w dwóch miejscowościach gminy – w Dziewięcierzu i Podemszczyźnie znajdują się cerkwiska.

Obiekty architektury rezydencjonalnej

W zabytkowej zabudowie Horyńca-Zdroju wyróżnia się skalą tzw. **pałac Ponińskich**. Początki pierwszego założenia dworskiego w Horyńcu sięgają połowy XVII w. Dwór wybudowany został dla Piotra Felicjana Telefusa, podczaszego halickiego i był to parterowy budynek z piętrowym ryzalitem na osi. Z tego czasu zachował się marmurowy portal w sieni łączony stylistycznie przez

badaczy z obramieniami w zamku Koniecpolskich w Podhorcach. Dwór ten został rozbudowany i przekształcony w latach 1905-1912 z inicjatywy właściciela Aleksandra Ponińskiego wg częściowo zrealizowanego projektu architekta Teodora Talowskiego. Pierwotny dwór podwyższono o jedno piętro i dobudowano skrzydło boczne. Eklektyczna realizacja tej przebudowy łączy w sobie neogotyckie z neorenesansem. Uwagę zwraca charakterystyczna kamienna fasada z centralnie umieszczonym kolumnowym portykiem, wykuszem zwieńczonym herbem Ponińskich – Łódzia oraz wspomniany

marmurowy XVII-wieczny portal we wnętrzu. Po pożarze w 1946r. pałac odbudowano. Zmieniono przy tym nieco formę zewnętrzną, gruntownie przebudowując wnętrza. Obecnie budynek jest własnością prywatną i użytkowany jest jako sanatorium. W sąsiedztwie zachowały się XIX-wieczne budynki dawnego folwarku. W otoczeniu pałacu park z dwoma stawami.

Teatr dworski w Horyńcu Zdroju był elementem założenia pałacowego. Wybudował go w latach 1843-1846 Leander Piotr Poniński, na życzenie syna Ludwika Nikodema – Miłośnika teatru. W okresie świetności grywały w nim zespoły z Wiednia i Lwowa. Budynek był dwukrotnie niszczone, podczas I wojny światowej i w 1946 r. przez UPA. Odbudowę zakończono dopiero w 1973 r. O dawnej świetności gmachu przypomina klasycystyczna fasada z czterema jońskimi pilastrami i herbem Ponińskich Łódzia w szczycie, na którym widoczne są ślady wojennych zniszczeń. Obecnie w teatrze mieści się Gminny Ośrodek Kultury -organizator słynnych Biesiad Teatralnych – Przeglądów Teatrów Małych Form.

Cmentarze

Na terenie gminy znajduje się łącznie 17 cmentarzy - w tym:

- 9 cmentarzy greko-katolickich w: Krzywem, Podemsczyźnie, Nowym Bruśnie, Starym Bruśnie, Dziewięcierzu, Prusiu, Werchracie i 2 w Radrużu
- 4 cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej w: Nowym Bruśnie, Nowinach Horynieckich, Werchracie i Monastyrze (w obrysie b. klasztoru OO. Bazylianów)
- 2 cmentarze epidemiczne w Nowym Bruśnie (1914-15r.) i Podemsczyźnie (z pół. XIX w.)- 2 cmentarze katolickie w Nowym Bruśnie i Horyńcu.

Cmentarz grekokatolicki w m. Krzywe

Cmentarz grekokatolicki, położony na uboczu w lesie, dawniej przy głównej drodze. Na terenie cmentarza znajdują się częściowo zachowane nagrobki. Od strony zachodniej nagrobek Marii Roberty z Jackowskich Kislinger właścicielki dóbr Krzywe. Na terenie cmentarza położona dzwonnica drewniana, wzniesiona w 1 połowie XIX wieku. Dzwonnica wraz z nagrobkami stanowi pozostałość

po dawnym zespole cerkiewno – cmentarnym założonym w 1 połowie XIX stulecia. Budynek reprezentuje typ dzwonnicy z częścią bramną w przyziemiu.

Cmentarz greckokatolicki w Dziewięcierzu

Cmentarz usytuowany przy drodze między przysiółkami Dziewięcierz-Dolina i Dziewięcierz-Moczary. Założony na planie prostokąta. Ogrodzony płotem betonowym. Na rozległym dziewięcierskim cmentarzu zachowało się wiele zabytkowych nagrobków, wśród których wyróżnia się okazały /z czarnego marmuru/ pomnik Józefa Czechowicza zmarłego w 1875r. proboszcza miejscowej parafii greckokatolickiej. Ciekawostką jest liczący kilka grobów z lat 1946-47 mały cmentarzyk. Powstał on w czasie gdy przez kilka powojennych lat oba cmentarze dzieliła granica państwowa z byłym ZSSR.

Dwa cmentarze w Radrużu

Zlokalizowane w pobliżu zespołu cerkiewnego pw. Św. Paraskewy – wpisane do rejestru zabytków. Radruż - cmentarze o pow. 0,55 ha i 0,16 ha usytuowane są w pobliżu cerkwi po obu stronach drogi wraz z fragmentem murowanego ogrodzenia o nieczytelnych układach, zawierających nagrobki w formie krzyży oraz rzeźbę nagrobną i bogaty drzewostan. Są cennym zbiorowiskiem bruśnieńskich wyrobów kamieniarskich.

Cmentarz greckokatolicki w Podemszczyźnie

Cmentarz usytuowany na północ od wsi przy drodze do Nowego Brusna. Założony na planie wydłużonego prostokąta o pow. ok .0,45 ha na lekkim wzniesieniu. Teren porośnięty drzewami i krzewami. Cmentarz założony został w 2 połowie XIX w. Zachowało się ok. 200 nagrobków, datowanych na koniec XIX i początek XX w. pochodzących z tzw. kamieniarki bruśnieńskiej o różnych formach, z których najstarszymi są proste, kamienne krzyże pokryte inskrypcjami. Licznie występują tu krzyże na cokołach oraz nagrobki figuralne.

Cmentarz greckokatolicki w Prusiu

Cmentarz greckokatolicki w Prusiu znajduje się w środku wsi naprzeciw drewnianej cerkwi. Założony na planie prostokąta z aleją pośrodku. Utworzony w I połowie XIX w. Zachowało się w nim ok.40 nagrobków reprezentujących głównie „kamieniarkę bruśnieńską” Przeważają nagrobki w formie kamiennych krzyży, z wyrytymi inskrypcjami oraz tzw. ”figury” tj. krzyże ozdobione rzeźbami figuralnymi z początku XX w.

Cmentarz greckokatolicki w Nowym Bruśnie

Charakteryzują go pomniki wykonane przez artystów - kamieniarzy bruśnieńskich. Cmentarz greckokatolicki wraz ze znajdującą się nieopodal cerkwią tworzą unikatowy zespół cerkiewno-cmentarny.

Cmentarz w Starym Bruśnie

Cmentarz znajduje się w lesie, nieopodal miejsca, w którym niegdyś istniała wieś Stare Brusno. Znajdują się tu dziesiątki kamiennych nagrobków z początków XIX wieku. Są tu prymitywne ciosane krzyże oraz bogato rzeźbione, artystyczne nagrobki, będące wspaniałym przykładem rozwoju wytwórczości bruśnieńskich kamieniarzy.

Cmentarz rzymskokatolicki i grekokatolicki – Werchrata

Znajdują się tu mogiły żołnierzy poległych w 1939r. oraz groby mieszkańców poległych z rąk UPA. Wschodnia część cmentarza posiada liczne nagrobki zabytkowe pochodzące z tzw. kamieniarki bruśnieńskiej. Można zauważyć wyraźną granicę przebiegającą pomiędzy nagrobkami Ukraińców i Polaków.

Cmentarz w Horyńcu-Zdroju.

W starszej części cmentarza znajduje się wiele interesujących krzyży, figur i nagrobków, wykonanych przez artystów z ośrodka kamieniarskiego w Bruśnie Nowym. Nad nekropolią dominuje kaplica-mauzoleum Ponińskich, powstała na początku XX w. według projektu Teodora Talowskiego. W kwaterze wojennej stoi pomnik z 1928 r., wykonany przez Grzegorza Kuźniewicza, poświęcony pamięci żołnierzy poległych podczas walk polsko-ukraińskich w latach 1918-1919. Obelisk obok upamiętnia żołnierzy poległych w 1946 r. w walkach z UPA.

WYKAZ OBIEKTÓW WPISANYCH DO REJESTRU PODKARPACKIEGO WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW W PRZEMYŚLU - GMINA HORYNIEC – ZDRÓJ

<u>HORYNIEC - ZDRÓJ</u>			
L.p.	Nazwa zabytku	Nr wpisu do rejestru	Nr działki ewidencyjnej
1.	Cmentarz Wojenny - Mauzoleum Wojenne - Pomnik Wolności	A-961 (19.09.1990)	1892
2.	Cmentarz komunalny , k. XVIII w - Dwie bramy wejściowe 1 poł. XIX w. - Nagrobek Anieli z Ropskich Jaskulskiej; - Nagrobek z żeliwnym krzyżem; - Zespół nagrobków - kaplica – mauzoleum rodziny Ponińskich, pocz. XX,	A-159 (03.11.1986) A-1382 (19.02.2016) B-896 (26.02.2018) B-896 (26.02.2018) A-159 (03.11.1986) A-159 (03.11.1986)	1892
3.	Zespół klasztorny Franciszkanów 2 poł. XVIII,	A-292 (31.10.1949)	1987 1206

	- kościół p. w. Niepokalanego Poczęcia NMP - klasztor		1207
4.	Dawna kaplica dworska – obecnie część Kościoła p.w. bł. Jakuba Strzemię	A-32 (20.06.2001)	1878
5.	Teatr Dworski	A-198 (29.05.1968)	2292/2
6.	Zespół Pałacowy - Parkowy - pałac, XVII, 1905-12, po 1962 - oficyna, XIX - park pałacowy, pocz. XIX	A-1585 (11.07.1991)	2374
7.	Park Zdrojowy XIX/XX, 1920	A-548 (8.04.1993)	1359 1876 1861/1
<u>RADRUŻ</u>			
1.	Zespół cerkwi greko-kat. p. w. św. Paraskewii, XVI-XIX, - cerkiew, drewniana, 1583 - dzwonnica, drewniana, XVII - cmentarz cerkiewny - 2 cmentarze greko-kat., obok cerkwi - dom diaka, XVII-XIX - ogrodzenie z bramami, XVII - budynek „Proświta”, 1930 - otoczenie zespołu	A-435 (10.05.1960 i 15.12.1986) A-421 (14.06.2010) A-421 (14.06.2010) A-421 (14.06.2010) A- 912 (08.10.2012)	235 177 232 171/4 175/1 235 235 235 235
2.	Elementy wyposażenia oraz polichromia cerkwi p.w. św. Paraskewii	B-475 (23.11.2011)	235
3.	Elementy wyposażenia cerkwi p.w. św. Paraskewii	B-544 (02.08.2012)	235
4.	Cerkiew greckokatolicka p. w. św. Mikołaja, ob. kaplica rzymskokatolickiej p. w. Matki Boskiej Śnieżnej w Radrużu, 1930-31	A-33 (22.08.2001)	261
<u>DZIEWIECIERZ</u>			
1.	Pozostałości zespołu cerkiewnego poł. XVIII w Dziewięcierzu-Moczarach: - fundamenty cerkwi p. w. Podniesienia Krzyża, 1837039 - pozostałości budynku kostnicy, poł. XVIII - pomnik misyjny, 1927 - cmentarz cerkiewny - ogrodzenie z 2 bramami i 4 kapliczkami, mur., poł. XVIII	A-1416 (12.08.2016)	171
2.	Cmentarz gr.-kat. Obecnie komunalny w Dziewięcierzu	A-1281 (12.09.1990)	171
<u>WERCHRATA</u>			
1.	Cmentarz gr.-kat. w Werchracie	A-371 (10.09.1990)	
2.	Pozostałości dawnego klasztoru Bazylianów w nieistniejącej miejscowości Monastyr, ob. Werchrata - piwnice - ogrodzenie z bramami - cmentarz wojenny z I wojny światowej - cmentarz ukraiński	A-1513 (02.08.1993)	708/1 708/2
<u>NOWINY HORYNIECKIE</u>			
1.	Kaplica drewniana p. w. Świętego Antoniego z otoczeniem leśnym	A-40 (21.09.2001)	673
<u>NOWE BRUSNO</u>			
1.	Pomnik Niepodległości w Nowym Bruśnie	A-1224 (18.02.2014)	2565/21 2565/2
2.	Zespół Cerkiewno – cemntarny w Nowym Bruśnie (cerkiew, cmentarz, starodrzew)	A-1771 (15.12.2022)	365 364
3.	Zagroda nr 19: - dom, drewniany, k. XIX - budynek gospodarczy, drewniany, ok. 1920	A-1441 (10.02.2017)	364 365
4.	Cmentarz gr.-kat w Starym Bruśnie, 1 poł. XIX w.	A-167 (15.12.1986)	183
<u>PRUSIE</u>			
1.	Cerkiew gr.-kat., ob. kościół rzym.-kat., drewniana, 1888 Dzwonnica drewniana	A-243 (19.08.1987)	206
2.	Cmentarz gr.-kat. w Prusiu, 1 poł. XIX w.	A-391 (21.10.1990)	263
<u>KRZYWE</u>			
1.	Drewniana dzwonnica cerkiewna wraz z cmentarzem gr.-kat.	A-134 (7.11.2005)	123

	w miejscowości Krzywe		
	<u>PODEMSZCZYŻNA</u>		
1.	Cmentarz greko-kat., 2 poł. XIX	A-394(29.12.1990)	26

2.5 Kultura

Dzisiejszy Gminny Ośrodek Kultury był dawniej typowym teatrem dworskim. Zbudował go w latach 1843-1846 Leander Poniński, na życzenie syna Ludwika Nikodema – wielkiego miłośnika teatru. Budynek ten powstał, jak później stwierdzono, w okresie najświetniejszego rozwoju Horyńca, czyli przynależności miejscowości do Ponińskich. Późno klasycystyczny budynek teatru, o czym świadczy fasada z czterema jońskimi pilastrami i herb Ponińskich – Łodzia, spełniał swą funkcję do końca XIX wieku. Warto wspomnieć, że posiadał salę o dwóch piętrach i był obok teatru w Radzynie zbudowanego przez księcia Augusta Sułkowskiego w 1770 r. i teatru w Pomarańczarni w Łazienkach powstałego z inicjatywy Stanisława Augusta Poniatowskiego trzecim z kolei obiektem tego typu na ziemiach polskich. W jego okresie świetności gościli najlepsze zespoły między innymi z Wiednia i Lwowa, które uprzyjemniały pobyt gościom w Horyńcu.

Działalność teatralna w Horyńcu wznowiła się w połowie lat siedemdziesiątych XX wieku. Wtedy to E.A. Smuk, pracownik Wojewódzkiego Domu Kultury w Przemyśle, wyszedł z propozycją organizacji Przeglądu Amatorskich Zespołów Teatralnych Małych Form województwa przemyskiego i województw sąsiednich. Impreza miała na celu wzbogacenie form życia kulturalnego na wsi. Do tego przedsięwzięcia idealnie nadawał się nowo odrestaurowany teatr w Horyńcu. Biesiada Teatralna, bo tak to nazwano, odbywa się corocznie w styczniu lub w lutym. Jest jednym z najstarszych w kraju ogólnopolskich festiwali, pierwsza odbyła się dokładnie w 1976. Każdą imprezę kończy prezentacja laureatów, połączona z rozdaniem nagród: za dokonania zespołowe - Rogów Myśliwskich Króla Jana - złotego, srebrnego i brązowego (ich nazwa wywodzi się stąd, że do Horyńca na polowania często przyjeżdżał król Jan III Sobieski ze swoich rezydencji w Podhorcach i Żółkwi) oraz Mis Borowiny za dokonania indywidualne. Także złotej, srebrnej i brązowej (ich nazwa pochodzi od misy przedniej horynieckiej borowiny, podobno najskuteczniejszej na świecie). Biesiada Teatralna w Horyńcu-Zdroju, jeden z najstarszych i najbardziej znanych ogólnopolskich przeglądów małych form teatralnych, od lat promuje najlepszych amatorów, a przede wszystkim młodych pasjonatów Melpomeny. Na

horynieckiej scenie pierwsze kroki stawiało wielu znanych dziś aktorów teatralnych i kabaretowych. Występy młodych artystów oceniają zawsze wyśmienici jurorzy, wśród nich Aleksander Bardini, Agnieszka Osiecka, Jonasz Kofta, Anna Chodakowska, Gabriela Kownacka, Adam Kreczmar, Olgierd Łukaszewicz, Jan Peszek, Joanna Szczepkowska, Kazimierz Kaczor. Jeden z nich, krakowski aktor Piotr Cyrwus, znany m.in. z roli Ryszarda w serialu "Klan", powiedział PAP, że horyniecka impreza zachwyca przede wszystkim różnorodnością materiału - od antycznych twórców, poprzez współczesnych klasyków, po spektakle autorskie.

Gminny Ośrodek Kultury jest w obecnej chwili instytucją samorządową, której teren działania pokrywa się z terytorium gminy. Pomaga jednocześnie ponad 100 osobom w rozwijaniu rozmaitych talentów i umiejętności poprzez działalność kółek i zespołów artystycznych.

Najważniejsze kulturalne imprezy cykliczne

Ogólnopolska Biesiada Teatralna w Horyńcu Zdroju – Konfrontacje Zespołów Teatralnych Małych Form "Biesiada Teatralna" jest spotkaniem amatorskich zespołów teatralnych małych form - teatrów dramatycznych, kabaretów, teatrów wizji i ruchu, poezji, monodramów - z całej Polski. Wszystkie rywalizują o główne nagrody: "Złoty Róg Myśliwski Króla Jana" i "Złotą Misę Borowiny". To jeden z najstarszych w kraju festiwali amatorskich zespołów teatralnych małych form (pierwsza biesiada odbyła się w 1976 r.), który cieszy się olbrzymim zainteresowaniem, a o udział w nim zabiegają najlepsze w kraju teatry amatorskie. Dodatkowym atutem jest profesjonalne jury – znani aktorzy, reżyserzy i krytycy teatralni, którzy prowadzą warsztaty i specjalistyczne konsultacje. Biesiada na początku miała zasięg regionalny, obejmujący województwo przemyskie i okolicę. W roku 1991

nastąpił potężny przełom. W Horyńcu, pojawił się duet jurorów z najwyższej krajowej półki teatru, Agnieszka Osiecka i Aleksander Bardini. Wtedy Horyniec wystrzelił z rangą swojej imprezy do jednych z najważniejszych wydarzeń teatralnych w kraju. Od tego momentu zaczęły w Horyńcu, co roku pojawiać się gwiazdy teatru. Jan Nowicki, Jan Peszek, Olgierd Łukaszewicz, a także w roku 2013 Edward Linde-Lubaszenko.

Horyniec – Zdrój ART FESTIWAL

Festiwal pogranicza sztuk na pograniczu kultur, tak najkrócej można opisać festiwal w Horyńcu – Zdroju. To określenie dobrze oddaje ideę festiwalu, która wyróżnia go na tle innych i naturalnie wpisuje się w krajobraz, położenie – południowo-wschodnią i mitotwórczą topografię, inspirującą wyobraźnię artystów w przeszłości i współcześnie. Architektura, magiczne pejzaże Roztocza i Podkarpacia, sanatoryjno-uzdrowiskowy klimat, Park Zdrojowy i kawiarnia w stylu nostalgiczno-galicyjским, budynek dawnego Teatru Dworskiego z kameralną, ale także klimatyczną salą teatralną, stwarzają niezwykłą aurę miejsca i wyjątkowe warunki dla wydarzeń kulturalnoartystycznych. W Horyńcu – Zdroju literatura, muzyka i film przeplatają się ze sobą, tworząc oryginalną całość. Dzięki temu oferta programowa jest bardziej zróżnicowana i ciekawa, każdy poszukujący inteligentnej rozrywki, która nie tylko bawi, ale wzrusza i skłania do refleksji, znajdzie tu z pewnością coś dla siebie. Ta myśl przyświeca co roku organizatorom w pracy nad planem wydarzeń. Pragniemy, aby festiwal – przy zachowaniu swojej wakacyjnej i niezobowiązującej formuły, pełnił funkcję edukacyjną, był pretekstem do mówienia o ciekawych i ważnych twórcach polskiej kultury.

Festiwal podzielony jest na trzy części, Horyniec Muzyki, Horyniec Teatru i Horyniec Literatury, wydarzenia przeplatają się w ciągu dnia, tworząc bardzo ciekawą ofertę dla turystów, kuracjuszy i mieszkańców. W festiwal włączone są również spotkania autorskie dla dzieci oraz warsztaty plastyczne i teatralne dla młodzieży. Codziennie odbywają się również projekcje w ramach Starego Kina. Festiwal odbywa się od 2017 roku i ściąga znanych artystów Polskich. Do tej pory w Horyńcu – Zdroju w ramach Art Festiwalu pojawili się: Zbigniew Zamachowski, prof. Jerzy Bralczyk, Artur Andrus, Magdalena Kumorek, zespół raz Dwa Trzy, Artur Barciś, Krzysztof Wakuliński, Dominika Ostałowska, Teatr Klasyki Polskiej, Leszek Żądło, Joachim Mencil, Krzysztof Antkowiak, Włodzimierz Nahorny, Janusz Olejniczak. Andrzej Kotański, Marek Koterski, Szymon Majewski, Eustachy Ryłski, Józef Wilkoń, Michał Zabłocki, Adam Zagajewski i wielu innych.

3. Informacje finansowe

Dochody

Dochody ogółem

40 409 537,53 zł

wykonane w 2023 r.

+21,44%

do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

9 326,00 zł

wykonane w 2023 r.

+23,10%

do roku 2022

Dochody bieżące na mieszkańca

5 757,06 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

3 568,94 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

2 085,55 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

59,18 zł

Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Horyniec-Zdrój w 2023 roku były środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych. Wpływy w kwocie 13 030 194,53 zł stanowiły 32,25% wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na 75,37% wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych Gminy Horyniec-Zdrój w 2023 roku były wpływy z podatku od nieruchomości, które wyniosły 1 930 348,87 zł i generowały 4,78% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, wpływy z opłaty uzdrowskiej, pobieranej w gminach posiadających status gminy uzdrowskiej oraz wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw, wykonane odpowiednio w wysokości 1 723 867,00 zł, 993 566,10 zł i 871 749,84 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Horyniec-Zdrój w 2023 roku

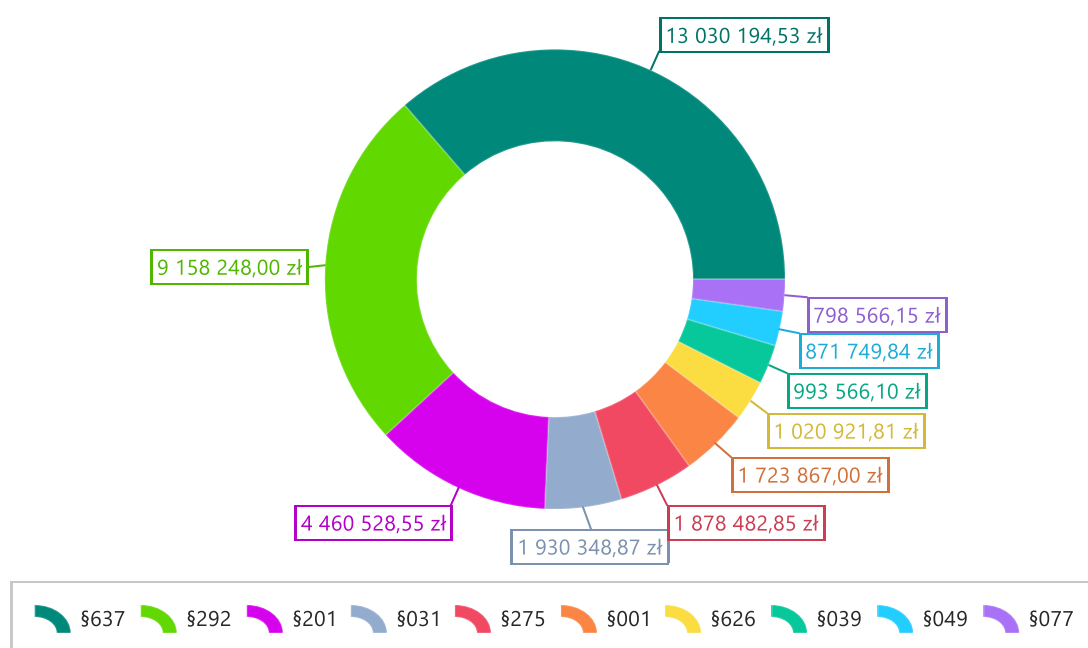
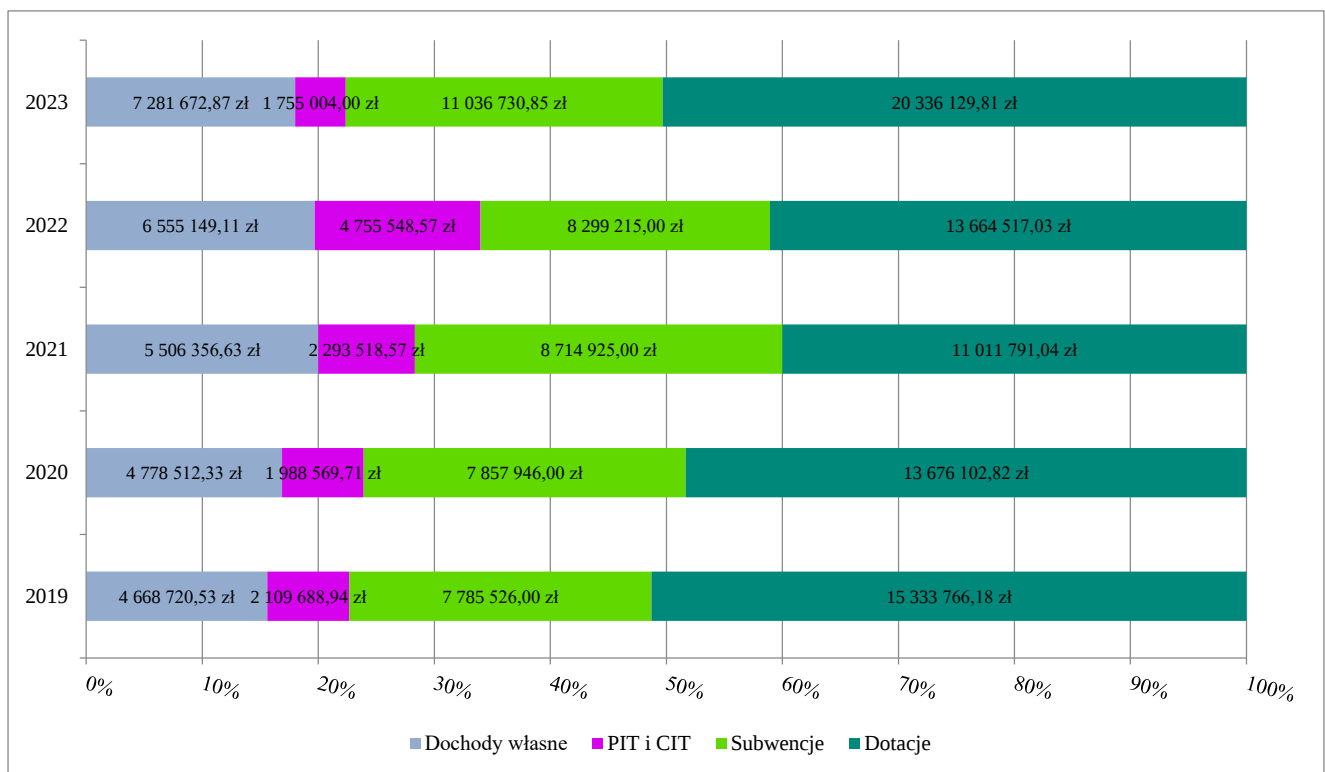

Tabela 1: Dochody Gminy Horyniec-Zdrój w 2023

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	13 030 194,53
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	9 158 248,00
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 460 528,55
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	1 930 348,87
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	1 878 482,85
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	1 723 867,00
626	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	1 020 921,81
039	Wpływy z opłaty uzdrowskiej, pobieranej w gminach posiadających status gminy uzdrowskiej	993 566,10
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	871 749,84
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	798 566,15
033	Wpływy z podatku leśnego	686 856,83
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	625 127,10
032	Wpływy z podatku rolnego	539 828,14
287	Dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowskich	519 130,90
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	298 567,50
097	Wpływy z różnych dochodów	286 996,36
270	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	267 338,65
629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	193 957,47
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	157 925,90
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	100 128,77
083	Wpływy z usług	91 629,15
084	Wpływy ze sprzedaży wyrobów	84 959,36
663	Dotacja celowa otrzymana z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	80 000,00
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	73 247,60
067	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	72 397,50
092	Wpływy z pozostałych odsetek	64 025,48
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	54 862,41
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	31 974,03
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	31 137,00
633	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	30 059,80
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	27 079,26
291	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	26 346,55
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	21 029,00
046	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	20 071,80
058	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	18 123,89
041	Wpływy z opłaty skarbowej	17 030,00
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	15 243,00

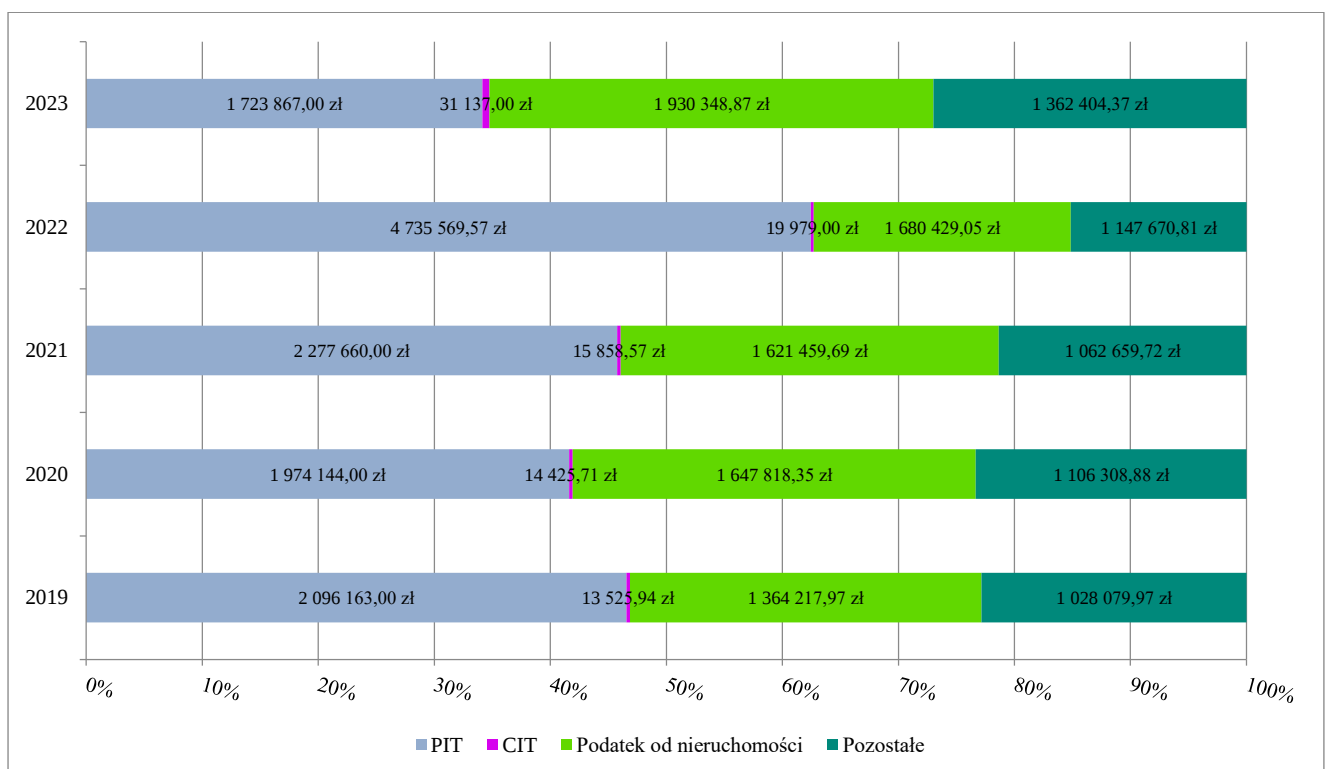
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
271	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	14 977,00
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	14 385,00
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	13 330,38
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	11 941,21
630	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	11 760,00
090	Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	8 343,03
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	6 292,77
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	5 403,09
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	4 873,65
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	4 341,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	2 918,45
069	Wpływy z różnych opłat	2 251,25
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	2 000,00
096	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	1 640,00
047	Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności	1 322,05
057	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	1 050,52
088	Wpływy z opłaty prolongacyjnej	692,00
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	277,12
076	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	181,86
043	Wpływy z opłaty targowej	10,00
	Razem	40 409 537,53

Wykres 2: Dochody Gminy Horyniec-Zdrój wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 3: Dochody podatkowe Gminy Horyniec-Zdrój wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2023 roku: 242 971,97 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2023 roku: 361 842,74 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

35,55%

+ 25,26 pp.
do roku 2022

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Horyniec-Zdrój w 2023 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2023 roku wyniosła 14 366 893,61 zł, z czego 0,00 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

Wydatki

Wydatki ogółem

44 051 177,73 zł

wykonane w 2023 r.

+31,10%

do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

10 166,44 zł

wykonane w 2023 r.

+32,89%

do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

5 393,99 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

4 772,45 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

277 015,03 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

W 2023 roku Gmina Horyniec-Zdrój najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 7 544 633,94 zł, co stanowiło 17,13% wydatków Gminy.

Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach działu „Transportu i łączności”. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 6 627 235,85 zł, co stanowiło 15,04% wydatków Gminy. Największą inwestycją była ”Kompleksowa przebudowa dróg na terenie gminy Horyniec-Zdrój” w ramach której przebudowane 20 odcinków dróg na kwotę 5 619 215,38 zł, z czego 4 940 000,00 zł sfinansowano Rządowym Funduszem Polski Ład.

Wydatki w dziale „Rolnictwo i łowiectwo” zrealizowano na poziomie 6 510 891,95 zł, co stanowiło 14,78% wydatków Gminy. Na inwestycję „Budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w technologii MBR w Horyńcu-Zdroju - etap I” wydatkowano 5 638 560,97 zł, z czego 4 363 350,00 zł stanowiły środki z Polskiego Ładu.

Wydatki z zakresu „Gospodarki komunalnej i ochrony środowiska” wykonano w wysokości 6 205 582,09 zł, co stanowiło 14,09% wydatków Gminy. Największe inwestycje w tym rozdziale to: „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych” – 1 670 006,50 zł oraz „Kompleksowa modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Horyniec-Zdrój” – 1 983 160,58 zł. Inwestycję zrealizowano również dzięki dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Należy zauważyć, że Gmina Horyniec-Zdrój zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 7 137 426,78 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie 4 069 194,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 57,01%.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Horyniec-Zdrój zrealizowała inwestycje na kwotę 20 479 034,35 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 14 366 893,61 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 70,15%.

Szczegóły dotyczące wydatków Gminy Horyniec-Zdrój przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Wydatki Gminy Horyniec-Zdrój w 2023

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	7 544 633,94
600	Transport i łączność	6 627 235,85
010	Rolnictwo i łowiectwo	6 510 891,95
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 205 582,09
750	Administracja publiczna	3 915 280,79
855	Rodzina	2 935 494,93
926	Kultura fizyczna	2 643 039,00
852	Pomoc społeczna	1 920 785,61
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 511 811,23
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 131 698,69
757	Obsługa długu publicznego	709 131,20
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	333 697,25
630	Turystyka	319 723,86
020	Leśnictwo	287 109,27
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	270 895,07
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	270 461,32
710	Działalność usługowa	268 783,93
758	Różne rozliczenia	202 150,03
720	Informatyka	161 115,21
851	Ochrona zdrowia	117 550,67
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	85 972,84
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	78 133,00
	Razem	44 051 177,73

Zadłużenie

Zadłużenie Gminy Horyniec-Zdrój

9 722 809,27 zł

na koniec 2023 r.

+37,82%

do roku 2022

Wynik budżetu ogółem

-3 641 640,20 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

1 573 185,03 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

24,06%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

709 131,20 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2023 wzrosła z poziomu 7 054 614,46 zł do poziomu 9 722 809,27 zł. Należy

zauważyć, że wzrost zadłużenia jest zjawiskiem sektorowym. Na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%. Wzrost zadłużenia jest bezpośrednio związany ze spadkiem wyniku operacyjnego, co zwiększa konieczność skorzystania ze środków zwrotnych m.in. na zapewnienie wkładu własnego do realizowanych inwestycji.

4. Informacja o stanie mienia komunalnego

4.1 Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego według stanu na 31 grudnia 2023 roku

Sposób zagospodarowania mienia komunalnego, dane o zmianach w stanie mienia komunalnego oraz dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania

Podstawowym składnikiem mienia Gminy Horyniec-Zdrój są nieruchomości gruntowe, stanowiące własność, współwłasność bądź będące w użytkowaniu wieczystym Gminy Horyniec-Zdrój oraz jednostek posiadających osobowość prawną, dla których Gmina jest organem założycielskim Grupa 0 - "Grunty" zgodnie z definicją zawartą w Klasyfikacji Środków Trwałych obejmuje grunty według ich przeznaczenia użytkowego, w tym również prawo użytkowania wieczystego gruntu, klasyfikowane w odpowiednich grupowaniach, w zależności od rodzaju gruntu, którego dotyczy.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. Gmina Horyniec-Zdrój była właścicielem, współwłaścicielem, użytkownikiem oraz użytkownikiem wieczystym gruntów o powierzchni 1 263,4962 ha o wartości 15 808 903,23 zł w tym 7,0247 ha było obciążone prawem użytkowania wieczystego w związku z czym w zasobie nieruchomości pozostało 1 256,4715 ha o wartości 15 076 632,03 zł. Grunty o powierzchni 2,3422 ha były w zarządzie.

Różnica powierzchni działek wynikała z aktualizacji przy podziałach nieruchomości, modernizacji gruntów i budynków oraz oddania w trwały zarząd.

Spółka prawa handlowego, dla której Gmina Horyniec-Zdrój jest właścicielem nieruchomości gruntowej o pow. 2,24 ha i wartości księgowej 3 800,00 zł.

Zestawienie powierzchni gruntów pozostających w zasobie wg klasyfikacji rodzajowej przedstawia tabela

Lp.	Rodzaj gruntu	Stan na dzień 31.12.2023 r.
1	2	3
1	Użytki rolne (R, S, Ł, Ps)	179,9258
2	Grunty zabudowane zurbanizowane (B, Bi, Bp, Bz, Ba, B-Ps, B-R, B-Ł)	22,5417
3	Grunty leśne (Ls)	546,3912
	Grunty zakrzaczone (Lz, Lz-	266,0419

	R, LZ-Ł, LZ-Ps)	
4	Tereny różne	1,4505
5	Drogi(dr)	199,2474
6	Wody (Ws, Wp, Wsr, Wsr-ŁIII)	15,0059
7	rowy (W, W-Ł, W-Ps)	7,8512
8	Nieużytki	18,0159
	RAZEM	1 256,4715

Strukturę własności gruntów wraz z podaniem ich powierzchni przedstawia tabela

Lp.	Sposób użytkowania	Stan na dzień 31.12.2023 r.
1	Właścicielem, współwłaścicielem, użytkownikiem oraz użytkownikiem wieczystym gruntów	1 263,4962
a)	Grunt w użytkowaniu oraz użytkowaniu wieczystym od innych podmiotów	11,9836
b)	Grunt gminne oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym oraz prawnym	7,0247
c)	Grunt gminne oddane w trwały zarząd innym podmiotom	2,3422
d)	Pozostałe grunty we własności	1 242,1457

Zmiany w okresie od poprzedniej informacji w zakresie stanu posiadania nieruchomości gruntowych dotyczą:

- Rozdysponowania trwałego (sprzedaż, darowizna, aport) 16 działek
- Sprzedaż działki nr 3283/2 o pow. 0,1696 ha obręb Polanka Horyniecka za cenę 6 890 zł,

- Sprzedaż działki nr 1848 o pow. 0,6364 ha obręb Podemszczyzna za cenę 93 930 zł,
- Sprzedaż działki nr 1180/3 o pow. 0,2365 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 45 450 zł (55 903,50 zł),
- Sprzedaż działek nr 127/11 i 127/12 o pow. 0,2683 ha obręb Radruż za cenę 44 440 zł,
- Sprzedaż działek nr 127/13 i 127/14 o pow. 0,0508 ha obręb Radruż za cenę 3 030 zł,
- Sprzedaż działek nr 127/15 i 127/16 o pow. 0,0522 ha obręb Radruż za cenę 7 070 zł,
- Sprzedaż działki nr 133/1 o pow. 1,7881 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 156 550 zł,
- Sprzedaż działki nr 2779/1 o pow. 0,0116 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 5 500 zł,
- Sprzedaż działki nr 1235/5 o pow. 3,2803 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 134 330 zł,
- Sprzedaż działki nr 116 o pow. 6,4318 ha obręb Krzywe za cenę 239 300 zł,
- Sprzedaż działki nr 117 o pow. 0,0981 ha obręb Krzywe za cenę 3 700 zł,
- Sprzedaż działki nr 2468 o pow. 0,0254 ha obręb Horyniec-Zdrój za cenę 4 550 zł,
- Aport działki nr 1786 o pow. 0,4204 ha obręb Horyniec-Zdrój wartość księgowa 63 000 zł.

Nabycie, zakup i komunalizacja działek:

- nabycie działki nr 218/21 o pow. 0,0044 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 53 o pow. 0,2174 ha obręb Stare Brusno,
- nabycie działki nr 2045/10 o pow. 0,0353 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 2045/6 o pow. 0,0419 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 2048/6 o pow. 0,0290 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 2045/13 o pow. 0,0318 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- nabycie działki nr 684/2 o pow. 0,2698 ha obręb Nowiny Horynieckie,.
 - Przekazania w dzierżawę 6 działek o łącznej pow. 1,7026 ha
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 130 o pow. 0,2125 ha obręb Podemszczyzna,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 180 o pow. 0,4739 ha obręb Radruż,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 2597/5 o pow. 0,6821 ha obręb Horyniec-Zdrój,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 82 o pow. 0,2369 ha obręb Nowiny Horynieckie,
- Przekazanie w dzierżawę działki nr 493/1 o pow. 0,2341 ha obręb Podemszczyzna,
- Przekazanie w dzierżawę części działki nr 328/1 o pow. 0,10 ha obręb Werchrata.

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych w 2023 oraz planowane wpływy do budżetu w roku 2024

Planowana sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy

	Obręb	Nr działki	Wartość w zł
1.	Nowiny Horynieckie	83	76 000 zł
2.	Dziwięcierz	55	340 000 zł
3.	Werchrata	553/2	13 000 zł
5.	Radruż	262/14	5 000 zł
6.	Podemszczyzna	315/1	71 000 zł
7.	Podemszczyzna	316	40 000 zł
8.	Polanka Horyniecka	1334/6	1 500 zł
9.	Horyniec-Zdrój	1259/4	17 000 zł
10.	Horyniec-Zdrój	1259/3	14 000 zł
		Razem (roczna)	577 500 zł

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

W zasobie gminy znajduje się również 29 budynki.

Ewidencja zasobu nieruchomości Gminy Horyniec-Zdrój prowadzona jest w formie elektronicznej przez wykorzystanie programu Sprawny Urząd „Ewidencja mienia komunalnego” – producent SOFTRES.

Gmina jest właścicielem gruntów oddanych jednostkom organizacyjnym w trwały zarząd tj.

Zespołowi Szkół i Placówek Oświatowych, ul. Jana III Sobieskiego 8, 37-620

Horyniec-Zdrój

- działka nr 2292/15 o pow. 0,2408 ha, na której znajduje się budynek Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju o łącznej powierzchni użytkowej 1 167,12 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,
- działka nr 2292/16 o pow. 0,0766 ha niezabudowana poł. w Horyńcu-Zdroju,,
- działka nr 2292/11 o pow. 0,0024 ha niezabudowana poł. w Horyńcu-Zdroju,
- działka nr 2293/5 o pow. 0,2285 ha, na której znajduje się budynek Sali sportowej wraz z łącznikiem o powierzchni użytkowej 1 500,20 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,
- działka nr 2298/6 o pow. 1,6235 ha, na której znajduje się budynek szkoły o powierzchni użytkowej 2 081,71 m² poł. w Horyńcu-Zdroju,

Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu-Zdroju

- działka nr 2292/14 o pow. 0,1704 ha, zabudowaną dwukondygnacyjnym budynkiem administracyjno
- usługowym o powierzchni całkowitej 1422 m²poł. w Horyńcu-Zdroju.

5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1. Strategia rozwoju

Strategia Promocji i Rozwoju Gminy przyjęta została po konsultacjach społecznych Uchwałą Rady Gminy Horyniec-Zdrój nr XXXIII.336.2021

Strategia jest narzędziem umożliwiającym zarządzanie jednostką samorządu terytorialnego w długim przedziale czasowym. Ze wszystkich narzędzi zarządzania strategia posiada najdłuższą perspektywę czasową. Z tego względu inne narzędzia zarządzania są ze strategią powiązane w sposób bezpośredni, bądź pośredni.

Strategia wyznacza długoterminowe cele stojące przed społecznością lokalną. Wdrażana jest przez całą społeczność lokalną, a nie tylko Urząd Gminy, dla którego wskazuje drogę do osiągnięcia celów stojących przed społecznością. Część zadań może być realizowana przez inne jednostki, w szczególności przez organizacje pozarządowe. Inne jednostki mogą być finansowane z budżetu Gminy, albo też mogą realizować zadania z innych środków. Strategia wyznacza cele długoterminowe, natomiast nie definiuje dokładnie szczegółów realizacji.

W przypadku celów wymagających realizacji zadań nie inwestycyjnych, środki na realizację tych zadań powinny zostać zaplanowane w budżetach rocznych. Ponieważ zadania nie inwestycyjne zwykle nie wymagają tak skomplikowanego planowania jak inwestycyjne, zwykle nie jest potrzebny etap pośredni między strategią, a budżetem rocznym (wykonaniem), bądź jest potrzebny uproszczony etap pośredni w postaci planu. Zadania inwestycyjne wymagają dokładniejszego planowania.

Zwykle samo przygotowanie inwestycji trwa dłużej niż roczny plan finansowy Gminy, czyli budżet. Należy wykonać dokumentację przed inwestycyjną w postaci studium wykonalności, oceny oddziaływania na środowisko, projektu technicznego, a często aplikacji o dofinansowanie ze środków zewnętrznych. Analizy te wykonuje się w celu wyboru optymalnego - z punktu widzenia społeczności lokalnej – wariantu realizacji inwestycji.

Strategia identyfikuje i zapisuje cele, do których dąży społeczność lokalna oraz definiuje drogę dojścia do konkretnych rozwiązań (ale nie same rozwiązania).

Przesłanki do stworzenia nowej Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój są następujące:

1. Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w gminie i jej otoczeniu.

Gmina Horyniec-Zdrój to nie tylko wydzielony granicami administracyjnymi obszar, ale przede wszystkim społeczność lokalna, w której na bieżąco ulega zmianie sytuacja demograficzna i gospodarcza. Kilka ostatnich lat upłynęło pod znakiem szeregu poważnych przeobrażeń, które w dużym stopniu odbiły się także na gminie, jak np.: ogólnoswiatowe spowolnienie gospodarcze (i związane z tym mniejsze dochody budżetowe), rosnące dysproporcje w rozwoju na szczeblu międzygminnym i regionalnym, deficyt finansów publicznych, czy zmiana obserwowanych trendów demograficznych. Nowa Strategia rozwoju gminy Horyniec-Zdrój powinna wyznaczać cele oraz kierunki interwencji, służące podnoszeniu konkurencyjności gminy oraz przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych.

Są to wyzwania, którym gmina musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, nasilającej się konkurencji, informatyzacji wielu sfer życia i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

2. Dostosowanie Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego.

Ostatnie lata to okres powstawania nowych i aktualizacji poprzednich wersji dokumentów strategicznych szczebla krajowego i regionalnego.

3. Uspójnienie horyzontu czasowego Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój z horyzontem czasowym nowego okresu programowania UE oraz dokumentów nadrzędnych.

Odrębną przesłanką weryfikacji Strategii rozwoju gminy Horyniec-Zdrój jest zidentyfikowana potrzeba uspójnienia horyzontu czasowego strategii rozwoju.

Zapewnienie takiej spójności pozwoli na lepsze dostosowywanie się do zmian, które zachodzą lub zachodzić będą w strategiach wyższego rzędu. Umożliwi też większą elastyczność w ciągle zmieniającej się rzeczywistości. Kolejną istotną zaletą takiego rozwiązania jest dopasowanie się do możliwości pozyskania środków finansowania zewnętrznego, najczęściej również funkcjonującego w wybranej dla Strategii perspektywie.

Strategia, która zarazem dopasowana jest do uwarunkowań lokalnych, oparta o potrzeby społeczności lokalnej i służąca jej rozwojowi, a jednocześnie bazująca na dokumentach strategicznych wyższego rzędu – regionalnych, krajowych i sektorowych – umożliwi wykorzystanie w pełni potencjału gminy i wzmacnia najistotniejsze jej kierunki stanowiąc platformę porozumienia mieszkańców i decydentów wszystkich szczebli i pomagając odpowiednio ukierunkować środki na realizację określonych w niej celów.

Celem podstawowym Gminy jest zapewnienie mieszkańcom satysfakcjonujących warunków życia

umożliwiających im rozwój we wszystkich istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnej aspektach na jej terenie. Cel ten realizowany będzie poprzez następujące narzędzia interwencji:

1. Rozbudowa infrastruktury uzdrowiskowo – turystycznej
2. Rozbudowa infrastruktury społeczno-gospodarczej
3. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy
4. Rozwinięcie oferty kulturalnej oraz związanej z aktywnym wypoczynkiem
5. Poszerzenie oferty turystyki aktywnej oraz uzdrowiskowej
6. Aktywizacja gospodarcza mieszkańców
7. Wzbogacenie oferty edukacyjnej
8. Promocja oferty Gminy w kraju i za granicą

5.2. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Horyniec-Zdrój zatwierdzonym Uchwałą Rady Gminy Nr 248/XXX/02 z dnia 27 lutego 2002 r. – ocena aktualności 30.10.2014r.

5.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „**Horyniec-Zdrój – 1/2001**” uchwalony Uchwałą Nr VII/49/03 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 9.09.2003 r. – opublikowany w Dz. U. Woj. Podk. z 2003 r. Nr 160 poz. 2037,

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „**Horyniec-Zdrój – Północ**” uchwalony uchwałą Nr XIX/171/05 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 4.02.2005 r. – opublikowany w Dz. U. Woj. Podk. z 2005 r. Nr 40 poz. 454.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „**Horyniec-Zdrój Południe**” zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy w Horyńcu-Zdroju Nr XL/254/2014 z dnia 18 marca 2014r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2014, poz.1375 - ocena aktualności 30.10.2014r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla odcinka trasy napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV relacji GPZ Tomaszów Południe – GPZ Lubaczów UCHWAŁA NR XXVIII.251.2021 RADY GMINY HORYNIEC-ZDRÓJ z dnia 28 kwietnia 2021 r.

5.4. Program opieki nad zabytkami

Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego oraz opieka nad zabytkami w gminie Horyniec-Zdrój została zatwierdzona w 2017 r. Uchwałą Nr XXXII.250.2017 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2017 - 2020. W roku 2021 zatwierdzony został kolejny Program na lata 2021-2024.

Celem Programu jest aktywne i efektywne zarządzanie zasobami dziedzictwa kulturowego Gminy Horyniec-Zdrój, poprzez wyznaczenie podstawowych kierunków działań i budowanie spójnej polityki ochrony zabytków w perspektywie wieloletniej. Oczekiwany rezultatami są: poprawa stanu zachowania zabytków, wyeksponowanie walorów krajobrazu kulturowego oraz wykorzystanie zabytków na potrzeby turystyczne, społeczne i gospodarcze.

Program opieki nad zabytkami w Gminie Horyniec – Zdrój zawiera 9 rozdziałów:

1. Podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
2. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce.
3. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.
4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego.

Ocena stanu dziedzictwa kulturowego. Analiza szans i zagrożeń.

5. Założenia programowe: priorytety, kierunki działań i zadania.
6. Instrumentarium realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
7. Zasady oceny realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
8. Źródła finansowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.
9. Rejestr zabytków nieruchomych z terenu gminy Horyniec – Zdrój.

W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2021 – 2024 ujęto następujące priorytety, zadania oraz kierunki działań przeznaczone do realizacji:

Priorytet I.

Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako elementu rozwoju społeczno - gospodarczego gminy Horyniec-Zdrój.

Kierunek działań: Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

Zadania: Podejmowanie działań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy. Pomoc właścicielom obiektów zabytkowych w pozyskaniu środków

zewnątrznych na odnowę zabytków.

Zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą.

Kierunek działań: Dbanie o stan i porządek przy starych cmentarzach z obszaru gminy.

Zadania: Inwentaryzacja zabytkowych nagrobków.

Prowadzenie bieżących prac porządkowych przy gminnych cmentarzach.

Priorytet II.

Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy Horyniec-Zdrój.

Kierunek działań: Rozszerzenie zasobu – aktualizacja i uzupełnienie gminnej ewidencji zabytków.

Zadania: Dokonanie przeglądu zasobów wpisanych do gminnej ewidencji w sołectwach z udziałem sołtysów i radnych.

Rozpoznanie i wprowadzenie do ewidencji zmian powstałych w wyniku rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów.

Określenie stanu technicznego obiektów wpisanych do gminnej ewidencji obiektów.

Uzupełnienie kart adresowych zabytków w gminnej ewidencji o uzyskane dane i dokumentację fotograficzną.

Priorytet III.

Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego.

Kierunek działań: zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.

Zadanie: Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną określonych miejscowości w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Horyniec-Zdrój.

Priorytet IV.

Promocja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego gminy Horyniec-Zdrój.

Kierunek działań: Ułatwienie dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy.

Zadanie: Udostępnienie gminnej ewidencji zabytków oraz Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2017-2020 na stronie internetowej Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój. Udostępnienie informacji o obiektach zabytkowych na stronie internetowej Urzędu Gminy Horyniec-Zdrój.

W Programie określone zostały zadania, które ma do zrealizowania Gmina Horyniec - Zdrój, w celu finansowania, inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Zadania te obejmują także organizację działań edukacyjnych wobec miejscowej społeczności. Generalnym celem w/w Programu jest zahamowanie degradacji substancji zabytkowej, zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku gminy Horyniec-Zdrój.

Realizując Gminny Program Opieki nad Zabytkami, zrealizowano następujące zadania w 2021 r. :
Cmentarz z I Wojny Światowej w Nowym Bruśnie.

W 2022 roku zakończył się IV ostatni etap prac remontowo-konserwatorskich na Cmentarzu z I Wojny światowej w Nowym Bruśnie. W ramach zadania odrestaurowanych zostało 100 płyt nagrobnych, które umieszczone zostały na betonowych fundamentach. Środki na realizację tej inwestycji pochodziły ze środków Wojewody Podkarpackiego i środków gminy. Na cmentarzu pochowano żołnierzy niemieckich i rosyjskich, ofiary bitwy na linii rzeki Brusienki, która miała miejsce w dniach 18-19 czerwca 1915 roku.

Wykaz dotacji otrzymanych ze środków zewnętrznych na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków na terenie Gminy Horyniec-Zdrój w roku 2023 :

Miejscowość Obiekt	Wnioskodawca	Kwota Kosztorysowa	Dotacja z budżetu państwa	zadanie
Zespół Cerkiewny w Nowym Bruśnie	Muzeum Kresów w Lubaczowie	15 000,00 zł	15 000,00 zł	Wykonanie prac pielęgnacyjnych drzewostanu przy Zespole Cerkiewnym w Nowym Bruśnie –5 drzew
Radruż, zespół cerkiewny, cmentarz (pocz. XIX w.)	Muzeum Kresów w Lubaczowie	30 000,00 zł	30 000,00 zł	Wykonanie prac pielęgnacyjnych drzewostanu przy Zespole Cerkiewnym w Radrużu – 35 drzew
Radruż, zespół cerkiewny, cmentarz (pocz. XIX w.)	Muzeum Kresów w Lubaczowie	112 708,52 zł	112 708,52 zł	Prace konserwatorskie przy 20 nagrobkach – etap VI
Kościół Parafialny pw.	Parafia Rzymskokatolicka	20 174,00 zł	15 000,00 zł	Wykonanie prac konserwatorskich

Św. Józefa Robotnika w Werchracie	pw. Józefa Robotnika w Werchracie			przy wyposażeniu kościoła parafialnego pw. św. Józefa Robotnika w Werchracie w zakresie pełnej konserwacji figury św. Piotra
-----------------------------------	-----------------------------------	--	--	--

W 2023 roku Gmina Horyniec-Zdrój udzieliła dotacje celowe na prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych nie będących w posiadaniu majątku gminy. Poniższa tabela przedstawia obiekty oraz podmioty które skorzystały ze środków budżetu gminy na 2023 rok.

Obiekt	Wnioskodawca	Kwota dotacji	Zadanie
Cmentarz greckokatolicki w Starym Bruśnie	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Horynieckiej	3 000,00 zł	Wykonanie prac konserwatorskich przy zespole 3 nagrobków na cmentarzu greckokatolickim w Starym Bruśnie
Klasztor oo. Franciszkanów w Horyńcu-Zdroju	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Horyńcu-Zdroju	150 000 zł	„Rekonstrukcja odkrytych fresków w Klasztorze Ojców Franciszkanów w Horyńcu – Zdroju”
Cerkiew greckokatolicka p.w. Najświętszej Marii Panny wraz z drewnianą dzwonnica i ogrodzeniem w miejscowości Prusie.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Józefa Robotnika w Werchracie	150 000 zł	Prace konserwatorsko budowlane przy fundamentach dawnej cerkwi greckokatolickiej p.w. Najświętszej Marii Panny w miejscowości Prusie.

5.5. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Horyniec-Zdrój został przyjęty Uchwałą nr XXVIII.227.2017 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 21 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Horyniec-Zdrój”.

Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej umożliwia zaplanowanie działań inwestycyjnych

i nie inwestycyjnych, służących ograniczeniu emisji, zwiększeniu efektywności energetycznej, poprawie bezpieczeństwa energetycznego z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to możliwość zaplanowanego, spójnego i maksymalnego wykorzystania funduszy skierowanych na działania realizujące cele rozwoju niskoemisyjnego. Poza tym Plan zapewnia realizację celu przejścia Europy na gospodarkę niskoemisyjną zgodnie ze „Strategią Europa 2020”.

W opracowanym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Horyniec-Zdrój przedstawiono wyniki inwentaryzacji emisji CO₂ oraz zużycia energii w Gminie, wyznaczone obszary problemowe oraz możliwości zredukowania zużycia energii, zaproponowano działania do realizacji oraz możliwe formy finansowania działań w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i odnawialnych źródeł energii.

Sporządzenie Planu ma na celu osiągnięcie następujących korzyści:

- środowiskowych – redukcję emisji CO₂, poprawę efektywności energetycznej i zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w Gminie,
- ekonomicznych – oszczędności w budżecie gminy w zakresie zużycia energii, zwiększenie szansy na pozyskanie dotacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz innych,
- społecznych – edukację społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska, odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, ukazanie Gminy Horyniec-Zdrój jako gminy, która realizuje prośrodowiskową politykę z myślą swojej lokalnej społeczności, w perspektywie długoterminowej.

Wymienione cele zostaną osiągnięte dzięki realizacji mniejszych celów na szczeblu gminnym, takich jak:

- zidentyfikowanie obszarów problemowych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój,
- rozwój planowania energetycznego oraz systemu zarządzania energią i środowiskiem,
- obniżenie zużycia energii w poszczególnych sektorach odbiorców energii,
- wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gminie,
- edukacja oraz aktywizacja społeczeństwa w zakresie zwiększenia świadomości dotyczącej ochrony środowiska, w szczególności ochrony powietrza.

W wyniku podjęcia działań, przyjętych w niniejszym Planie, emisja gazów cieplarnianych do atmosfery będzie się zmniejszała. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest również niezbędnym dokumentem podczas ubiegania się o dofinansowanie z budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

W Gminie Horyniec-Zdrój ciepło na potrzeby budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków należących do podmiotów gospodarczych wytwarzane się

wyłącznie poprzez indywidualne kotłownie. W przypadku mieszkań głównymi nośnikami energii jest drewno i węgiel, w mniejszym stopniu gaz LPG. W obiektach użyteczności publicznej wykorzystywane są przede wszystkim kotłownie gazowej. Na terenie Gminy nie funkcjonują przedsiębiorstwa ciepłownicze, brak centralnego systemu ciepłowniczego. Istniejące obecnie źródła ciepła są wystarczające do zaspokajania potrzeb poszczególnych odbiorców, ponieważ w Gminie występuje przede wszystkim budownictwo jednorodzinne. Z drugiej strony nie są one ekonomicznymi źródłami ciepła, ze względu na przykładowo niską sprawność kotłów, ich stan techniczny nieodpowiadający obowiązującym normom, wysokie koszty eksploatacji oraz przede wszystkim odpowiadające za wysoki poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza. Na terenie Gminy energia ciepła wytwarzana jest na potrzeby: ogrzewania pomieszczeń w budynkach mieszkaniowych, przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynkach mieszkaniowych, przygotowywania posiłków w gospodarstwach domowych, ogrzewania pomieszczeń na potrzeby technologiczne obiektów użyteczności publicznej albo obiektów usługowych, przygotowania ciepłej wody użytkowej na potrzeby technologiczne obiektów użyteczności publicznej albo obiektów usługowych.

Odnawialne źródła energii

Warunki na terenie Gminy Horyniec-Zdrój umożliwiają wykorzystywanie energii słonecznej w celu podgrzewania wody użytkowej oraz wytwarzania energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, obiektach użyteczności publicznej, czy też w obiektach gospodarczych, średnie nasłonecznienie miesięczne wynosi od 0,8 (grudzień) do 5,04 kWh/m²/dzień (lipiec). Obecnie budynki użyteczności publicznej nie wykorzystują kolektorów słonecznych do podgrzewania ciepłej wody użytkowej, ani paneli fotowoltaicznych do wytwarzania energii elektrycznej. Dodatkowo w obowiązujących MPZP (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) nie ma wyznaczonych terenów pod lokalizację inwestycji odnawialnych źródeł energii. Wśród mieszkańców w nieznacznym stopniu zainstalowane są kolektory słoneczne, ale na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji w Gminie zauważono, że planowany jest w najbliższych latach montaż kolejnych takich instalacji oraz paneli fotowoltaicznych.

Obecnie Gmina Horyniec-Zdrój uczestniczy w Kłastrze Energetycznym, dzięki czemu możliwa stanie się realizacja projektów parasolowych, które obejmą mieszkańców z terenu gminy, którzy zdecydują się na montaż rozwiązań energooszczędnych w swoich posesjach. Pierwsze projekty planowane są do realizacji w roku 2025.

W roku 2019 Gmina Horyniec-Zdrój podpisała Porozumienie z WFOŚiGW w Rzeszowie, które dotyczyło Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Na mocy zawartego porozumienia Urząd Gminy świadczy doradztwo dla mieszkańców w zakresie wypełniania wniosków aplikacyjnych do programu.

Gmina Horyniec- Zdrój zakwalifikowała się do projektu zintegrowanego pn. „Skuteczne wdrożenie programu ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego: „Podkarpackie - żyj i oddychaj” (**LIFE PODKARPACKIE**) koordynowany przez Województwo Podkarpackie w ramach Programu Działań na Rzecz Środowiska i Klimatu (LIFE), a beneficjentami są samorządy terytorialne z regionu. Celem projektu LIFE PODKARPACKIE jest wdrożenie działań w zakresie poprawy jakości powietrza za pośrednictwem dokumentu strategicznego, jakim jest Program ochrony powietrza. W ramach zadania zostało utworzone stanowisko doradcy ds. powietrza i energii. Planowany termin realizacji projektu LIFE PODKARPACKIE: od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r. Wstępnie szacowany budżet projektu wynosi 23,4 mln €, planowane dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej- 60%, ze środków NFOŚiGW- 35% oraz 5 % środków własnych. Wkład własny pieniężny Gminy na okres 6 lat trwania projektu oszacowano na kwotę 44 142, 00 zł.

5.7 Program ochrony środowiska

Program Ochrony Środowiska dla gminy Horyniec-Zdrój na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii

Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych (do 2023 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć, jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Horyniec-Zdrój do roku 2023.

Poniższa tabela przedstawia wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Horyniec-Zdrój. W tabeli przedstawiono wyniki realizacji zadań, oraz stopień ich realizacji związanych z ochroną środowiska, jakie zostały wykonane na terenie gminy Horyniec-Zdrój w 2021 r.

1. Realizacja zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.	Zadanie zrealizowano w latach poprzednich
Budowa oraz modernizacja dróg gminnych.	Zadanie ciągle.
Budowa i wyznaczenie tras pieszo-rowerowych na terenie gminy Horyniec-Zdrój.	Zadanie nie było realizowane
Wyposażenie obiektów użyteczności publicznej w urządzenia wykorzystujące odnawialne źródła energii	Nie
Modernizacja oświetlenia dróg gminnych.	Zadanie nie było realizowane
Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	Informacja na stronie internetowej Urzędu o zakazie spalania odpadów w piecach
Termomodernizacja budynków (budynki mieszkalne, budynki komunalne)	Zadanie zrealizowano w latach poprzednich. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej poprzez docieplanie ścian, wymianę pieców
Ograniczenie niskiej emisji w gminie Horyniec-Zdrój poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych	Tak – wymiana pieca u mieszkańca w ramach projektu unijnego
Budowa urządzeń/obiektów wykorzystujących odnawialne źródła energii	Budowa instalacji Fotowoltaicznej przy świetlicy w radrużu

2. Realizacja zadań w zakresie zagrożenia hałasem

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	Uwzględnianie terenów narażonych na oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych w miejscowym planie zagospodarowania

	przestrzennego
Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych.	nie
Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	Działania nie były prowadzone
Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg wojewódzkich.	nie
Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska	nie

3. Realizacja zadań w zakresie promieniowania elektro-magnetycznego

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.	tak
Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	nie
Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym.	tak

4. Realizacja zadań w zakresie gospodarowania wodami

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	tak
Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone).	Zadanie ciągle, w trakcie realizacji
Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	tak
Konserwacja rowów melioracyjnych	tak

5. Realizacja zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy	Zadanie ciągle, w trakcie realizacji
Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie całej gminy	nie
Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej gminy	Zadanie ciągle, w trakcie realizacji

6. Realizacja zadań w zakresie zasobów geologicznych

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	tak

7. Realizacja zadań w zakresie ochrony i poprawy jakości gleb

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	nie
Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	nie
Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”.	nie

8. Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – odbiór odpadów komunalnych	Zadanie ciągłe, w trakcie realizacji
Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	tak
Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku.	tak
Realizacja „Programu usuwania azbestu dla Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2012-2032”.	Zadanie ciągłe,

9. Realizacja zadań w zakresie zasobów przyrodniczych

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy Horyniec-Zdrój.	Zadanie ciągłe, w trakcie realizacji
Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody.	tak
Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody.	tak

10. Realizacja zadań w zakresie zagrożenia poważnymi awariami

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	nie
Doposażenie jednostek OSP w sprzęt specjalistyczny	tak

11. Realizacja zadań w zakresie edukacji ekologicznej

Zadanie	Wykonanie zadania: TAK/NIE
---------	-------------------------------

Prowadzenie edukacji ekologicznej na terenie gminy Horyniec-Zdrój, z zakresu: • Ochrony jakości powietrza, • Gospodarki odpadami, • Racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi, • Ochrony przed hałasem, • Ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, Zagrożeń wynikających z poważnych awarii.	Na terenie Horyniec-Zdrój organizowane są akcje „Sprzątanie Świata”
--	---

5.8 Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

Obowiązek opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Horyniec-Zdrój jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój, w szczególności zaś grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie z art. 16 b, ust. 2 ustawy o pomocy społecznej strategia rozwiązywania problemów społecznych zawiera w szczególności:

1. diagnozę sytuacji społecznej
2. prognozę zmian w zakresie objętym strategią
3. określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia wskazuje na kluczowe trudności społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy Horyniec-Zdrój oraz ich potrzeby. Jest dokumentem, który wyznacza kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów

pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

5.9 Gminny program wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Horyniec-Zdrój w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r., poz. 998 ze zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi samodzielny program służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzina zaspokaja istotne funkcje społeczne, psychiczne i emocjonalne. Jest podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka, które w rodzinie nabywa wiedzę i wartości niezbędne do dalszego życia i funkcjonowania.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji oraz właściwe wypełnianie ról społecznych. Wsparcie rodziny powinno być w miarę wczesne i mieć charakter profilaktyczny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Wszystkie działania programu powinny być skoncentrowane na wsparciu rodziny biologicznej a istota działań podejmowanych przez ten

Program winno być wspieranie a nie zastępowanie rodziny w rozwiązywaniu problemów.

Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do rodzin zagrożonych. Adresaci programu są rodziny z terenu Gminy Horyniec-Zdrój przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

5.10 Program profilaktyki

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Alkoholowych, Narkotykowych i Behawioralnych dla Gminy Horyniec-Zdrój na 2022 - 2025 rok został przyjęty Uchwałą nr XXXVIII.366.2022 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 31 marca 2022r.

Program został opracowany w oparciu o lokalną diagnozę problemów sporządzoną na podstawie informacji m.in. z Ośrodka Pomocy Społecznej, placówek oświatowych, Gminnego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, Policji, Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom w Przemysłu.

Głównymi celami programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, ograniczanie nieprawidłowego funkcjonowania życia w rodzinie, wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, realizacja programów i warsztatów profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych, kształtowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych. Wymienione cele realizowane są przez motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego, kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, edukację młodzieży szkolnej w ramach programów i zajęć pozalekcyjnych, ustalenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy oraz ustalenie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Problem alkoholowy wśród społeczności gminy jest, często ukrywany przez osoby żyjące w otoczeniu nadużywających alkohol, współuzależnionych. Wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wpływają do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sporządzane są wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego.

Przeprowadzona w latach poprzednich diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych określiła jako małe zagrożenie zjawiskiem narkomanii, ale przypadki sięgania po substancje psychoaktywne występują. Informacje przekazywane przez Gminny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny i pedagogów mówią o problemie uzależnień behawioralnych tj. korzystania z telefonów komórkowych, internetu, mediów społecznościach. Gmina prowadzi działania edukacyjne z zakresu uzależnień w

ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdyż przyczyny i mechanizmy sięganie po substancje psychoaktywne są takie same. Podejmuje się działania mające na celu podniesienie własnej wartości, budowania właściwych relacji w grupie, zdrowego trybu życia po to, aby zapobiegać lub opóźnić moment sięgnięcia po środki psychotropowe czy nikotynę. W Gminnym Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym pracuje specjalista terapii uzależnień, z pomocy skorzystać może każdy jej potrzebujący w poniedziałki w godz. 11.00-14.00. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Horyniec-Zdrój na 2021 rok zostanie przedstawione Radzie Gminy Horyniec-Zdrój.

5.11 Wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Wieloletni Program Współpracy Gminy Horyniec-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021 – 2024 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Horyniec-Zdrój nr XXIV.202.2020 z dnia 4 grudnia 2020 r.

Głównym celem programu współpracy jest efektywna i skuteczna realizacja ciężących na gminie zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Program określa cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także obszary oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy Gminy Horyniec-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców oraz jest istotnym elementem lokalnej polityki społecznej i finansowej Gminy.

Cele szczegółowe programu to:

- 1) podejmowanie i inicjowanie różnorodnych form współdziałania Gminy Horyniec-Zdrój z organizacjami pozarządowymi dla efektywnej realizacji zadań publicznych w obszarze pożytku publicznego;
- 2) promowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie aktywności mieszkańców gminy,
- 3) wspieranie oraz powierzanie organizacjom zadań publicznych,
- 4) wytyczanie jasnych, przejrzystych i akceptowalnych zasad współpracy między sektorami, opierających się na wzajemnym doświadczeniu i zdobytej wiedzy, w celu maksymalizacji zysków z podejmowanych wspólnie działań;

- 5) integracja podmiotów prowadzących działalność obejmującą swym zakresem sferę zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 6) otwarcie na innowacyjność oraz konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych,
- 7) zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych oraz podmiotów w wykorzystaniu środków pozabudżetowych na rzecz mieszkańców Gminy Horyniec-Zdrój.

Przedmiotem współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi są:

- 1) ustawowe zadania własne gminy,
- 2) zadania pożytku publicznego określone w ustawie,
- 3) wspólne określanie ważnych dla mieszkańców gminy potrzeb i tworzenie systemowego rozwiązywania problemów społecznych,
- 4) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

6. Realizacja uchwał Rady Gminy Horyniec-Zdrój w 2023 r.

Lp.	Uchwała nr	Z dnia	Treść
1.	XLIX.432.2023	27.01.2023 r.	Uchwała w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Horyńcu-Zdroju na 2023 rok.
2.	XLIX.433.2023	27.01.2023 r.	Uchwała w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Gminy w Horyńcu-Zdroju na 2023 rok.
3.	XLIX.434.2023	27.01.2023 r.	Uchwała w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Horyniec-Zdrój.
4.	XLIX.435.2023	27.01.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Horyniec-Zdrój Nr XLVII.415.2022 z dnia 24 listopada 2022 roku w sprawie dopłat do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
5.	XLIX.436.2023	27.01.2023 r.	Uchwała w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
6.	XLIX.437.2023	27.01.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwała w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.
7.	XLIX.438.2023	27.01.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
8.	L.439.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany Uchwały Nr

			XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.
9.	L.440.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.
10	L.441.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie przyjęcia programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Horyniec-Zdrój w 2023 roku.
11	L.442.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany Uchwały Nr XIII.127.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
12	L.443.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany 1/2023 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Horyniec Zdrój - Północ”.
13	L.444.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie rezygnacji Gminy Horyniec-Zdrój z członkostwa w Stowarzyszeniu pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna „Roztocze”.
14	L.445.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie Seniora w Horyńcu-Zdroju.
15	L.446.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Horyniec-Zdrój Nr XLVII.415.2022 z dnia 24 listopada 2022 roku w sprawie dopłat do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
16	L.447.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
17	L.448.2023	23.02.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
18	LI.449.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia Zmiany 1/2021 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Horyniec-Zdrój.
19	LI.450.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia Zmiany 1/2021 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „HORYNIEC-ZDRÓJ – PÓŁNOC”.
20	LI.451.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia Zmiany 2/2021

			miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „HORYNIEC-ZDRÓJ – PÓLNOC.
21	LI.452.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia Zmiany 1/2021 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „HORYNIEC-ZDRÓJ – 1/2001.
22	LI.453.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.
23	LI.454.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie wyboru przedstawiciela samorządu do składu Rady Społecznej IX kadencji działającej przy Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS.
24	LI.455.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie przyjęcia gminnego programu wsparcia rodzin na rok 2023, w których urodziło się przy jednym porodzie pięcioro lub więcej dzieci pod nazwą „Wieloraczki”.
25	LI.456.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Nr L.445.2023 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 23 lutego 2023 r w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubie Seniora w Horyńcu-Zdroju.
26	LI.457.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej samorządowi województwa podkarpackiego na realizację zadania publicznego.
27	LI.458.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
28	LI.459.2023	30.03.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
29	LII.460.2023	27.04.2023 r.	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie części działki o numerze ewidencyjnym gruntów 328/10 w obrębie Werchrata stanowiącą własność Gminy Horyniec-Zdrój na okres 15 lat na cele rolnicze w trybie przetargowym.
30	LII.461.2023	27.04.2023 r.	Uchwała w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego.
31	LII.462.2023	27.04.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
32	LIII.463.2023	9.05.2023 r.	Uchwała w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego.
33	LIII.464.2023	9.05.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
34	LIV.465.2023	25.05.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
35	LV.466.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Horyniec-Zdrój wotum zaufania.
36	LV.467.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania

			finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Horyniec-Zdrój za 2022 rok.
37	LV.468.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Horyniec-Zdrój.
38	LV.469.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie aportem do Spółki pod nazwą Usługi Komunalne Sp. z o.o. w Horyńcu-Zdroju nieruchomości będącej własnością Gminy Horyniec-Zdrój.
39	LV.470.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie powołania zespołu do zaopiniowania kandydatów na ławników na kadencję 2024 – 2027.
40	LV.471.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Horyniec-Zdrój na lata 2023-2025.
41	LV.472.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Horyńcu-Zdroju.
42	LV.473.2023	29.06.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
43	LVI.474.2023	27.07.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
44	LVII.475.2023	31.08.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubaczowskiemu na realizację zadania pn. „Przebudowa dróg Powiatu Lubaczowskiego obejmująca budowę chodników dla pieszych w miejscach szczególnie niebezpiecznych.
45	LVII.476.2023	31.08.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
46	LVII.477.2023	31.08.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
47	LVIII.478.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie kontynuacji członkostwa Gminy Horyniec-Zdrój w Lokalnej Grupy Działania „Rozwój Ziemi Lubaczowskiej”.
48	LVIII.479.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie powierzenia spółce komunalnej Usługi Komunalne Sp. z o.o. w Horyńcu-Zdroju, zadania własnego Gminy Horyniec-Zdrój dotyczącego prowadzenia stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
49	LVIII.480.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii w Horyńcu-Zdroju na realizację zadania pn.: „Rekonstrukcja odkrytych fresków w klasztorze Ojców Franciszkanów w Horyńcu-Zdroju”.
50	LVIII.481.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii w Werchracie na realizację zadania pn.: „Wykonanie remontu konserwatorskiego drewnianej cerkwi p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w

			m. Prusie”.
51	LVIII.482.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie uchylenia Uchwały Nr XLVII.416.2022 z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubaczowskiemu na realizację zadania publicznego.
52	LVIII.483.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie uchylenia Uchwały Nr LVII.476.2023 z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
53	LVIII.484.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok .
54	LVIII.485.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok .
55	LVIII.486.2023	28.09.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
56	LIX.487.2023	11.10.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
57	LIX.488.2023	11.10.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
58	LX.489.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany 1/2023 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Horyniec-Zdrój – Północ”.
59	LX.490.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie określenia wysokości podatku od nieruchomości na terenie Gminy Horyniec-Zdrój na 2024 rok.
60	LX.491.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXVI.354.2022 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie opłaty uzdrowskowej.
61	LX.492.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie ustalenia wysokości diet oraz określenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Gminy Horyniec-Zdrój.
62	LX.493.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie ustalenia wynagrodzenia wójta Gminy Horyniec-Zdrój.
63	LX.494.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej samorządowi województwa podkarpackiego na realizację zadania „Remont drogi wojewódzkiej nr 867 Sieniawa-Lubaczów – Podemszczyzna – Hrebenne na odcinku Basznia-Dolna – Horyniec-Zdrój.
64	LX.495.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
65	LX.496.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Horyniec-Zdrój do zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy.
66	LX.497.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Horyniec-Zdrój do zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy.
67	LX.498.2023	30.10.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
68	LXI.499.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie określenia wysokości stawek

			podatku od środków transportowych.
69	LXI.500.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych.
70	LXI.501.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie warunków sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz użytkowników wieczystych oraz warunków udzielania bonifikat.
71	LXI.502.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie dopłat do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Horyniec-Zdrój na 2024 rok.
72	LXI.503.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych ponoszonych przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.
73	LXI.504.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.
74	LXI.505.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie określenia kryteriów oraz liczby punktów w naborze do przedszkoli i punktów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Horyniec-Zdrój, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentów potwierdzających ustalone kryteria.
75	LXI.506.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Horyniec-Zdrój nr XXXVIII.366.2022 z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Alkoholowych, Narkotykowych i Behawioralnych dla Gminy Horyniec-Zdrój na lata 2022 – 2025.
76	LXI.507.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP z terenu gminy Horyniec-Zdrój.
77	LXI.508.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Horyniec-Zdrój nr XXIV.194.2016 z dnia 7 listopada 2016 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Horyniec-Zdrój w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu.
78	LXI.509.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Horyńcu-Zdroju.
79	LXI.510.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie pokrycia w roku 2023 części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

80	LXI.511.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Horyniec-Zdrój do zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy na odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców.
81	LXI.512.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Horyniec-Zdrój do zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy.
82	LXI.513.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany Uchwały nr LX.496.2023 z dnia 30 października 2023 r. w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Horyniec-Zdrój do zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy.
83	LXI.514.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Horyniec-Zdrój do zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy.
84	LXI.515.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
85	LXI.516.2023	30.11.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
86	LXII.517.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Horyniec-Zdrój na 2024 rok.
87	LXII.518.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.
88	LXII.519.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie przystąpienia Gminy Horyniec-Zdrój do stowarzyszenia „Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna”
89	LXII.520.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Horyniec-Zdrój nr XXIV.194.2016 z dnia 7 listopada 2016 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Horyniec-Zdrój w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu.
90	LXII.521.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie ustalenia zasad i wysokości przysługujących diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla sołtysów Gminy Horyniec-Zdrój.
91	LXII.522.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia w 2024 roku dotacji celowej dla Parafii w Horyńcu-Zdroju na realizację zadania pn.: „Rekonstrukcja odkrytych fresków w klasztorze Ojców Franciszkanów w Horyńcu-Zdroju”
92	LXII.523.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie udzielenia w 2024 roku dotacji celowej dla Parafii w Werchracie na realizację zadania pn.: „Wykonanie remontu konserwatorskiego drewnianej cerkwi p. w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w m. Prusie”
93	LXII.524.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023 rok.
94	LXII.525.2023	28.12.2023 r.	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Horyniec-Zdrój.

W 2023 r. Rada Gminy Horyniec-Zdrój podczas sesji Rada podjęła ogółem 94 uchwały. Największa liczba podjętych w 2023r. uchwał dotyczyła sfery okołobudżetowej, w tym m.in. zmian w budżecie Gminy Horyniec-Zdrój na 2023r., zmian wieloletniej prognozy finansowej, udzielonych dotacji, pomocy finansowej, zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2022, udzielenia wójtowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za rok 2022, uchwalenia budżetu gminy Horyniec-Zdrój na 2023 r. oraz wieloletniej prognozy finansowej na kolejne lata.

7. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

7.1 Porozumienia

Gmina Horyniec-Zdrój współpracuje z samorządami i innymi instytucjami przy realizacji wspólnych inwestycji, leżących w interesie społecznym i gospodarczym gminy.

7.2 Współpraca z organizacjami

Gmina Horyniec-Zdrój współpracuje z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- 1) Od 2010 ze **Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Serce Roztocza”**, którego głównym celem jest realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) w ramach, której pozyskiwane są środki na rozwój obszarów zgodnie z wolą społeczności lokalnej, a także podejmowane są inicjatywy i działania, mające na celu budowanie i promocję wizerunku regionu, rozwój produktów lokalnych, turystyki, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, poprawę estetyki miejscowości i bezpieczeństwa mieszkańców; prowadzone są działania na rzecz ochrony środowiska; nawiązywane są kontakty w celu pozyskiwania obcych źródeł finansowania. Działania ukierunkowane są głównie na odnowę i rozwój wsi - na tworzenie warunków dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich. Celem działania jest wpływanie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwić ma ono rozwój tożsamości społeczności wiejskiej,

zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz pozytywnie wpłynąć na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

- 2) Od 2015 r. ze **Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Rozwój Ziemi Lubaczowskiej”**, które jest stowarzyszeniem działającym na terenie gmin Cieszanów, Horyniec-Zdrój, Lubaczów, Narol, Oleszyce, Stary Dzików, Wielkie Oczy oraz Miasta Lubaczów położonych w powiecie lubaczowskim, województwie podkarpackim. Celem stowarzyszenia jest aktywny, zdrowy styl życia przedsiębiorczych mieszkańców, który możliwy jest do osiągnięcia, poprzez zbudowanie atrakcyjnego produktu turystycznego obszaru LGD oraz wsparcie przedsiębiorczości społecznej i gospodarczej mieszkańców. LGD „Rozwój Ziemi Lubaczowskiej” jest stowarzyszeniem, realizującym wybrane cele strategiczne, wynikające z uwarunkowań obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych. Wypracowane cele, są również efektem przeprowadzonej analizy SWOT i stanowią odpowiedź na zidentyfikowane podczas konsultacji potrzeby miejscowej ludności oraz mają charakter długofalowy. Na dwa cele ogólne składają się cele szczegółowe.

Cel ogólny I - Podniesienie jakości życia na obszarze objętym LSR poprzez rozwój turystyki przy wykorzystaniu walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych regionu:

- Cel szczegółowy I.1 Rozwój usług turystycznych
- Cel szczegółowy I.2 Poprawa stanu infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i turystycznej
- Cel szczegółowy I.3 Promocja walorów turystycznych regionu, informacja oraz wsparcie szkoleniowe

Cel ogólny II - Podniesienie poziomu aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców:

- Cel szczegółowy II.1 Podniesienie aktywności społecznej mieszkańców
- Cel szczegółowy II.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców

Opis przedsięwzięć:

Przedsięwzięcie I - Rozwój turystyki poprzez zagospodarowanie obszarów atrakcyjnych turystycznie.

Operacje realizowane mogą być w ramach:

- budowy, przebudowy, i remontu małej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i sportowych wpływająca na rozwój nowych usług
- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami
- renowacji, zabezpieczenia i oznakowania pomników przyrody, odkrywek geologicznych i innych cennych obiektów i miejsc

- budowy pól namiotowych, placów zabaw, kąpielisk (wraz z zagospodarowaniem przestrzeni wokół zbiorników),
- odnowy historycznych atrakcji turystycznych,
- budowa kompleksowej oferty turystycznej
- tworzenie nowych produktów turystycznych
- budowy lub odbudowy małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego i zjazdowego, tras rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych i dydaktycznych
- zagospodarowanie terenu wokół istniejących zbiorników wodnych.

Przedsięwzięcie II - Lubaczowszczyzna tętniąca życiem społeczno-kulturalnym, atrakcyjna turystycznie.

Operacje realizowane mogą być w ramach:

- budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, wielofunkcyjnych boisk sportowych;
- organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych na obszarze realizacji LSR;
- budowy, przebudowy, remontu i wyposażenia obiektów pełniących funkcje publiczne (świetlice wiejskich), społeczno-kulturalne,
- zagospodarowanie centrów wsi oraz przestrzeni publicznej,
- organizacja imprez turystycznych, sportowych i kulturowych, prowadzenie badań,
- promocja nowych i istniejących produktów turystycznych,
- opracowanie kalendarza imprez, organizowanie szkoleń dla branży turystycznej, wydawanie folderów i publikacji.

Przedsięwzięcie III - Region aktywny gospodarczo.

Operacje dotyczące:

- organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służących podniesieniu aktywności gospodarczej mieszkańców,
- rozwoju lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych, tradycyjnych sektorach gospodarki oraz lokalnym dziedzictwie kulturowym, historycznym i przyrodniczym

- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR;
w tym poprzez utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej
- rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła.

Przedsięwzięcie IV Aktywizacja i integracja lokalnego środowiska.

Operacje dotyczące:

- organizacji szkoleń i innych przedsięwzięć edukacyjnych służących podniesieniu aktywności gospodarczej mieszkańców,
- rozwoju lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych, tradycyjnych sektorach gospodarki oraz lokalnym dziedzictwie kulturowym, historycznym i przyrodniczym
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR;
w tym poprzez utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej
- rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła.

- 3) Od stycznia 2016 r. ze **Związkiem Międzygminnym „Ziemia Lubaczowska”**, który tworzą gminy znajdujące się w powiecie lubaczowskim: Gmina Horyniec Zdrój, Gmina Lubaczów, Miasto Lubaczów, Gmina Stary Dzików, Gmina Wielkie Oczy, Gmina Cieszanów, Gmina Narol, Gmina Oleszyce. Związek ma na celu integrację oraz gospodarczy i kulturowy rozwój gmin z powiatu lubaczowskiego, dąży do rozwijania, eksponowania i wykorzystywania zasobów gospodarczych, przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych swej ziemi.

Zadaniem Związku jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarki, w tym turystyki, w szczególności poprzez:

- 1) współpracę w celu przygotowywania i promocji wspólnej oferty inwestycyjnej;
- 2) tworzenie wspólnych produktów turystycznych;
- 3) budowę wspólnej marki i promocję regionu;
- 4) pozyskiwanie środków krajowych i zagranicznych na realizację wspólnych przedsięwzięć w zakresie:
 - a) rozwoju infrastruktury turystycznej,

- b) ochrony środowiska i działań proekologicznych,
 - c) wykorzystywania miejscowych zasobów naturalnych,
 - 5) podejmowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju kultury i tradycji regionalnych;
 - 6) tworzenia miejsc pracy poprzez promowanie, wspieranie lub wdrażanie rozwiązań ekonomii społecznej;
 - 7) koordynowanie działań gmin – członków Związku w zakresie działania Związku.
- 4) Ze Stowarzyszeniem Gmin Uzdrowiskowych Rzeczypospolitej Polskiej, którego głównym celem jest reprezentowanie, obrona i popieranie wspólnych interesów swoich członków wobec Sejmu, Senatu, władz państwowych, administracji rządowej i samorządowej, organów i instytucji europejskich oraz osób prawnych i fizycznych, a także:
- wszechstronny rozwój polskich uzdrowisk oraz miejscowości o walorach uzdrowiskowych,
 - wspieranie rozwoju działalności uzdrowiskowej, turystycznej i rekreacyjno – sportowej w gminach należących do stowarzyszenia,
 - dążenie do zapewnienia gminom uzdrowiskowym szczególnej opieki ze strony Sejmu, Senatu, rządu,
 - utrzymywanie stałego kontaktu z pokrewnymi instytucjami i zrzeszeniami w kraju i za granicą,
 - popieranie wszelkich akcji zmierzających do rozwoju uzdrowisk polskich,
 - prowadzenie działalności reklamowej, promocyjnej i marketingowej polskich uzdrowisk,
 - podejmowanie działań na rzecz ochrony zdrowia, kultury fizycznej i sportu, rekreacji, ochrony środowiska, profilaktyki zdrowotnej, lecznictwa uzdrowiskowego, turystyki, turystyki uzdrowiskowej.
- Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:
- podejmowanie działań dla zapewnienia właściwego rozwoju psychofizycznego człowieka,
 - popularyzowanie lecznictwa uzdrowiskowego, turystyki, sportu i rekreacji ruchowej jako elementów zdrowego stylu życia,
 - wydawanie własnych publikacji,
 - współpracę z instytucjami i organizacjami o pokrewnych zadaniach w kraju i za granicą,
 - prowadzenie działalności gospodarczej dla uzyskania środków na cele statutowe,
 - współudział w tworzeniu prawa z zakresu wyznaczonego przez cele i zadania stowarzyszenia.

8. Umowy partnerskie międzynarodowe.

Gmina Horyniec-Zdrój jest otwarta na współpracę oraz nawiązywanie przyjacielskich relacji z miejscowościami zagranicznymi. W chwili obecnej Gmina Horyniec-Zdrój jest w trakcie obowiązywania czterech umów o współpracy z następującymi miejscowościami, znajdującymi się na Ukrainie:

- 1) Od 2007 r. obowiązuje umowa o przyjaźni i współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Miastem Winniki w oparciu o Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś - Ukraina 2007-2013, który ułatwia współpracę transgraniczną, poprzez zbliżanie do siebie różnych podmiotów – mieszkańców, instytucji i organizacji, przedsiębiorstw i społeczności lokalnych – w celu lepszego wykorzystywania możliwości jakie niesie wspólny rozwój obszaru przygranicznego.

Współpraca w ramach Programu obejmuje następujące obszary:

- lepsze warunki dla przedsiębiorczości,
- rozwój turystyki,
- poprawa dostępności regionu,
- ochrona środowiska w obszarze przygranicznym,
- sprawne i bezpieczne granice,
- rozwój regionalnych i lokalnych możliwości współpracy transgranicznej,
- inicjatywa społeczności lokalnych,
- promowanie dialogu między kulturami i kontaktami „people-to-people”,
- wsparcie administracji (projekty pomocy technicznej).

- 2) Od 2011 r. obowiązuje umowa o współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Miastem Morszyn, również w oparciu o Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś - Ukraina 2007-2013. Strategia Programu odpowiada krajowym i regionalnym strategiom rozwoju społeczno-gospodarczego, które są realizowane poprzez cele strategiczne Programu. Dokument Programowy przewiduje trzy cele strategiczne dla działań w ramach współpracy transgranicznej:

- a) Promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego w regionach po obu stronach wspólnej granicy;
- b) Rozwiązywanie wspólnych wyzwań dotyczących środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa i ochrony;
- c) Promocja lepszych warunków i zasad zapewniających mobilność osób, towarów i kapitału.

Program przyczynia się do wszystkich wyżej wymienionych Celów Strategicznych oraz do

zidentyfikowanych potrzeb regionalnych poprzez finansowanie realizacji niekomercyjnych projektów odnoszących się do następujących priorytetów:

- I. Promocja kultury lokalnej i zachowanie dziedzictwa historycznego
- II. Poprawa dostępności regionów, rozwoju trwałego i odpornego na klimat transportu oraz sieci i systemów komunikacyjnych
- III. Wspólne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa i ochrony
- IV. Promocja zarządzania granicami oraz bezpieczeństwem na granicach, zarządzanie mobilnością i migracjami.

- 3) Od 2016 r. obowiązuje umowa o współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Miastem **Truskawiec**. Porozumienie dotyczy współpracy gospodarczej, naukowo-technicznej i kulturowo – humanistycznej. W imieniu Gminy Horyniec-Zdrój umowę podpisał *Wójt Gminy* Pan Robert Serkis a w imieniu miasta Truskawiec Pan Burmistrz Andrij Kulchynskyi. Partnerzy kierując się zasadami równoprawności, wzajemnych korzyści i szacunku umacniają kontakty bezpośrednie pomiędzy osobami prawnymi na płaszczyźnie gospodarczej, edukacyjnej, kulturowej i społecznej. Podpisanie umowy pozwala na wspólne ubieganie się o środki pochodzące z unijnych programów transgranicznych Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.
- 4) Od 2005 r. obowiązuje umowa o współpracy pomiędzy Gminą Horyniec-Zdrój, a Gminą **Rawa Ruska**. Nadrzędnym celem współpracy jest wspieranie transgranicznych procesów rozwojowych na pograniczu Polski i Ukrainy.

9. Istotne działania wójta – chronologiczny przegląd roczny

Wszystkie działania podejmowane przez Wójta Gminy Horyniec-Zdrój i Urząd Gminy szczegółowo referowane są na Sesjach rady Gminy Horyniec-Zdrój. Najważniejsze czynności, o których informowana była Rada Gminy na sesjach w 2023 r. przedstawione są poniżej w kolejności chronologicznej:

- 1. Ferie to czas wolny dla dzieci, ale dla chętnych zarówno Gminny Ośrodek Kultury jak i Gminna Biblioteka Publiczna przygotowały w tym roku swoje oferty korzystając ze wsparcia Gminnej Komisji Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi. Z oferty

skorzystało w sumie ponad 60 dzieci z terenu naszej gminy uczestnicząc w zajęciach ruchowych, artystycznych i kreatywnych.

2. 15 stycznia w Gminnym Ośrodku Kultury w Horyńcu – Zdroju odbył się świąteczny koncert ze wspólnym kolędowaniem. Program przygotowany przez młodzież oraz uczestników z Dyskusyjnego Klubu Książki na pewno przedłużył nam świąteczną atmosferę i był okazją do wspólnego kolędowania.
3. Mieszkańców naszej gminy zachęcamy do korzystania z programu Czyste Powietrze. W urzędzie można uzyskać dodatkowe informacje, uzyskać pomoc przy wypełnianiu wniosku. Zapraszamy chętne osoby od poniedziałku do piątku w godzinach od 11 do 13.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju zaprasza seniorów do udziału w rocznym projekcie Klub Seniora. Wszelkie informacje i zapisy prowadzone są w bibliotece. Liczba miejsc jest ograniczona do 35 uczestników a termin zapisów mija 31 stycznia.
5. Wczoraj rozpoczęła się 44 Biesiada Teatralna w Horyńcu – Zdroju będąca po Art. Festiwalu sztandarową kulturalną imprezą odbywającą się na terenie naszej gminy. W tym roku zakwalifikowano 12 zespołów z całej Polski. Biesiada jest najstarszym tego typu wydarzeniem w Polsce i bardzo cieszy że swoim niezwykłym klimatem rozśławia naszą gminę jako kulturalną stolicę Roztocza Wschodniego.
6. Za nami 44 Biesiada Teatralna w Horyńcu – Zdroju. W tym roku spośród kilkudziesięciu zgłoszeń wybrano 12 teatrów z których najlepszym okazał się Teatr Ecce Homo z Kielc a w kategorii indywidualnej Wojtek Kowalski z Częstochowy. Głównym jurorem tegorocznej Biesiady, który również wystąpił na scenie dla biesiadników był Mikołaj Grabowski któremu towarzyszyli Monika Ostałowska oraz Łukasz Drewniak.
7. W okresie ferii z pomysłem na wspólne spędzenie czasu wyszedł Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu – Zdroju oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju. Przez dwa tygodnie zainteresowane dzieci brały udział w zajęciach kreatywnych i manualnych.
8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zakończył nabór osób chętnych do uczestniczenia w Klubie Seniora, którego miejscem spotkań będzie Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju. Grupa 35 osób rozpoczęła już swoje zajęcia. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności, składa się z ciekawych spotkań, wyjazdów i zajęć. W zeszłym roku seniorzy brali udział w projekcie Aktywni+. Projekt dofinansowany z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie.
9. Dużym sukcesem okazał się 31 finał WOŚP w Horyńcu – Zdroju. W związku z Biesiadą

Teatralną nie było występów i licytacji, ale i tak do puszek trafiła kwota aż 10 821,38 zł.

10. Nasza gmina przystąpiła do projektu Wspieraj Lokalnie. Mieszkańcy naszej gminy mogą w prosty sposób wspomóc Organizację Pożytku Publicznego z terenu naszej gminy rozliczając się z Urzędem Skarbowym. Zapraszamy na naszą stronę Horyniec-zdroj.pl po więcej informacji i link do aplikacji rozliczeniowej. 1.5% swojego podatku można przekazać na Stowarzyszenie Rozwoju Nowin Horynieckich, wszystkie OSP działające na terenie naszej gminy oraz Klub Pływacki Delfin.
11. Niezwykłym wydarzeniem dla naszej gminy którym usłyszał cały świat były narodziny pięcioraczków. Rodzina Państwa Clark z Puchaczy powiększyła się o 4 osoby, gdyż najmniejsze z dzieci niestety ze względu na niewydolność organizmu zmarło kilka dni po porodzie. Jeśli wszystko pójdzie dobrze szykujemy się na powitanie dzieci które mają wrócić do domu za kilka miesięcy.
12. Powiat Lubaczowski otrzymał zgodę na przedłużenie promesy na przebudowę dróg i chodników na terenie powiatu, w tym w naszej gminie. Przetarg zostanie ogłoszony w najbliższym czasie.
13. Z nietypową ofertą organizacji horynieckiego Klubu Gier Planszowych wyszło Stowarzyszenie Przystanek Horyniec. Dzieci i młodzież rozpoczęły regularne spotkania w Gminnej Bibliotece Publicznej w Horyńcu – Zdroju. Celem klubu jest oderwanie dzieci od komputerów i integracja w gronie rówieśników a przede wszystkim rozwój wyobraźni.
14. Otrzymaliśmy dobre wieści z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu – Zdroju otrzymał dotacje w ministerialnych naborach wniosków na część Teatralną oraz Muzyczną w sumie na kwotę 92 tys zł.
15. 1 marca podpisaliśmy umowę z wykonawcą Centrum Usług Społecznych. Prace budowlane rozpoczną się już w kwietniu a wykonawca zadeklarował zakończenie budowy do maja przyszłego roku.
16. Stowarzyszenie Przystanek Horyniec zaprasza serdecznie do uczestnictwa w akcji Operacja Czysta Rzeka. Zarejestrowane są dwa sztaby w Horyńcu – Zdroju oraz w Prusiu. Akcja odbędzie się 15 kwietnia w Horyńcu oraz 29 kwietnia w Prusiu. Zachęcam do zgłaszania się innych sołectw i przeprowadzania akcji wspólnie z mieszkańcami.
17. W marcu ukazał się kolejny numer Panoramy Horynieckiej która jest naszym gminnym informatorem. Panorama została udostępniona mieszkańcom w lokalnych sklepach, urzędzie gminy oraz Gminnym Ośrodku Kultury.
18. W Gminnym Ośrodku Kultury odbyły się wiosenne warsztaty tworzenia Eko marzanny

- połączone z rodzinnym spacerem do Radruża, gdzie na uczestników czekało ognisko z kiełbaskami. W wydarzeniu wzięło udział prawie 70 osób.
19. 12 marca zorganizowaliśmy Gminny Dzień Kobiet. W spotkaniu wzięły udział przedstawicielki wszystkich Kół Gospodyń Wiejskich oraz seniorzy zrzeszeni w Klubie Seniora. Gościem specjalnym była Posłanka Pani Teresa Pamuła. Serdecznie podziękowania dla horynieckiego KGW za pomoc w obsłudze tego wydarzenia.
20. W ostatnim dniu zimy Klub Sportowy Zdrój zorganizował Zimowy Festiwal Piłkarski o Puchar Posła na Sejm RP Pani Teresy Pamuły oraz o Puchar Wójta Gminy Horyniec – Zdrój. W turnieju wzięły udział kluby z Horyńca – Zdroju, Lubyczy Królewskiej, Lubaczowa, Oleszyc, Sieniawy. W sumie podczas 28 mecz padło 81 bramek. Serdecznie dziękuję organizatorom.
21. Cieszymy się z sukcesów warcabistów z LKS UNIA z Horyńca – Zdroju. W zeszły weekend Pan Piotr Paluch obronił tytuł Mistrza Europy Weteranów w warcabach 100-polowych. Zawody odbyły się w Julinku. Natomiast Krzysztof Wojtyszyn zdobył 1 miejsce w klasyfikacji generalnej turnieju IV Grand Prix Polski w Lidze Żaków, jednocześnie wygrywając w kategorii chłopców. Zawody odbyły się w Częstochowie.
22. Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju świętowała w tym tygodniu z przedszkolakami Światowy Dzień Teatru, dzieci obejrzały przygotowany teatrzyk Kamishibai a potem wspólnie bawiły się w teatrzyk pacynkami oraz rysowaniem kart do teatrzyku.
23. Rozstrzygnęliśmy nabór wniosków na upowszechnianie sportu na terenie naszej gminy. Do konkursu zgłosiło się 5 klubów, które otrzymały dotacje łącznie na kwotę 125 tys z budżetu gminy. Są to kluby: Klub Pływacki Delfin, Klub Nordic Walking Spring, Klub Sportowy Zdrój, Uczniowski Klub Sportowy Zdrój, LKS Unia Horyniec – Zdrój.
24. 1 – 2 kwietnia w Horyńcu – Zdroju odbył się finał XXI Podkarpackiej Indywidualnej Ligi Warcabowej. Organizatorem był horyniecki klub LKS UNIA a zawodnik z naszego klubu był Dawid Basznianin zdobył srebrny medal w kategorii open.
25. 15 kwietnia w naszej miejscowości odbyła się akcja Operacja Czysta Rzeka. Wzorową obywatelską postawą wykazało się 12 mieszkańców Horyńca – Zdroju, co cieszy jednak najbardziej w większości były to dzieci. W trakcie akcji zebrano 25 worków śmieci i to zaledwie na brzegu Gliniańca na odcinku od Parku Zdrojowego do ulicy Armii Krajowej. Podczas akcji materiał do Aktualności nagrało TVP3 Rzeszów. Organizatorem sprzątanía było Stowarzyszenie Przystanek Horyniec. W sobotę sprzątanía w miejscowości Prusie.

26. Zawodnicy klubu LKS UNIA uczestniczyli w 40 mistrzostwach Polski Juniorów które odbyły się w Szklarskiej Porębie. Po 6 dniach zmagani nasi zawodnicy wywalczyli 7 medali: 2 złote, 4 srebrne oraz jeden brązowy. Gratulujemy zawodnikom i trenerom.
27. Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju ogłosiła konkurs na inicjatywy oddolne w ramach realizowanego projektu Aktywna Przestrzeń Biblioteki. Konkurs skierowany jest głównie do młodych mieszkańców naszej gminy którzy mają pomysły na ciekawe spotkania, warsztaty wydarzenia. Spotkanie informacyjne w najbliższy piątek o godzinie 16:00. Budżet konkursu to 19 tys zł a maksymalna kwota jednej inicjatywy to 6 tys zł. Wszelkie informacje można uzyskać na stronie biblioteki: www.bibliotekahoryniec.pl
28. Stowarzyszenie Przystanek Horyniec otrzymało po raz drugi środki na realizację programu Aktywni + dla seniorów ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Kwota 18 tys zł pozwoli na zorganizowanie ciekawych warsztatów i wyjazdów dla seniorów z terenu naszej gminy. Szczegółowe informacje zostaną ogłoszone po aktualizacji wniosku.
29. Stowarzyszenie Przystanek Horyniec powołało do życia Horyniecki Klub Gier Planszowych „Dragon”, jako trzeci na podkarpaciu. Spotkania przy „grach bez prądu” odbywają się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Horyńcu – Zdroju minimum 2 razy w miesiącu w soboty, na spotkania przychodzą nie tylko dzieci, ale również dorośli. Nowoczesne gry planszowe opierają się na systemach kooperacyjnych, karcianych, zarządzania zasobami i zapewniają dużą dawkę pozytywnych emocji dla graczy. Informacje na temat spotkań pojawiają się na stronie facebookowej klubu.
30. 27 kwietnia w Lubaczowie odbyły się XV Prezentacje Taneczne Solo – Dance podczas których dzieci z Gminnego Ośrodka Kultury w Horyńcu – Zdroju zajęły pierwsze miejsca w praktycznie każdej kategorii. W sumie nagrodzonych zostało 17 dzieci z Horyńca – Zdroju. Serdecznie gratulujemy sukcesu tancerzom oraz instruktorom.
31. 30 kwietnia odbyły się uroczystości upamiętniające zbrodnicze działania nacjonalistów z band UON-UPA. Rano spotkaliśmy się w Radrużu a po południu uczestniczyliśmy w obchodach przy pomniku w Rudce.
32. 10 maja w Horyńcu – Zdroju odbyły się Indywidualne Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego Szkół Podstawowych w Warcabach 100-polowych. W zawodach wystartowało 67 zawodników, natomiast trzech zawodników z naszej szkoły zdobyło podium, był to Miłosz Ludwik, Antoni Kłos oraz Jakub Papiernicki. Serdecznie gratulujemy i dziękujemy klubowi LKS UNIA za organizację zawodów.
33. Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju włączyła się w obchody XX

Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. W dniach 8-15 maja odbył szereg wydarzeń między innymi spektakl teatralny dla dzieci, spotkanie autorskie z Dorotą Krzowską – Ważną czy szereg zajęć dla dzieci.

34. Podczas majówki Zdrojowy Szwadron Rowerowy z Horyńca – Zdroju rozpoczął sezon rowerowy. 13 osób pokonało trasę 70 km z Horyńca – Zdroju do pomnika w Kobylance, oddając pamięć uczestnikom Powstania Styczniowego. W tym roku przypada 160 rocznica wybuchu powstania, a w Kobylance odbyła się jedna z ważniejszych bitew tego niepodległościowego zrywu.
35. 11 maja razem z dyrektorem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej odwiedziłem rodzinę Państwa Clarke. Wieloraczki urodzone w lutym są już w domu przez co nadarzyła się okazja do odwiedzin i przekazania pomocy w postaci 6 osobowego wózka, bujaków oraz innych rzeczy o które poprosiła rodzina. Cieszy nas, że dzieci mają odpowiednią opiekę a Państwo Clarke stwarzają wzorowe warunki do wychowania tak licznej gromadki dzieci. Rodzina Clarke była gościem programu Dzień Dobry TVN oraz ostatnio TVN Style. Na pewno rodzina jest obecnie najbardziej rozpoznawalną w całej Polsce, a dla nas najważniejsze jest, że na każdym kroku wspominają gdzie mieszkają czyli w naszej gminie.
36. 13 maja w Horyńcu – Zdroju odbyła się kolejna edycja Motoserca. W Parku Zdrojowym odbyła się akcja krwiodawstwa z koncertami i konkursami, a do Nowin Horynieckich motocykliści udali się na mszę świętą.
37. W niedzielę 14 maja odbyło się Powiatowe Święto Strażaka. Coroczna impreza, która ma na celu uhonorowanie trudu i poświęcenia strażaków, którzy na co dzień pełnią służbę na rzecz mieszkańców naszego powiatu. W Nowinach Horynieckich odbyła się uroczysta msza święta a o 16:30 w Parku Zdrojowym uroczysty apel, w trakcie którego miały miejsce uroczyste przemówienia, wręczone zostały odznaczenia oraz odbyły się występy artystyczne.
38. 19 maja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Horyńcu – Zdroju odbyły się specjalne zajęcia kreatywne dla dzieci podczas których tworzone były bukiety kwiatów z krepiny na Dzień Matki.
39. Przed nami Dzień Matki oraz Dzień Dziecka, z tej okazji już dzisiaj chciałbym złożyć serdeczne życzenia zarówno Paniom jak i najmłodszym. W naszej gminie odbędą okolicznościowe wydarzenia. Jutro o godzinie 16:30 w Gminnym Ośrodku Kultury w Horyńcu – Zdroju odbędzie się koncert z okazji Dnia Matki. W niedzielę 28 maja w Parku Zdrojowym odbędzie się gminny Dzień Dziecka z licznymi darmowymi atrakcjami dla

- najmłodszych. W środę 31 maja Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju zaprasza na Sesję Zdjęciową z Moja Mamą a 4 czerwca Stowarzyszenie Wędkarskie Amur organizuje nad horynieckim zalewem Sławikowe Zawody Wędkarskie z okazji Dnia Dziecka.
40. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszył się zorganizowany przez Centrum Medyczne KORMED we współpracy z gminą Horyniec – Zdrój program badań Profilaktyka 40+. W Horyńcu – Zdroju, Werchracie oraz Nowym Brusnie z bezpłatnych badań skorzystało kilkuset mieszkańców.
 41. Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju przeprowadziła konkurs na Inicjatywy Oddolne dla mieszkańców naszej gminy w ramach projektu Aktywna Przestrzeń Biblioteki. Wnioski można było składać do 19 maja a wyniki poznamy w poniedziałek. Konkurs ma na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie kultury i opiera się na opracowanej w zeszłym roku diagnozie. Budżet konkursu to 19 tys zł.
 42. Końcem maja i początkiem czerwca obchodziliśmy w gminie Dzień Matki oraz Dzień Dziecka. Z tych okazji Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu – Zdroju odbył się koncert w wykonaniu grup artystycznych działających w GOK-u. 28 maja w Parku Zdrojowym odbył się Gminny Dzień Dziecka z wieloma atrakcjami dla najmłodszych. 31 maja w Gminna Biblioteka Publiczna zorganizowała darmową sesję zdjęciową z mamą, z której skorzystało 12 rodzin. 4 czerwca odbyły się Sławikowe Zawody Wędkarskie z okazji dnia dziecka.
 43. 28 maja biegacze i zawodnicy Nordic Walking wzięli udział w zawodach pod nazwą Szukamy Bociana organizowanych przez klub Nordic Walking Spring z Horyńca – Zdroju. W zawodach wzięło udział ponad 100 zawodników. Serdeczne gratulacje i podziękowania za organizację dla Pań z horynieckiego klubu.
 44. 4 czerwca w Horyńcu – Zdroju odbył się rajd rowerowy w ramach Festiwalu Turystyki Rowerowej „Roztocze bez granic”. W ramach festiwalu do końca miesiąca trwa konkurs fotograficzny „Powiat Lubaczowski. PoLub Roztocze”, do wygrania weekendowy pobyt wraz ze śniadaniem w luksusowym domku całorocznym w Dębowym Dworze w Rudzie Różanieckiej.
 45. W dniach 1-4 czerwca odbył się IX Ogólnopolski Turniej Juniorów o Puchar Tatr w warcabach 64 i 100 polowych. Zawodnicy z LKS UNIA Horyniec – Zdrój przywieźli 3 medale – złoto, srebro i brąz.
 46. Podczas Ogólnopolskiego turnieju tanecznego w Krośnie zespół Level Up oraz soliści z Gminnego Ośrodka Kultury w Horyńcu – Zdroju otrzymali dwa drugie miejsca oraz dwa

wyróżnienia. Serdecznie gratulujemy.

47. 17 oraz 18 czerwca odbyło się na terenie całego powiatu wydarzenie pod nazwą Skarby Roztocza. Tu Mieszka słońce! Wydarzenie było sponsorowane przez Podkarpacką Regionalną Organizację Turystyczną a w ciągu dwóch dni turyści mogli uczestniczyć w wielu ciekawych rajdach, wycieczkach, koncertach czy warsztatach, wszystko oczywiście za darmo. Wydarzenie cieszyło się sporym zainteresowaniem a frekwencja pomimo mało sprzyjającej pogody była spora. W Horyńcu – Zdroju odbył się koncert Trio Beethovenowskiego w GOK-u, a w Parku Zdrojowym do końca wakacji można obejrzeć wystawę plenerową zdjęć z podkarpackiej części Roztocza. Odbył się również rajd pieszy, darmowe zwiedzanie cerkwi w Radrużu i Bruśnie połączone z warsztatami pisania ikon.
48. W niedzielę 18 czerwca gościliśmy w Horyńcu –Zdroju pszczelarzy z całego województwa podczas Podkarpackiego Święta Pszczoły i Produktu Tradycyjnego. Uroczystość otwierała konferencja w Pensjonacie Hetman po mszy świętej w Parku Zdrojowym odbył się piknik z muzyką, wystawcami, konkursem na najlepszy miód ziemi lubaczowskiej.
49. Klub Nordic Walking Spring z Horyńca – Zdroju zaprasza serdecznie na rajd pieszy połączony z nocowaniem w lesie pod nazwą „Dotknij natury – zanocuj z nami w lesie”. Rajd startuje w Horyńcu – Zdroju a miejscem na spędzenie nocy w lesie pod namiotem będzie wzgórze Monasterz.
50. 21 czerwca Grupa Teatralna „Bez nazwy” wystawiła premierowo nowy spektakl „Czerwony kapturek na czacie”.
51. Rozpoczęliśmy promocję naszej największej wakacyjnej imprezy Horyniec – Zdrój Art Festiwal, który odbędzie się w tym roku w dniach 6-13 sierpnia. Program zostanie przedstawiony w ciągu tygodnia, a planowani na ten rok goście na pewno utrzymają poziom wydarzenia w myśl hasła – Horyniec – Zdrój, kultura na najwyższym poziomie.
52. W najbliższy weekend czeka na nas sporo atrakcji. KGW z Horyńca – Zdroju organizuje festiwal borówki „Jagodniki” w ramach Pikniku Wakacyjnego na powitanie wakacji. Już w piątek chętni ruszą do lasu po jagody, aby w sobotę na warsztatach sporządzić z nich potrawy a w niedzielę podczas pikniku odbędzie się konkurs na najlepszą potrawę z jagodami, miss lasu oraz liczne występy muzyczne. Będzie również strefa dla dzieci, stoiska z rękodziełem oraz lokalnymi wyrobami a na zakończenie zabawa taneczna z DJ'em.
53. Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju z racji remontu szkoły zaprosiła uczniów szkoły podstawowej z Horyńca – Zdroju do odwiedzin. Zorganizowane zajęcia dotyczyły

- eksponatów w Izbie Pamięci oraz historii Horyńca – Zdroju jak również były to zajęcia kreatywno plastyczne dla młodszych.
54. Przypominam, że w Bibliotece Publicznej działa Dyskusyjny Klub Książki, a moderator Pani Teresa Stopa otrzymała w czerwcu nagrodę za recenzję miesiąca Dyskusyjnych Klubów Książki.
55. Biblioteka rozstrzygnęła również konkurs na inicjatywy oddolne. Za kwotę 19 tys zł wsparcie otrzymały 4 projekty
- Szlakiem Lokalnych Legend i Podań - wycieczki rowerowe organizowane przez Zdrojowy Szwadron Rowerowy,
 - Zwierzaczkowe Opowieści – wycieczki i warsztaty dla dzieci ze spektrum autyzmu
 - Kolorowy świat planszówek - spotkania z grami planszowymi opartymi na literaturze fantasy oraz warsztaty malowania figurek organizowane przez Klub Gier Planszowych Dragon
 - Poezję malowane - zgłoszone przez Klub Seniora.
56. 1 lipca odbyła się trzecia edycja rajdu rowerowego z Lubyczą Królewską. Ponad 130 rowerzystów przemierzyło około 75 kilometrów pomiędzy Lubyczą Królewską a Horyńcem – Zdrojem. Bardzo nas cieszy, że współpraca pomiędzy naszymi gminami ma realny wymiar w postaci organizacji wspólnych wydarzeń.
57. 2 lipca w Parku Zdrojowym odbył się piknik na powitanie wakacji. W trakcie pikniku odbył się finał organizowanego przez KGW z Horyńca – Zdroju festiwalu Jagodniki w ramach którego odbył się wyjazd na zbiór jagód, warsztaty pieczenia oraz konkurs na najlepszą potrawę z jagodami. Całość zakończyła się dyskoteką pod gwiazdami.
58. W ramach projektu „Uniwersytet Samorządności” w miesiącu lipcu i sierpniu odbywają się zajęcia w Świetlicy Wiejskiej w Radrużu, między innymi zajęcia z robotyki, tworzenia biżuterii z żywicy epoksydowej, warsztaty taneczne, astronomiczne, zajęcia kreatywne dla dzieci, warsztaty kulinarne dla dzieci i seniorów. Zajęcia cieszą się dużą popularnością wśród naszych mieszkańców, dla których dodatkowo zorganizowaliśmy darmowe dowozy z Horyńca – Zdroju. Projekt finansowany jest ze środków Województwa Podkarpackiego.
59. 10 lipca zawitał do nas kamper Polskiego Radia Rzeszów w ramach trasy Radia Biwak. Na antenie promowane były ciekawe zakątki naszego Roztocza oraz wydarzenia w tym organizowane w naszej gminie.
60. 14 lipca w Cieszanowie odebraliśmy promesę w wysokości 800 000 zł w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Środki zostaną wykorzystane na wykonanie

nowego ogrodzenia cmentarza komunalnego w Horyńcu – Zdroju w kwocie 500 000zł, 150 000 zł zostanie wykorzystane na renowację fresków w klasztorze oo. Franciszkanów w Horyńcu – Zdroju a kolejne 150 000 zł posłuży na renowację fundamentów w cerkwi w Prusiu.

61. W ostatnią sobotę w Parku Zdrojowym odbył się koncert w ramach Letnich Impresji Gitarowych. Serdecznie dziękujemy zaangażowanym pasjonatom za wydarzenie.
62. W ramach Festiwalu Dziedzictwa Kresów w najbliższy piątek, sobotę i niedzielę w Gminnym Ośrodku Kultury w Horyńcu – Zdroju odbędą się trzy spektakle teatralne, „Moralność Pani Dulskiej”, „Hipnoza” oraz „Na wileńskiej ulicy”. Ceny biletów 20zł.
63. Rozpoczęliśmy ostatnie przygotowania do Horyniec – Zdrój Art Festiwalu. W tym roku mamy patronat medialny Programu Pierwszego Polskiego Radia oraz TVP3 Rzeszów. Zachęcamy do udziału w Festiwalu mieszkańców naszej gminy. Na część wydarzeń organizowanych w Gminnym Ośrodku Kultury w Horyńcu – Zdroju obowiązują darmowe wejściówki które można odebrać w GOK-u.
64. W ramach rządowego programu Polski Ład otrzymaliśmy 2,5 mln złotych na przebudowę dróg. W ramach tych środków zostanie wybudowana droga w Nowinach Horynieckich do Chaty Pielgrzyma (brakujący odcinek od drogi gminnej), droga do siedziby spółki komunalnej oraz droga łącząca drogę wojewódzką z drogą powiatową do Nowin Horynieckich.
65. Również w ramach Polskiego Ładu otrzymaliśmy 400 tys złotych na przebudowę ciągów pieszych w Parku Zdrojowym, wymiana drewnianych podestów.
66. Zakończyły się prace związane z budową stadionu sportowego w Horyńcu-Zdroju. W przyszłym tygodniu przeprowadzone zostaną odbiory branżowe.
67. W trakcie realizacji są przebudowa dróg gminnych (przewidywany termin zakończenia listopad), oczyszczalnia ścieków, przebudowa szkoły podstawowej, budowa Centrum Usług Społecznych i Kulturalnych oraz modernizacja oświetlenia ulicznego.
68. Zakończyła się przebudowa świetlicy wiejskiej w Puchaczach. Projekt w kwocie 300 tys został dofinansowany ze środków PROW. Inwestycja została zrealizowana we współpracy ze stowarzyszeniem Przystanek Horyniec.
69. W ramach inwestycji partnerskich realizowany jest projekt turystyczny w ramach którego w tym roku powstanie miejsce obsługi rowerów w dzielnicy uzdrowskiej, wieża widokowa na deptaku spacerowym oraz miejsce postoju kamperów.
70. Podpisana została umowa na wymianę i budowę oświetlenia na terenie gminy Horyniec-

Zdrój. Umowa obejmuje projekt partnerski w ramach związku międzygminnego z powiatu lubaczowskiego. Dzięki tej inwestycji zostaną wymienione wszystkie oprawy świetlne na terenie gminy oraz zostaną wybudowane nowe odcinki, które zgłaszane były przez mieszkańców. Koszt inwestycji to prawie 2,5 mln złotych.

71. Rozstrzygnięty został przetarg na zadanie polegające na budowie chodników w m. Werchrata i Nowe Brusno . Wykonawcą robót została firma pana Jana Szyka z Lubaczowa.
72. Trwają prace związane z przebudową drogi dojazdowej do pól w m. Radruż, wymianą przepustu w m. Nowiny Horynieckie oraz remont drogi w Werchracie w stronę Lasów Nadleśnictwa – droga leśna do Brusna.
73. Złożone zostały wnioski do kolejnej edycji Polskiego Ładu na Przebudowę dróg, budowę nowej przepompowni wraz z termomodernizacją budynku Usług Komunalnych oraz budowę budynku szatniowego przy stadionie.
74. W ramach związku między gminnego otrzymaliśmy środki z Polskiego Ładu na remont zaplecza szatniowego przy małej Sali w Szkole oraz wymianę stolarki okiennej w budynku przedszkola i zakup wyposażenia.
75. Został rozstrzygnięty przetarg na modernizację dróg gminnych w m. Horyniec-Zdrój. Wykonawcą została firma PBI Infrastruktura.
76. Trwają prace związane z przebudową drogi wojewódzkiej z Baszni do Podemsczyzny.
77. 2 września w amfiteatrze Letnimi Impresjami Gitarowymi zakończyliśmy wakacyjny sezon artystyczny, natomiast 3 września odbyło się sportowe zakończenie wakacji z piłkarskim turniejem dla dzieci oraz zabawą taneczną.
78. 1 września wspólnie z nauczycielami, uczniami i mieszkańcami Horyńca – Zdroju uczciliśmy pamięć mieszkańców ziemi horynieckiej pomordowanych podczas II wojny światowej.
79. Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu – Zdroju po raz kolejny przyłączyła się do ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania. W tym roku było to Nad Niemnem Elizy Orzeszkowej w wydarzenie zaangażowali się uczestnicy Dyskusyjnego Klubu Książki oraz Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu – Zdroju. Serdecznie dziękuję wszystkim zaangażowanym.
80. 10 września odbyły się uroczystości związane z otwarciem wyremontowanego stadionu sportowego. Specjalnie na tą okazję zaprosiliśmy Włodzimierza Lubańskiego – legendę polskiej piłki nożnej. Spotkanie w Gminnym Ośrodku Kultury w Horyńcu – Zdroju poprowadził Mikołaj Mach. Część oficjalna przy udziale gości – senatora Mieczysława

Golby oraz posłanki Teresy Pamuły odbyła się na stadionie. Pan Mieczysław przyjął nasze zaproszenie i następnego dnia zabraliśmy go na zwiedzanie cerkwi w Radrużu.

81. 16 września Horyniecki Klub Gier Planszowych Dragon wziął udział w międzynarodowym wydarzeniu „Spotkajmy się! Pograjmy”. W prawie 300 miejscach w całej Europie grano w gry planszowe które przeżywają obecnie renesans swojej popularności. Na ten cel klub pozyskał darmowe gry oraz liczne nagrody. Wydarzenie odbyło się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Horyńcu – Zdroju.
82. We wrześniu Teatr Bez Nazwy działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Horyńcu – Zdroju wystawił w Horyńcu oraz Lubaczowie swój spektakl, będący owocem warsztatów podczas Art. Festiwalu pt Savoir Vivre.
83. Również w sferze sportu wrzesień był bardzo interesujący. Mamy w Horyńcu – Zdroju Mistrza Polski Dzieci w warcabach 100-polowych, został nim Krzysztof Wojtyszyn, który tytuł wywalczył podczas zawodów w Policach k. Szczecina. Z medalami wrócili również Jan Juzwa – vice mistrz w kat. Do lat 6, oraz II vicemistrz Michał Urban. Sukcesami pochwali mogą się również starsi zawodnicy LSK UNIA. Na zawodach w Nowym Targu w III Międzynarodowym Turnieju o Złotą Parzenicę 1 miejsce zajął Piotr Paluch (kat 50+), 2 miejsce Jakub Papiernicki (do lat 17) oraz 6 miejsce Tobiasz Dobrowolski (do lat 13). Piotr Paluch został dodatkowo we wrześniu Vice Mistrzem Polski Seniorów Starszych. Gratulacje.
84. Gratulujemy również klubowi Nordic Walking Spring za zdobycie III miejsca w klasyfikacji drużynowej Podkarpackiego Pucharu Nordic Walking. W klasyfikacji indywidualnej pucharu pierwsze miejsce zajęła Małgorzata Kubiszyn, Tadeusz Kubiszyn, Joanna Zając, II – Iwona Zapalska – Czarny, III miejsce Janina Chusiatyńska, Zuzanna Faszczowa. Dziękujemy jednocześnie klubowi za propagowanie zdrowego trybu życia oraz organizację kolejnego już Leśnego Biegu do Źródeł który odbył się 17 września
85. Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu- Zdroju wznowił folder o Horyńcu – Zdroju oraz okolicach, można go nabyć w punktach informacji turystycznej.
86. We wtorek w Horyńcu – Zdroju wystąpiła Grażyna Szapołowska prezentując swoją interpretację wierszy Wisławy Szymborskiej, przy akompaniamencie Roberta Horna. Przy okazji Pani Grażyna zwiedziła cerkiew w Radrużu oraz skorzystała z zabiegów w uzdrowisku.
87. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Przystanek Horyniec oraz Nadleśnictwem Lubaczów po raz kolejny organizujemy zawody o tytuł Roztoczańskiego Króla Grzybobrania. Mamy

nadzieję, że tegoroczne zbiory będą równie udane co rok temu, kiedy to uzbierano ponad 100kg grzybów. Zapraszam serdecznie, start zawodów w sobotę o godzinie 9 rano z parkingu przy basenie. Po zawodach wspólne ognisko. Udział bezpłatny.

88. W ramach Krainy Roztocze, partnerskiego projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Folkowisko powstał audioprzewodnik po 10 miejscach znajdujących się na Roztoczu Wschodnim. W naszej gminie jest to cerkiew w Nowym Bruśnie oraz pomnik wolności w Horyńcu - Zdroju. Przy wspomnianych miejscach znajdują się tablice z kodami QR które przenoszą nas do filmów promocyjnych oraz plików audio przygotowanych przez Roberta Gmitterka, również w wersji angielskiej. Dzisiaj w Rzeszowie nastąpiło podsumowanie współpracy z podkarpackimi krainami oraz omówienie współpracy z Urzędem Marszałkowskim na kolejny rok
89. Obchody Narodowego Święta Niepodległości jako pierwsza rozpoczęła Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu-Zdroju 9 listopada lekcją patriotyzmu dla najmłodszych. Tematem zajęć były symbole narodowe, a dzieci pracowały podczas zajęć z użyciem klocków LEGO. 10 listopada również w Bibliotece odbył się wieczór z pieśnią patriotyczną. 11 listopada spotkaliśmy się najpierw w kościele zdrojowym aby następnie przejść pod pomnik wolności złożyć kwiaty i oddać hołd poległym o naszą niepodległość. Nasze gminne obchody zakończyliśmy wieczorem w Gminnym Ośrodku Kultury podczas wieczoru poetyckiego. Serdecznie dziękuję wszystkim zaangażowanym w przygotowania i realizację oraz mieszkańcom naszej gminy za liczne uczestnictwo w uroczystościach.
90. Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu-Zdroju zakończyła realizację dwuletniego projektu Aktywna Przestrzeń Biblioteki. Przez dwa lata zmieniała swoje oblicze, badając potrzeby naszych mieszkańców i realizując liczne działania będące na nie odpowiedź. Wierzymy, że oblicze naszej biblioteki zmieni się na stałe a doświadczenia z projektu pomogą realizować nowoczesną wizję „trzeciego miejsca”, po domu i pracy.
91. Efektem zrealizowanego projektu jest odpowiedź na potrzeby mieszkańców w postaci otrzymania przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Horyńcu - Zdroju grantu w wysokości 40 tys zł od fundacji BGK na utworzenie miejsca o nazwie Otwarte Umysły - pracownia przyszłości. Pracownia będzie wyposażona w dwie drukarki 3D, roboty edukacyjne Photon oraz Ozoboty, gogle VR, długopisy 3d. Sprzęt zostanie wykorzystany do prowadzenia zajęć z nowoczesnymi technologiami dla dzieci i seniorów.
92. 10 grudnia zapraszamy na spotkanie ze świętym Mikołajem organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu - Zdroju. Prezenty do przekazania dzieciom można przynosić

7 oraz 8 grudnia do GOK-u.

93. W dniach 25-26.11.2023r. w Pensjonat HAGI w Horyńcu-Zdroju rozgrywał się I Turniej Warcabowy z Okazji Dnia Niepodległości. Zawodnicy startowali w kategoriach do lat 6, 8, 10 i Open. Łącznie wzięło udział 51 zawodników. Serdecznie dziękujemy zwycięzcom oraz organizatorom.
94. 28 listopada w Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu - Zdroju, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu - Zdroju oraz Stowarzyszenie Przystanek Horyniec zorganizowały w Cafe Sanacja uroczyste spotkanie z okazji Dnia Seniora. Jeszcze raz wszystkiego najlepszego dla wszystkich seniorów z terenu naszej gminy.
95. Stowarzyszenie Przystanek Horyniec otrzymało grant w wysokości 12 tys zł z programu „Równać Szanse”, przedsięwzięcia Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Fundację Civis Polonus. Projekt skierowany jest do młodzieży zamieszkałej w gminach poniżej 10 tys mieszkańców i polega na realizacji inicjatywy społecznej służącej wyrównywaniu szans na dobry start w dorosłe życie młodzieży z małych miejscowości, poprzez podnoszenie ich społecznych i emocjonalnych kompetencji. Nabór do projektu rozpocznie się na początku stycznia.

II. Część analityczna

10.1 Drogi

Podstawowy układ drogowy gminy tworzą drogi publiczne 3-ch kategorii:

- wojewódzkiej - droga nr 867 Sieniawa – Hrebenne,
- powiatowej - 12 dróg ,
- gminnej - 32 drogi .

Elementem nadrzędnym całego układu jest droga wojewódzka nr 867 Sieniawa -Hrebenne, przez: Oleszyce - Lubaczów - Horyniec Zdrój – Werchratę - Prusie. Długość drogi w obszarze gminy wynosi 23,793 km - na odcinku Prusie-Hrebenne droga została przebudowana w roku 2014. Podstawowym mankamentem funkcjonalnym drogi w obszarze gminy jest jej przebieg przez centrum uzdrowiska Horyniec - Zdrój i wynikający stąd dezyderat planistyczny budowy obwodnicy uzdrowiska.

W aspekcie urbanistycznym ramy układu drogowego gminy tworzą ciągi funkcjonalne 3 dróg:

- wojewódzka nr 867 Sieniawa – Horyniec Zdrój - Werchrata – Hrebenne,

- powiatowa nr 348 Narol - Wola Wielka – Werchrata,
- ciąg funkcjonalny Cieszanów – Horyniec-Zdrój tworzony przez 3 drogi powiatowe:
- 354 Cieszanów - Nowe Brusno,
- 351 Płazów - Podemszczyzna (na odcinku Nowego Brusna),
- 357 Nowe Brusno – Horyniec - Zdrój.

Układ w/w dróg wiąże ze sobą 3 ośrodki gminne w woj. podkarpackim: Narol, Cieszanów i Horyniec-Zdrój oraz 2 w woj. lubelskim : Bełżec i Lubycza Królewska, stanowiące bazy wypadowe w Rostocze Wschodnie dla ruchu turystycznego.

W roku 2023 wykonywane były następujące inwestycje drogowe:

Trzy zadania na terenie miejscowości Horyniec-Zdrój:

Zad. 1 - działka ewid. nr 1508 w km 0+002 - 0+238

Zad. 2 - działka ewid. nr 2528 w km 0+003 - 0+131

Zad. 3 - działka ewid. nr 1625 w km 0+006 - 0+136

Zadania realizowane w ramach dofinansowania z rządowego programu strategicznego Polski Ład:

1. Przebudowa drogi gminnej Puchacze – Świdnica w km 0+000 - 1+553 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 006 Podemszczyzna, działki nr: 469, 546, 542, 560, 581/1, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działki nr: 134, 179, 133, 147, 121

2. Przebudowa drogi gminnej nr 105062R - (Parafia) ul. Konopnickiej w km 0+000 - 0+052 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 1982

3. Przebudowa drogi gminnej nr 105063R Radruż za Cerkwią w km 0+306 - 0+922 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 009 Radruż, działki nr: 220(WP), 236, 262/5, 256, 253, 269, 282, 270

4. Przebudowa drogi gminnej nr 147015R Radruż – kolonia w km 0+930 - 1+150 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 009 Radruż, działki nr: 364, 302/2

5. Przebudowa drogi gminnej Polanka Horyniecka w km 0+010 - 0+740 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 010 Stare Brusno, działki gminne nr: 35/7, 35/8, 59/2, 60/3, 58/4, działka do przejęcia: nr 53, działka konieczna do realizacji zadania nr 55

6. Przebudowa drogi gminnej nr 147001R Myśliwska Tunel w km 0+000 - 0+085 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 1409, 1463

7. Przebudowa drogi gminnej nr 105071R ul. Słoneczna w km 0+000 - 0+084 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działki nr: 2597/5

8. Przebudowa drogi gminnej nr 105073R ul. Słowackiego w km 0+170 - 0+342 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działki nr: 2757, 2779

9. Przebudowa drogi gminnej nr 147025R Dziewięcierz w km 0+000 - 0+301 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 001 Dziewięcierz, działki nr: 315, 316, 317, 379

10. Przebudowa drogi gminnej nr 147027R Dziewięcierz Dolina w km 0+000 - 0+177 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 001 Dziewięcierz, działka nr: 139

11. Przebudowa drogi gminnej nr 147023R Werchrata łącznik w km 0+000 - 0+370 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 011 Werchrata, działki nr: 409, 393, 60/3(WP), 312

12. Przebudowa drogi gminnej nr 145057R Łozy w km 0+510 - 1+290 180903_2 Horyniec-Zdrój, Obręb 011 Werchrata, działka nr: 125

13. Przebudowa drogi gminnej nr 105072R ul. Armii Krajowej w km 1+050 - 1+730 180903_2

Horyniec-Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 1182

14. Przebudowa drogi gminnej Horyniec boczna Wojska Polskiego w km 0+000 - 0+064 180903_2

Horyniec-Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 2047

15. Przebudowa drogi gminnej nr 105062R Horyniec-Zielona w km 0+000 - 0+200 180903_2

Horyniec-Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 2033

16. Przebudowa drogi gminnej nr 105059R Prusie w km 0+000 - 0+406 180903_2 Horyniec-Zdrój,

Obręb 008 Prusie, działki nr: 273, 294(WP), 299, 300, 311

17. Przebudowa drogi gminnej Trusze (łącznik) w km 0+000 - 0+523 180903_2 Horyniec-Zdrój,

Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 2544

18. Przebudowa drogi gminnej ul. Mickiewicza boczna 1 w km 0+000 - 0+172 180903_2 Horyniec-

Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 451

19. Przebudowa drogi gminnej ul. Mickiewicza boczna 2 w km 0+000 - 0+086 180903_2 Horyniec-

Zdrój, Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działka nr: 466

20. Przebudowa drogi gminnej - starodroże DLU w km 0+000 - 0+090 180903_2 Horyniec-Zdrój,

Obręb 002 Horyniec-Zdrój, działki nr: 474/1, 474/2

10.2 Połączenia kolejowe

Przez Horyniec – Zdrój przebiega Linia kolejowa nr 101 - linia kolejowa przebiegająca od stacji Munina do stacji Hrebenne. Ma długość 83 km, jest jednotorowa i niezelektryfikowana. Leży głównie w woj. podkarpackim, z końcowym odcinkiem na obszarze woj. lubelskiego.

Tu kończą bieg jeżdżące z Jarosławia szynobusy, dalej pociągi kursują (do Zamościa/Lublina) już tylko w okresie długiego weekendu majowego oraz w okresie wakacji szkolnych. Dalsza część trasy przebiega przez zalesione tereny Roztocza Wschodniego.

10.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zagadnienie odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenie gminy jest rozwiązywane w sposób kompleksowy. Konkretnie działania związane z kompleksowym uregulowaniem gospodarki ściekowej podjęto na terenie Horyńca Zdroju, Werchraty, Nowego Brusna i Polanki oraz Puchaczy, Podemszczyny i Świdnicy. W roku 1989 pomiędzy Horyńcem - Zdrojem, a Wólką Horyniecką zrealizowano oczyszczalnię ścieków, składającą się z 4-ch biobloków WSm 400 o łącznej wydajności 1600 m³ ścieków na dobę - a w latach następnych system kolektorów ogólnospławnych, doprowadzających ścieki na oczyszczalnię.

Na terenie gminy działa ponadto dwie oczyszczalnie w miejscowości Nowe Brusno i Werchrata, które w kompleksowy sposób regulują gospodarkę ściekową na terenie dwóch największych sołectw (wyłączając Horyniec-Zdrój) w gminie Horyniec-Zdrój. W 2019 r. zakończyły się prace związane z

budową kanalizacji i wodociągów w miejscowości Puchacze, Świdnica, Podemszczyna i Krzywe. Inwestycja realizowana była przez spółkę Usługi Komunalne Sp. z o. o. a środki na realizację pochodziły z PROW na lata 2014-2020. Całkowita wartość zadania opiewała na kwotę około 3,5 mln zł.

W roku 2022 Gmina wykonała zadanie polegające na budowie sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Rolnej i Przemysłowej w m. Horyniec – Zdrój . Działki nr ewid. 911/4; 905/1; 918; 919; 920; 940; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 951/1; 951/2; 1127; 1114; 1116; 1117; 1118; 1119; 1120; 1128; 920; 940; 945; 945; 947; 948 oraz przebudowała sieć wodociagową m w. Horyniec-Zdrój na ul. Jana III Sobieskiego.

W roku 2023 rozpoczęła się budowa Mechaniczno - Biologicznej oczyszczalni ścieków, która docelowo zastąpi oczyszczalnię znajdującą się na terenie miejscowości Horyniec-Zdrój. Planowany termin zakończenia inwestycji to lipiec 2024 r. a wartość zadania to ponad 11 mln złotych. Dofinansowanie na realizację tego zadania pochodzi z rządowego programu strategicznego Polski Ład.

10.4 System elektroenergetyczny

Zaopatrzenie w energię elektryczną na obszarze Gminy Horyniec-Zdrój zapewnia PGE Dystrybucja Zamość Sp. z o.o. Na podstawie dostarczonych danych można jednoznacznie stwierdzić, że obszar jest wyłącznie zasilany poprzez sieć SN (średniego napięcia) na poziomie 15 kV. Przez teren północnej części Gminy przebiega sieć WN (wysokiego napięcia) na poziomie 110 kV, jednakże ma ona dla Gminy Horyniec-Zdrój tylko charakter tranzytowy.

Teren Gminy Horyniec-Zdrój obsługiwany jest przez Rejonowy Zakład Energetyczny w Tomaszowie Lubelskim.

Zakład Energetyczny przewiduje rozbudowę sieci energetycznej na terenie Gminy Horyniec-Zdrój poprzez doprowadzenie sieci elektrycznej drogą ziemną od strony gminy Narol oraz od strony gminy Lubycza Królewska. Co ograniczy przerwy w dostawie energii w przypadku nieprzewidzianych zjawisk atmosferycznych.

10.5 Gazownictwo

Na terenie miejscowości Horyniec-Zdrój znajduje się sieć gazowa, która w chwili obecnej zasila sanatoria Uzdrowisko Horyniec oraz CRR KRUS, budynki użyteczności publicznej oraz budynki indywidualne wzdłuż ulic Mickiewicza, Kolejowej, Wojska Polskiego oraz osiedla Dąbrowskiego. W

roku 2020 wybudowany został kolejny etap sieci gazowej. Rozbudowa dotyczyła ulicy Wojska Polskiego w Horyńcu-Zdroju. Koszt inwestycji to około 0,5 mln złotych. Gmina na mocy podpisanego porozumienia, dokonała sprzedaży sieci do Polskiej Spółki Gazowniczej. W roku 2022 rozpoczęły się prace projektowe budowy sieci gazowej na ulicach Zdrojowej oraz Myśliwskiej, prace te prowadzone są przez PSG w Jaśle.

10.6 Edukacja

Zadania Gminy Horyniec-Zdrój w zakresie oświaty obejmują prowadzenie edukacji przedszkolnej oraz szkolnej w zakresie szkolnictwa podstawowego. Realizacja zadań odbywa się poprzez prowadzenie Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w którego skład wchodzi: Przedszkole „Promyki Roztocza” w Horyńcu-Zdroju, Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Horyńcu-Zdroju oraz funkcjonujące do 31.05.2022 r. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Werchracie. Poza strukturą Zespołu Gmina prowadzi dodatkowo Punkt Przedszkolny w Werchracie. W ramach realizacji zadań oświatowych gmina zapewnia uczniom bezpłatny dowóz i opiekę podczas dowozu. W roku 2023 realizacja zadań oświatowych przedstawiała się następująco:

1. Edukacja i wychowanie – opis ogólny.

1. Wychowanie przedszkolne.

Edukacja przedszkolna w Gminie prowadzona jest w oparciu o Przedszkole „Promyki Roztocza” w Horyńcu-Zdroju, które wchodzi w skład Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Horyńcu-Zdroju. W roku szkolnym 2023/24 w przedszkolu funkcjonowały cztery oddziały przedszkolne do których uczęszczało 98 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat. Przedszkole prowadzi dwa oddziały 9-godzinne. Bez zmian funkcjonuje Punkt Przedszkolny Werchracie gdzie do jednego oddziału uczęszcza 7 dzieci. Organem prowadzącym przedszkole i punkt przedszkolny jest gmina Horyniec-Zdrój. Łącznie wychowaniem przedszkolnym objęto 105 dzieci. Na dzieci w wieku 2,5 do 5 lat gmina otrzymuje dotację natomiast dzieci sześciolatnie realizujące obowiązkowe roczne wychowanie przedszkolne są objęte subwencją oświatową.

Przedszkole w Horyńcu-Zdroju dysponuje 115 miejscami, obecnie funkcjonują 4 oddziały, w tym dwa oddziały dla dzieci 6-letnich realizujących roczne obowiązkowe wychowanie przedszkolne oraz dwa oddziały dla 3, 4 i 5 latków. Oddziały dla dzieci młodszych pracują w systemie 9-godzinnym zapewniając opiekę nad dziećmi pracujących rodziców. Łącznie opieką przedszkolną w Horyńcu-Zdroju jest objętych 98 dzieci. Przedszkole w Horyńcu-Zdroju jest usytuowane w adaptowanym dla

potrzeb przedszkolnych budynku po byłym gimnazjum przy ulicy Sobieskiego 2a, obiekt dysponuje własną kotłownią gazową oraz posiada kuchnię i stołówkę dla dzieci. Dzieci korzystają z dostępu do dwóch placów zabaw.

W dniu 22 czerwca 2023 roku Przedszkolu nastąpiło uroczyste nadanie nazwy „Promyki Roztocza”.

Punkt w Werchracie dysponuje 25 miejscami, jest jednooddziałowy, a w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczała do niego 11 dzieci w wieku od 3 do 5 lat. Od września 2024 r. wszystkie dzieci sześciolatnie uczęszczają do Przedszkola w Horyńcu-Zdroju. Dla dzieci spoza Horyńca-Zdroju gmina zabezpiecza bezpłatny dowóz wraz z zapewnieniem opieki. Punkt Przedszkolny w Werchracie mieści się w budynku byłej szkoły podstawowej i posiada własny plac zabaw.

W ramach wydatków na wychowanie przedszkolne w roku 2023 gmina poniosła też koszty opieki przedszkolnej 2 dzieci z terenu gminy uczęszczających do przedszkola w gminie Lubaczów oraz 1 do przedszkola miejskiego w Lubaczowie.

2. Szkoły podstawowe.

Po wdrożeniu reformy na terenie gminy funkcjonuje jedna Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Horyńcu-Zdroju. Od roku szkolnego 2019/2020 Szkoła w Horyńcu-Zdroju działa w pełnej strukturze ośmioklasowej, uczęszcza do niej łącznie 273 uczniów do 15 oddziałów. Granice obwodu szkoły stanowią granice administracyjne gminy Horyniec-Zdrój. Z dniem 1 września 2021 r. uchwałą Rady Gminy Horyniec-Zdrój Szkoła została włączona do utworzonego Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Horyńcu-Zdroju.

Baza lokalowa szkoły to 30 sal lekcyjnych, 2 pracownie komputerowe, biblioteka wyposażona w stanowiska komputerowe, gabinety profilaktyki pielęgniarstwa, pedagoga szkolnego i logopedy. Szkoła posiada własną kuchnię i stołówkę szkolną. Szkoła dysponuje kompleksem sportowym złożonym z pełnowymiarowej hali sportowej, małej sali gimnastycznej, zespołu boisk sportowych Orlik 2012 wraz z tartanową bieżnią okólną, skocznią i rzutniami.

W roku 2023 Gmina Horyniec-Zdrój wykonała kompleksową modernizację budynku szkoły podstawowej. Szkoła została wybudowana w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Od tego czasu nie przechodziła kapitalnego remontu. Gruntowna modernizacja pozwoliła na dostosowanie budynku do aktualnych wymogów bezpieczeństwa i potrzeb edukacyjnych dzieci. Zakres wykonanych prac remontowych obejmował:

- wymianę instalacji elektrycznej, łącznościowej i oświetlenia obiektów,
- kapitalny remont pionu sanitarnego, oraz-doprowadzenie instalacji wod-kan do sal lekcyjnych,
- zasypanie kanałów ciepłowniczych i zmianę nawierzchni podłóg w ciągach komunikacyjnych,
- demontaż podłóg i wykonanie nowych z wykładziny PCW lub płytek w salach lekcyjnych,

- usunięcie starej powłoki malarskiej ze ścian i sufitów, gruntowanie, szpachlowanie, gipsowanie oraz malowanie ścian i sufitów, dodatkowo w wybranych pomieszczeniach położenie tapet i okładzin ściennych, a także obudowa grzejników w salach lekcyjnych i korytarzach,
- remont klatek schodowych z wymianą balustrad oraz położeniem podłogi z wykładziny PCW na ciągach komunikacyjnych i pomalowaniem ścian farbą oraz lakierem zabezpieczającym,
- remont stołówki i kuchni wraz z zapleczem kuchennym w tym: wymiana wyposażenia, montaż windy gastronomicznej oraz remont pomieszczeń w piwnicy,
- remont i wyposażenie biblioteki szkolnej,
- wymianę wyłazów na dach,
- montaż szafek na ubrania oraz siedzisk w holach i na korytarzach,
- częściową wymianę stolarki drzwiowej i okiennej i wymianę parapetów,

Zadanie zostało wykonane w ramach rządowego programu „Polski Ład” – wartość zadania wyniosła ponad 3.300.000 zł. z czego dofinansowanie z programu wyniosło 2.550.000 zł. a pozostałą część stanowiły własne środki gminy.

W roku 2024 planowana jest modernizacja zaplecza szatniowo – socjalnego przy małej Sali, oraz zakup wyposażenia szkoły (nowe ławki, krzesła, ekrany multimedialne itp.) – planowana wartość samych zakupów to ponad 296.000 zł.

Ze względu na rozległość obwodu szkolnego konieczna jest organizacja dowozu uczniów oraz prowadzona jest również świetlica szkolna (liczba uczniów korzystająca ze świetlicy wynosi 160 uczniów w 6 grupach wychowawczych, w tym liczba dowożonych uczniów szkoły podstawowej wynosi 159 uczniów, w tym dzieci przedszkolne. Szkoła zatrudnia w pełni wykwalifikowaną kadrę nauczycielską. Nauczyciele mają przydzielone czynności zgodnie z planem nauczania i arkuszem organizacji pracy uwzględniającymi wykształcenie i kompetencje zawodowe. Kadra pedagogiczna pracuje w oparciu o wypracowane i sprawdzone programy nauczania i wychowania. Organem prowadzącym szkołę jest gmina Horyniec-Zdrój natomiast nadzór pedagogiczny sprawuje Podkarpacki Kurator Oświaty. Nauczyciele w ramach wyodrębnionych w budżecie gminy środków doskonalą swoją wiedzę i umiejętności na kursach, warsztatach i szkoleniach, planują i samorealizują własny rozwój zawodowy. Zgodnie z Kartą nauczyciela w ramach ścieżki zawodowej odbywają staże i awansują na kolejne wyższe stopnie awansu zawodowego.

Szkoła ma bogatą historię, własny ceremoniał, sztandar i hymn, kultywuje tradycje i zwyczaje równocześnie stawia na nowoczesność i wdraża innowacje w metodach nauczania. Wspiera uczniów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pielęgniuje sportowe tradycje szkoły, w ramach wychowania fizycznego i uczestnictwie w zawodach sportowych, realizuje różnorodne formy zajęć

fakultatywnych, uzyskała certyfikat „Szkoly w ruchu”. Wspólnie z Rodzicami i Samorządem Uczniowskim realizuje Szkolny Program Aktywnej Współpracy. Dzięki środkom pozabudżetowym ma coraz lepszą bazę lokalową i dydaktyczną. Posiada w pełni wyposażoną halę sportową wraz z siłownią, kompleks boisk Orlik oraz bieżnię tartanową. Posiada sprzęt elektroniczny, notebooki, ekrany i tablice interaktywne, oprogramowanie, podręczniki multimedialne i nowoczesne środki dydaktyczne do nauki języka polskiego, historii, przyrody i matematyki. Szkoła realizuje szereg projektów z pozyskaniem środków unijnych lub programów rządowych, aktualnie realizowany jest projekt „Laboratoria przyszłości”. W ramach projektu pozyskano dofinansowanie 83.400 zł., które przeznaczone na wyposażenie szkoły w sprzęt, pomoce dydaktyczne i materiały do urządzenia pracowni technicznych. Natomiast w 2023 r. uczniowie klas 4 w ramach programu rządowego „Laptop dla IV- klasisty” otrzymali na własność 25 laptopów.

2. Szczegółowe dane statystyczne i finansowe wg. stanu na rok szkolny 2023/2024.

1. Przedszkole w Horyńcu-Zdroju:

Liczba oddziałów 4 w tym 2 oddziały 9-godzinne, liczba dzieci ogółem 98, w tym w 2 oddziałach „0” dla 6-latków realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne – 27 dzieci, a w oddziałach dla 3-5 latków 71 dzieci. Zatrudnienie: 6 nauczycieli pełnozatrudnionych oraz 5 niepełnozatrudnionych, co w przeliczeniu na etaty wynosi 6,45 etatu.

Przedszkole dysponuje własną kuchnią ze stołówką dla dzieci, około 40 dzieci korzysta z pełnego wyżywienia. Budynek przedszkola po dokonanej adaptacji znajduje się w dobrym stanie technicznym, odpowiada standardom i wymaganiom określonym dla obiektów przedszkolnych. Posiada własną kotłownię zasilaną gazem ziemnym.

W roku 2024 wykonano zadanie nad schodami wejściowym do budynku, natomiast w planach na lata 2024/25 zakładana jest wymiana drewnianej stolarki okiennej i drzwiowej.

2. Punkt Przedszkolny w Werchracie:

Liczba oddziałów: 1, łącznie 7 dzieci w wieku od 3 do 5 lat oraz 4 dzieci 6-letnich, które od 1 września 2023 r. wszystkie dzieci 6-letnie uczęszczają do oddziału „0” w Przedszkolu w Horyńcu-Zdroju.

Oobecne zatrudnienie to: 1 nauczyciel mianowany pełnozatrudniony oraz 1 niepełnozatrudniony (katecheta) w wymiarze 0,02 etatu oraz pomoc nauczyciela w wymiarze 0,5 etatu.

Punkt przedszkolny mieści się w budynku byłej szkoły podstawowej. Budynek jest w dobrym stanie technicznym po termomodernizacji, posiada własną kotłownię na zrębki drzewne. W ramach własnych środków w obiekcie przeprowadzono gruntowny remont pomieszczeń punktu (wymiana drzwi, ułożenie podłogi z paneli oraz malowanie ścian i sufitów), malowanie korytarza i szatni oraz wymiana drzwi w szatni.

3. Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju:

Łączna liczba oddziałów w szkole – 15, w tym: 5 oddziały integracyjne, do szkoły w roku szk. 2023/24 uczęszczało 273 uczniów, w tym 87 do oddziałów integracyjnych, w których zatrudnia się dodatkowo nauczycieli wspomagających. Do szkoły uczęszcza 17 uczniów z orzeczeniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Liczba uczniów ogółem w klasach I – VIII wynosi 273, w tym w klasach I – III 94 uczniów. Średnia liczebność oddziału w szkole wynosi 18,2 ucznia. Szkoła prowadzi świetlicę szkolną (6 oddziałów – 160 uczniów) oraz kuchnię wraz ze stołówką dla uczniów i nauczycieli (łącznie wydawanych jest około 150 posiłków w formie ciepłego dania).

4. Zatrudnienie w Zespole Szkół i Placówek Oświatowych:

Ogółem osobowo w Zespole (Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Horyńcu-Zdroju) oraz w Punkcie Przedszkolnym Werchracie jest zatrudnionych 60 osób w tym 45 kobiet. Wymiar zatrudnienia w etatach wyniósł - 58 etatów. Pełnozatrudnionych było 55 osób oraz 5 osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze.

Z ogólnej liczby zatrudnionych 39 osób to kadra kierownicza (dyrektor i wice dyrektor) i nauczyciele, w wymiarze etatowym – 43,86 etatu oraz 21 osób obsługi (w tym: 15 kobiet) w wymiarze 20,5 etatu.

Łączne zatrudnienie kadry nauczycielskiej w Gminie Horyniec-Zdrój w roku 2023 w podziale na

stopnie	awansu	zawodowego	kształtuje	się	następująco:
nauczycieli początkujących	–	3	w	wymiarze	2,56 etatu,
nauczycieli mianowanych	–	7	w	wymiarze	8,05 etatu,
nauczycieli dyplomowanych	–	32	w	wymiarze	32,03 etatu.

Struktura	zatrudnienia	nauczycieli	wg	stopnia	awansu	zawodowego:
- nauczyciele dyplomowani	-	32 osób	co	stanowi	76 %	ogółu
- nauczyciele mianowani	-	7 osób	co	stanowi	17 %	ogółu
- nauczyciele początkowi	-	3 osoby	co	stanowi	7 %	ogółu

Struktura zatrudnienia pracowników obsługi: sekretarz szkoły, sekretarka przedszkola, informatyk, 5 woźnych oddziałowych, 4 woźnych, 3 sprzątaczk, intendent, 2 kucharki i 2 pomoce kuchenne.

Szkoła obejmuje wsparciem w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych aktualnych pracowników szkoły (nauczycieli i pracowników obsługi), a także 44 nauczycieli emerytów i 23 emerytów pracowników obsługi oraz zapewnia wyodrębnione w budżecie gminy środki na pomoc zdrowotną czynnych nauczycieli oraz nauczycieli emerytów, rencistów i nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

4. Informacja o wynikach egzaminów uczniów klas VIII.

Wyniki egzaminu uczniów klas VIII w roku 2023 w skali procentowej w odniesieniu do średniej powiatu, województwa i kraju.

Wyszczególnienie	Rok 2023				
	Liczba uczniów	Procent uczniów	Język polski	Matematyka	Język angielski

		z dysleksją	wynik %	wynik %	wynik %
Szkoła Podstawowa w Horyńcu-Zdroju	20	bd	70%	59%	64%
Średnia dla powiatu lubaczowskiego			64%	51%	63%
Średnia dla województwa podkarpackiego			68%	56%	65%
Średnia dla kraju			66%	53%	66%

Wyniki

uzyskane przez uczniów Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju na egzaminie ósmoklasisty w roku 2023 sytuują szkołę w gronie najlepszych szkół w powiecie, a gmina Horyniec-Zdrój została sklasyfikowana na I miejscu w powiecie lubaczowskim..

Obsługę ekonomiczno-administracyjną oświaty zapewnia Referat Ogólny, Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Gminy w Horyńcu-Zdroju. Zatrudnienie – 3 osoby w wymiarze 2 etatów. Referat odpowiada również za organizację dowozu uczniów zatrudniając 2 kierowców w pełnym wymiarze oraz dla zapewnienia opieki podczas dowozu opiekunki: 3 osoby w wymiarze ½ etatu na czas nieokreślony oraz 1 osoba w formie umowy zlecenia w wymiarze 4 godzin dziennie w dni nauki szkolnej. Gmina dysponuje dwoma pojazdami własnymi (2 busy: 17 i 16 osobowy) oraz zakupuje bilety miesięczne dla uczniów korzystających z usług przewozowych przewoźnika wyłonionego w drodze przetargu nieograniczonego. W roku szkolnym 2023/2024 przewoźnikiem był Usługi transportowe – Krzysztof Kudyba Huta Różaniecka 1.

3. Sprawozdanie z realizacji organizacji dowozu uczniów do szkół w roku szkolnym 2022/2023.

Ustawa Prawo oświatowe nakłada na gminy obowiązek organizacji bezpłatnego dowozu i zapewnienia opieki dla uczniów do szkół obwodowych oraz zapewnienie dowozu i opieki uczniom niepełnosprawnym do szkół i placówek w których realizują obowiązek szkolny, bądź zwrot kosztów przejazdów jeżeli dowóz i sprawowanie opieki zapewniają rodzice. Rozległość obwodu szkolnego Szkoły Podstawowej w Horyńcu-Zdroju obejmującego całą gminę wiąże się również z koniecznością organizacji opieki świetlicowej. Organizację dowozu uczniów do szkół prowadzonych przez Gminę Horyniec-Zdrój prowadzi Referat Ogólny, Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Gminy w Horyńcu-Zdroju. W roku 2023 gmina dysponowała 2 pojazdami własnymi: BUS Ford nr rej. RLU 70 YF 16 miejsc + kierowca oraz BUS Ford Transit RLU 98Y8 – 18 miejsc łącznie z kierowcą. Zatrudnienie to 2 kierowców w pełnym wymiarze oraz w zakresie zapewnienia opieki podczas dowozu 3 opiekunki na umowę o pracę w wymiarze po ½ etatu i 1 opiekunka na umowę zlecenie w wymiarze 4 godzin dziennie w dniach nauki szkolnej. Własny tabor zabezpiecza głównie potrzeby w zakresie dowozu uczniów ze

specjalnymi potrzebami do Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Horyńcu-Zdroju, Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych w Lubaczowie i Ośrodka ORW w Oleszycach. Realizacja zasadniczej części zadania, wymaga zakupu usług transportowych od podmiotów wyłonionych, zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych, w drodze przetargów nieograniczonych. Zarówno w pierwszym jak i drugim półroczu dowóz uczniów prowadziła firma Usługi Transportowe – Krzysztof Kudyba Ruda Różaniecka, która realizuje dowóz w ramach linii regularnych poprzez sprzedaż biletów miesięcznych. Przetarg na dowóz na rok szkolny 2023/24 przeprowadzono w m-cu sierpniu w wyniku którego zawarto w dniu 25 sierpnia 2023 r. umowę na realizację całego zadania na łączną kwotę 179 846,40 zł. (140 biletów miesięcznie w cenie 118,32 zł kwota miesięczna – 10 miesięcy dowozu). W ramach organizacji dowozu realizowana była umowa z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tomaszowie Lubelskim na dowóz 1 dziecko do Niepublicznego Przedszkola Terapeutycznego „Dobry start” w Tomaszowie Lubelskim za kwotę 750 zł miesięcznie.

Wydatki w zakresie dowozu wiązały się głównie z wymienionym zakupem usług transportowych, zatrudnieniem kierowców oraz opiekunek, a także zakupem materiałów eksploatacyjnych, w tym paliwa na kwotę około 63.000 zł. oraz remontami, przeglądami technicznymi i ubezpieczeniem pojazdów. Roczny przebieg pojazdów własnych oraz ilość zużytego paliwa w 2023 roku wyniósł:

RLU 98Y8 – 5.593 litów – koszt zakupu 32.900 zł - przebieg 42.427 km

RLU 70YF – 5.135 litrów – koszt zakupu 30.194 zł. - przebieg 38.972 km.

10.7 Polityka społeczna

Według ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityk społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2. 1). Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 3. 1). Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,

trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Działania GOPS są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy.

Na chwilę obecną w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju zatrudnionych jest 7 osób na pełen etat. Zatrudnieni pracownicy posiadają niezbędne kwalifikacje do pracy na danych stanowiskach.

Oprócz wypłaty świadczeń dział pomocy społecznej zajmuje się szeroko pojętą pracą socjalną, pomocą w aktywizowaniu osób bezrobotnym oraz pomoc osobom dotkniętym przemocą, głównie poprzez prowadzenie wraz z innymi jednostkami (tj. policja, szkoła, ośrodek zdrowia, prokuratura, Urząd Gminy) procedury „Niebieskiej Karty”

85202 Domy pomocy społecznej

1. WYDATKI:

- a) Opłaty za pobyt mieszkańców gminy w domu pomocy społecznej: 104 829,43 zł (na chwilę obecną w DPS głównie z zaburzeniami psychicznymi przebywa 3 osoby).

85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie I-XII/2023 odbyło się 5 posiedzeń zespołu i prowadzono 14 procedur Niebieskiej karty, 9 kontynuowano z lat poprzednich natomiast 5 wszczęto w 2023 roku. Wszystkie procedury „Niebieskiej karty” rozpoczęli funkcjonariusze Policji poprzez wypełnienie części A kwestionariusza.

Obecnie w Gminie Horyniec - Zdrój prowadzone są dwie procedury „Niebieskiej karty”.

W związku z prowadzonymi działaniami grup diagnostyczno-pomocowych w omawianym okresie udało się zakończyć 12 procedur Niebieskiej Karty.

a) WYDATKI:

- a) zakup materiałów i wyposażenia: 400,00 zł
- b) delegacje i szkolenia: 632,80 zł.

85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

1. WYDATKI:

- a) składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki stałe: 11 232,90 zł.
W 2023 roku składka zdrowotna była opłacana za 19 osób.

85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

1. WYDATKI:

a) Zasiłki okresowe.

Wydatki na zasiłki okresowe wyniosły: 88 658,65 zł (pomocą objęto 29 rodzin). Najczęstszym powodem korzystania z tej formy pomocy były: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba.

b) Zasiłki celowe i w naturze.

Wydatki na zasiłki celowe i w naturze wyniosły: 38 300,00 zł (pomocą objęto 25 rodzin) Najczęstszym powodem korzystania z tej formy pomocy były: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba.

c) Opłata za schronisko dla bezdomnych.

W schronisku dla bezdomnych do 31.12.2023 r. przebywała 1 osoba. Wydatki na cel wyniosły 11 981,38 zł.

85215 Dodatki mieszkaniowe

1. WYDATKI:

W okresie I-XII/2023 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju nie wystąpiły wydatki w zakresie wypłat dodatków mieszkaniowych.

85216 Zasiłki stałe

1. WYDATKI:

- a) Wydatki związane z przyznawaniem i wypłatą zasiłków stałych przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej: 126 276,71 zł (zasiłki stałe w okresie I-XII/2023 pobierało 21 osób).

85219 Ośrodki pomocy społecznej

1. DOCHODY:

- a) wynagrodzenie z tytułu terminowej wpłaty podatku od wynagrodzeń: 186,00 zł.

2. WYDATKI:

- a) wynagrodzenie za sprawowanie opieki i koszty obsługi: 7 308,00 zł (7 200,00 zł – wynagrodzenie + 1,5% koszty obsługi – 108,00 zł)
- b) wynagrodzenia i pochodne pracowników: 400 650,07 zł,
- c) nagrody jubileuszowe: 8 658,00 zł
- d) wynagrodzenie z tyt. pełnienia służby BHP oraz świadczenie usług z zakresu obsługi informatycznej – 6 120,00 zł,
- e) drobne materiały remontowe i wyposażenie, środki czystości i higieny, tusze, tonery i materiały biurowe: 5 310,39 zł
- f) wydatki za wynajem lokalu biurowego (§ 4260 – 3 157,93 zł, § 4300 – 3 843,24 zł),
- g) zakup usług pozostałych (naprawy, usługi informatyczne, przeglądy okresowe, prowizje bankowe): 44 345,830 zł
- h) usługi telekomunikacyjne (Internet, telefony komórkowe) : 3 226,84 zł,
- i) ubezpieczenie mienia: 80,00 zł
- j) delegacje i ryczałty na samochód dla pracowników socjalnych: 4 354,32 zł
- k) odpis na ZFŚS: 9 331,50 zł. Wydatki na ZFŚS dokonywane były zgodnie z Regulaminem Gospodarowania ZFŚS i preliminarzem na 2023 r.
- l) wydatki na szkolenia pracowników: 1 805,00 zł

85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju świadczy również usługi opiekuńcze. Tą formą pomocy w 2023 roku były objęte 2 osoby – są to osoby starsze. Z roku na rok rośnie liczba osób potrzebujących usług opiekuńczych. Pomoc polega głównie na pomocy w zabezpieczeniu w podstawowych czynnościach życia codziennego tj. między innymi: robienie zakupów, pomoc w gospodarstwie domowym, załatwianiu spraw urzędowych, jak również po prostu przebywanie z tymi osobami i zwyczajna ludzka rozmowa.

1. WYDATKI:

- a) wynagrodzenia i pochodne pracownika: 51 467,82 zł,
- b) odpis na ZFŚS: 1 639,64 zł. Wydatki na ZFŚS dokonywane były zgodnie z Regulaminem Gospodarowania ZFŚS i preliminarzem na 2023 r.

85230 Pomoc w zakresie dożywiania

1. WYDATKI:

Kolejnym programem z którego korzystamy do wieloletni program „Posiłek w domu i w szkole”. W ramach tego programu realizowane jest:

- a) Dożywianie uczniów w szkole – na ten cel wydatkowano kwotę 36 850,00 zł (pomocą objęto 53 uczniów)
- b) Zasiłek celowy na zakup żywności – na ten cel wydatkowano kwotę 124 900,00 zł (w 2023 roku wypłacono 106 świadczeń)

85415 Pomoc materialna o charakterze socjalnym

1. WYDATKI:

- a) Stypendium szkolne zostało przyznane 35 uczniom na kwotę: 74 872,84 zł.

85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

W grupie świadczeń rodzinnych i opiekuńczych wypłacanych przez Gminny Ośrodek Pomocy

Spółecznej w Horyńcu-Zdroju znajdują się:

1) Zasiłek rodzinny z następującymi dodatkami:

- a) z tytułu urodzenia dziecka
- b) z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
- c) z tytułu samotnego wychowywania dziecka
- d) z tytułu rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- e) z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego
- f) z tytułu podjęcia przez dziecka nauki poza miejscem zamieszkania
- g) z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

2) Świadczenie opiekuńcze to:

- a) Zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł)
- b) Świadczenie pielęgnacyjne (2 458,00 zł)
- c) Specjalny zasiłek opiekuńczy (620,00 zł)
- d) Zasiłek dla opiekuna (620,00 zł)

3) Dodatkowe świadczenia to:

- a) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka tzw. „Becikowe”
- b) Świadczenie rodzicielskie tzw. „Kosiniakowe”
- c) Jednorazowe świadczenie pieniężne zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

4) Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego.

Fundusz Alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, środkami finansowymi z budżetu państwa. W okresie I-XII/2023 na wypłatę świadczeń wydano 64 829,75 zł. Świadczenia wypłacono dla 16 osób. Natomiast kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego wyniosły 38 357,22 zł (należność główna: 15 171,06 zł, odsetki: 23 186,16 zł). Na chwilę obecną w Gminie Horyniec-Zdrój mamy 38 dłużników. Wobec części toczą się postępowania mające na celu wyegzekwowanie zadłużenia.

1. WYDATKI:

- a) wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, dodatkowych świadczeń oraz świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego
 - ❖ wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych OGÓŁEM – 2 426 644,51 zł
 - zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych – 309 259,43 zł
 - zasiłki pielęgnacyjne – 377 822,06 zł

- świadczenia pielęgnacyjne – 1 593 093,17 zł,
 - specjalne zasiłki opiekuńcze (SZO) – 26 349,40 zł,
 - zasiłki dla opiekuna (ZDO) – 0,00 zł,
 - świadczenia rodzicielskie – 37 290,50 zł,
 - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 18 000,00 zł
 - świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego – 64 829,75 zł.
 -
- b) wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne OGÓŁEM – 269 285,89 zł
- ❖ wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne: 263 058,40 zł,
 - ❖ wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy (SZO): 6 227,49 zł,
 - ❖ wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna (ZDO): 0,00 zł
- c) wynagrodzenia i pochodne pracowników: 72 654,14 zł,
- d) zakup materiałów i wyposażenia: 3 437,10 zł (tusze, tonery i materiały biurowe),
- e) zakup usług pozostałych: 6 080,66 zł (usługi informatyczne i pocztowe),
- f) odpis na ZFŚS: 0 086,80 zł. Wydatki na ZFŚS dokonywane były zgodnie z Regulaminem Gospodarowania ZFŚS i preliminarzem na 2023 r.
- g) szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej: 499,00 zł.

85503 Karta Dużej Rodziny

1. WYDATKI:

- a) zakup materiałów i wyposażenia: 1 265,00 zł (tusze, tonery i materiały biurowe),

85504 Wsparanie rodziny – Asystent rodziny

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w GOPS-ie zatrudniona jest osoba na stanowisku – asystent rodziny. W naszej gminie opieką asystenta rodziny objętych jest 5 rodzin. Praca asystenta ma na celu głównie podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, podniesienie umiejętności dotyczących prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego.

1. WYDATKI:

- a) wynagrodzenia i pochodne pracowników: 23 545,36 zł,

- b) usługi telekomunikacyjne (telefon komórkowy) : 467,20 zł,
- c) delegacje (ryczałt na samochód dla asystenta rodziny): 971,10 zł
- d) odpis na ZFŚS: 679,69 zł. Wydatki na ZFŚS dokonywane były zgodnie z Regulaminem Gospodarowania ZFŚS i preliminarzem na 2023 r.

85508 Rodziny zastępcze

1. WYDATKI:

- a) wydatki związane pokryciem kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej – 8 435,49 zł (aktualnie na terenie naszej gminy w rodzinie zastępczej przebywa 1 dziecko).

85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

1.WYDATKI:

- a) wydatki na ubezpieczenie zdrowotne OGÓŁEM: 76 234,09 zł
 - wydatki na ubezpieczenie zdrowotne pobierające świadczenia pielęgnacyjne: 74 057,89 zł
 - wydatki na ubezpieczenie zdrowotne pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy (SZO): 2 176,20 zł,
 - wydatki na ubezpieczenie zdrowotne pobierające zasiłek dla opiekuna (ZDO): 0,00zł.

85395 Pozostała działalność:

- „Świadczenie dla osób zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy - 40,00 zł.”
- „Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.”

1.WYDATKI:

- a) wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.)
 - ❖ wydatki na wypłatę „Świadczenia dla osób zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy – 40,00 zł” – 8 120,00 zł
 - ❖ wydatki na obsługę zadania – zakup materiałów i wyposażenia: 64,00 zł

W okresie I-XII/2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju rozpatrzył 4 wnioski i przyznał świadczenie dla osób zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy dla 3 obywateli Ukrainy.

- ❖ wydatki na wypłatę „Jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł” – 600,00 zł

- ❖ wydatki na obsługę zadania – zakup materiałów i wyposażenia: 12,00 zł.

W okresie I-XII/2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju rozpatrzył 2 wnioski i przyznał jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł na osobę przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe dla 2 obywateli Ukrainy.

85395 Pozostała działalność:

- „Dodatek węglowy.”

- „Dodatek elektryczny”

- „Dodatek gazowy – zwrot podatku VAT”

1.WYDATKI:

1) wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 05 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692 z późn. zm.)

- ❖ wydatki na wypłatę „Dodatku węglowego” – 6 000,00 zł

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju rozpatrzył 2 wnioski i przyznał świadczenie – dodatek węglowy dla 2 gospodarstw domowych

- ❖ wydatki na obsługę zadania – zakup materiałów i wyposażenia: 120,00 zł.

2) wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 07 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127 z późn. zm.)

- ❖ wydatki na wypłatę „Dodatku elektrycznego” – 5 000,00 zł

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju rozpatrzył 5 wniosków i przyznał świadczenie – dodatek elektryczny dla 4 gospodarstw domowych

- ❖ wydatki na obsługę zadania – zakup materiałów i wyposażenia: 100,00 zł.

3) wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 z późn. zm.)

- ❖ wydatki na wypłatę „Dodatku gazowego – zwrot podatku VAT” – 663,53 zł

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju rozpatrzył 9 wniosków i przyznał świadczenie – dodatek gazowy – zwrot podatku VAT dla 1 gospodarstwa domowego.

❖ wydatki na obsługę zadania – zakup materiałów i wyposażenia: 13,26 zł.

85395 Pozostała działalność:

- Gminny program „Wieloraczki”

W związku z urodzeniem się w naszej Gminie pięcioraczków został przyjęty gminny program wspierania rodzin, w których urodziło się przy jednym porodzie pięcioro lub więcej dzieci pod nazwą „Wieloraczki”. Program ma na celu promocję rodzin wielodzietnych, pomoc w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej rodziny oraz wspieranie w bezpiecznym i zdrowym rozwoju dzieci.

1.WYDATKI:

- a) wydatki na wypłatę jednorazowej pomocy rzeczowej w zakresie wsparcia rodzin, w których urodziło się przy jednym porodzie pięcioro lub więcej dzieci w ramach Gminnego Programu „Wieloraczki” w kwocie 10 000,00 zł na zakup:

- wózek sześciuosobowy
- oczyszczacz powietrza
- leżaczki.

85395 Pozostała działalność:

- „Klub Seniora w Horyńcu-Zdroju odpowiedzią na potrzeby mieszkańców”

W 2023 roku Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju realizował Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w zakresie osi priorytetowych VII-IX RPO WP 2014-2020 – numer i tytuł projektu: „RPPK.08.03.00-18-0002/22 – Klub Seniora w Horyńcu-Zdroju odpowiedzią na potrzeby mieszkańców.” Łączna wysokość dofinansowania Projektu wyniosła: 230 343,73 zł, wkład własny wyniósł: 25 593,75 zł.

1. DOCHODY:

- a) Odpłatność za uczestnictwo w zajęciach w Klubie Seniora (wkład własny pieniężny) – 9 424,80 zł

2. WYDATKI:

- a) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń za przeprowadzenie zajęć z psychologiem, zajęć muzycznych i wynagrodzenie Kierownika Klubu Seniora oraz zespołu zarządzającego: 74 399,66 zł

- b) zakup wyposażenia Klubu Seniora, materiałów biurowych na bieżącą działalność Biura Projektu: 27 855,37 zł
- c) zakup usług pozostałych – dowóz uczestników na zajęcia, organizacja zajęć z prawnikiem, warsztaty zdrowego odżywiania, organizacja zajęć ruchowych w formie aquaerobicu, organizacja wyjazdu dla uczestników do Filharmonii Podkarpackiej, organizacja wyjazdu do Teatru, organizacja wyjazdu do Kina, organizacja wyjazdu do Ogrodu w Bolestraszcach: 134 313,50 zł
- d) wydatki na szkolenia zespołu zarządzającego i szkolenie Kierownika Klubu Seniora: 3 200,00 zł

85595 Pozostała działalność – „Zasiłki rodzinne dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym”

1.WYDATKI:

- b) wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.)
 - ❖ wydatki na wypłatę „Zasiłków rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym” – 2 390,00 zł
 - ❖ wydatki na obsługę zadania – zakup materiałów i wyposażenia: 93,00 zł.

W okresie I-XII/2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu-Zdroju przyznał dodatek dla 1 rodziny (z wypłaty zasiłków rodzinnych skorzystało 3 dzieci obywateli Ukrainy).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu-Zdroju

Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu – Zdroju to ośrodek wsparcia dziennego typu A, B i C dla 26 uczestników z zaburzeniami psychicznymi (statutowo), w szczególności z terenu Gminy Horyniec - Zdrój.

Swoją działalność statutową prowadzi od grudnia 2007 r. Głównym założeniem tego typu placówki jest aktywizacja osób niepełnosprawnych do życia w środowisku lokalnym.

W 2023 r. Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu – Zdroju realizował na rzecz swoich uczestników następujące zadania:

I. Formy i efekty prowadzonej działalności.

1. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych – polegającą na redagowaniu pism urzędowych np. w sprawie przyznania świadczeń z pomocy społecznej czy informowaniu uczestników Domu o treści pism sądowych,

2. poradnictwo psychologiczne – polegające na umożliwieniu uczestnikom konsultacji psychiatrycznej w Poradni Zdrowia Psychicznego w Lubaczowie,
3. poradnictwo socjalne – w tym praca socjalna z uczestnikami oraz ich rodzinami i opiekunami prawnymi, a także przeprowadzanie rozmów wspierająco – informujących i motywujących do skutecznego działania na rzecz wyjścia z sytuacji kryzysowej,
4. trening funkcjonowania w życiu codziennym – polegający w szczególności na treningu dbania o wygląd zewnętrzny i higienę osobistą uczestników, treningu budżetowym czyli kładącym nacisk na umiejętność gospodarowania własnymi środkami budżetowymi,
5. terapia ruchowa i rehabilitacyjna, a w tym: zajęcia sportowe i rehabilitacyjne,
6. trening umiejętności spędzania czasu wolnego poprzez udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych np. Światowy Dzień Chorych w Horyńcu - Zdroju (luty), Walentynki 2023' (luty), Dzień Kobiet (marzec), Dzień Matki (maj), Turniej Tenisa Stołowego w Rudzie Różanieckiej (czerwiec), wycieczka autokarowa do Lublina i Kozłówki (lipiec), Spartakiada ŚDS – ów Województwa Podkarpackiego w Nowym Żmigrodzie, Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych |w Kowalówce (wrzesień), grzybobranie (październik), Święto Niepodległości (listopad), Mikołajki 2023'(grudzień),

II. Zasoby Domu.

Do zasobów Domu, przeznaczonych na jego funkcjonowania w roku 2023 należały, m.in. następujące składniki:

- **środki finansowe z budżetu wojewody**, łącznie w kwocie **763 224,93 zł**, w tym **0 zł - środki inwestycyjne**.
- w ramach poniesionych wydatków w 2023 r. Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu – Zdroju zrealizował m.in. następujące zadania:
- zakup 3 komputerów do pracowni komputerowej Domu, zakup kuchenki indukcyjnej w pracowni kulinarnej wraz z okapem, zakup i montaż 3 klimatyzatorów wewnętrznych, montaż i modernizacja systemu oddymiania klatki schodowej wraz z odgromieniem zewnętrznym budynku ŚDS, a także modernizacja istniejącej sieci hydrantów wewnętrznych i drzwi przeciwpożarowych – etap I.
- zatrudnienie w Środowiskowym Domu Samopomocy w Horyńcu – Zdroju w 2023 r. kształtowało się na poziomie 6 osób, w tym: 5,50 etatów (umowa na czas nieokreślony) – tj. kierownik, pracownik socjalny/terapeuta, 3 terapeutów, asystent osoby niepełnosprawnej.

III. Osoby, które opuściły Dom.

W 2023 r. nikt z uczestników nie zrezygnował z usług świadczonych przez Dom, natomiast w marcu

odnotowano jeden zgon.

IV. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku.

W 2023 r. na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Horyńcu – Zdroju funkcjonowało 5 pracowni tematycznych, gdzie przebywało na poszczególnych pracowniach średnio: pracownia kulinarna – 8 osób, pracownia metaloplastyki – 5 osób, pracownia rękodzielnicza – 5 osób, pracownia komputerowa – 5 osób, pracownia ogrodnicza – 3 osoby.

V. Współpraca ŚDS w Horyńcu – Zdroju i jej efekty z podmiotami wymienionymi w § 21 rozporządzenia.

W 2023 r. partnerami Środowiskowego Domu Samopomocy w Horyńcu – Zdroju we współpracy były następujące podmioty i instytucje:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Horyńcu – Zdroju w zakresie przyznawania uczestnikom Domu pomocy materialnej, np. w formie zasiłków celowych i okresowych czy pomocy w naturze (drewno opałowe na zimę),
2. Niepubliczny Zakład Opiekuńczo – Leczniczy „Ostoja” w Podemsczyźnie – w zakresie zaproszenia i ugoszczenia uczestników ŚDS na terenie swojego Ośrodka,
3. Amatorski Zespół „Horynieckie Aniołki” działający przy Parafii rzymsko – katolickiej w Horyńcu – Zdroju – w zakresie wspólnego śpiewu kolęd i pastorałek polskich w okresie świątecznym,
4. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie w zakresie szkoleń specjalistycznych dla kadr pomocy społecznej,
5. Urząd Dozoru Technicznego w Rzeszowie w zakresie dopuszczenia do użytku i kontroli technicznej windy dla osób niepełnosprawnych, która likwiduje na terenie Ośrodka bariery architektoniczne dla uczestników Domu,
6. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Lubaczowie w zakresie świadczenia na rzecz osób niepełnosprawnych porad i konsultacji psychiatrycznych,
7. Urząd Gminy w Horyńcu – Zdroju w zakresie świadczenia usług transportowych na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie będących uczestnikami Domu,

VI. Oceny realizacji zadań i wnioski końcowe.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Horyńcu – Zdroju w profesjonalny sposób działa na rzecz zabezpieczenia potrzeb osób niepełnosprawnych intelektualnie, będąc jedyną tego typu placówką na terenie gminy Horyniec - Zdrój.

Na pewno w zakresie świadczonych usług istnieje możliwość polepszenia

i udoskonalenia ich standardów. Mając powyższe na uwadze w miarę posiadanych możliwości i pozyskiwanych z różnych źródeł środków finansowych w roku 2024 planowane są dalsze inwestycje w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz pro – ekologiczne , a także służące likwidowaniu barier w zakresie komunikowania się.

10.8 Kultura

Gminny Ośrodek Kultury w Horyńcu-Zdroju prowadzi działalność statutową poprzez edukację muzyczną, plastyczną, teatralną oraz taneczną dzieci i młodzieży. Prowadzi naukę języka angielskiego dzieci i młodzieży. Dla osób dorosłych organizuje zajęcia aerobiku tanecznego oraz pilatesu. W działalności rozrywkowej organizuje festiwale, koncerty konkursy, turnieje, imprezy związane ze świętami i rocznicami narodowymi oraz imprezy plenerowo - rozrywkowe. W czasie ferii zimowych, świątecznych przerw w nauce oraz wakacji organizuje zajęcia dla dzieci przebywających w Horyńcu-Zdroju. Na zasadach określonych w odrębnych przepisach prowadzi działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu wypożyczalni rowerów, kijków do nording walkingu, centrum informacji turystycznej mieszczące się przy ulicy Kolejowej oraz punktu informacji turystycznej mieszczącego się w Gminnym Ośrodku Kultury. Uzyskiwany dochód w całości przeznaczany jest na działalność statutową. GOK prowadzi świetlicę z której korzystają grupy emerytów, oraz stowarzyszenia działające w Horyńcu-Zdroju. Zgodnie z obowiązującymi przepisami udostępnia pomieszczenia oraz salę widowiskową na zajęcia szkolnych grup artystycznych, na imprezy organizowane przez szkoły oraz inne podmioty działające na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.

Realizowane w GOK taneczne, wokalne czy teatralne formy zajęć dla dzieci w znaczący sposób podnoszą osiągnięcia dzieci i młodzieży biorących udział w wydarzeniach artystycznych w swoich szkołach w których się uczą.

KOŁA I SEKCJE DZIAŁAJĄCE PRZY GOK-u:

- sześć grup tańca towarzyskiego
- indywidualne zajęcia solo dance
- koło wokalne
- dwie grupy teatralne tj. BEZ NAZWY oraz ENTLICZEK PENTLICZEK
- ognisko muzyczne
- Stowarzyszenie LKS „UNIA” Horyniec-Zdrój
- nauka języka angielskiego 6 grup językowych
- grupa aerobiku tanecznego
- grupa pilatesu

- Koło PTTK
- Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Horynieckiej.
- Stowarzyszenie Wędkarskie AMUR w Horyńcu-Zdroju
- Gminne Koło Emerytów i Rencistów w Horyńcu-Zdroju.
- Klub NORDIC WALKING „SPRING” HORYNIEC-ZDRÓJ
- KS „DELFIN”
- MIEJSCE PRZYJAZNE ROWERZYSTOM

WYDARZENIA:

1. 12.01.2023r. – Promocja książki oraz projekcja filmu o rodzinie Andruszowskich
2. 15.01.2023r. – Spektakl „Jest jeszcze ciemno” w wykonaniu grupy teatralnej BEZ NAZWY
3. 26 - 29.02.2023r. – 44 Biesiada Teatralna, Konfrontacje Teatrów Małych Form
- 17.01. – 21.01.2023r. – Kolorowe Ferie
5. 12.02.2023r. – Koncert Walentynkowy
4. 12.03.2023r. – Koncert na Dzień kobiet Warsztaty świąteczne dla dzieci na wesoło
5. 10.04.2023r. – Kiermasz Wielkanocny.
6. 21.03.2023r. – Warsztaty dla dzieci na wesoło „Marzanny”
10. 26.03.2023r. – Koncert Zespołu Zbrucz
- 11.26.03.2023r. – Rajd pieszy do Radruża
12. 01.04.2023r. – Warsztaty wielkanocne dla dzieci
13. 28.04.2023r. - Cohen, Okudźawa, Stachura – koncert w wykonaniu Jana Kondraka
14. 13.05.2023r. – Motoserce pilnik
15. 26.05.2023r. – Koncert z okazji Dnia Matki
16. 28.05.2023r. – Dzień dziecka z GOK Horyniec-Zdrój
17. 18.06.202163r. – Podkarpackie Święto Pszczoły i Produktu Tradycyjnego
18. 02.07.202136r. – Powitanie wakacji – piknik rodzinny
19. 28.07.20236r.- Spektakl „Moralność Pani Dulskiej” – Teatr Fredreum
20. 29.07.20213r. – Spektakl „Hipnoza” – Polskim Teatr Ludowy z Lwowa
21. 30.07.2023r. – Spektakl „Na wileńskiej ulicy” –Polski Teatr Studio W Wilnie
22. 5.08.2023r. – Koncert Młodzieżowych zespołów folklorystycznych Połoniny, Kresy oraz ZPiT Ziemi Hrubieszowskiej
23. 06 - 13.08.2023r. – Horyniec Artfestiwal 2023

24. 20.08.2023r. Święto pieroga – piknik rodzinny
18.25.08.2023r. – Koncert w wykonaniu osób niewidomych
19.lipiec – sierpień 2023r. – Wakacjada akcje „Wakacje z pędzlem „Roztańczone poranki”, „Lato w ruchu”
20. 27.08.2023r. – Dożynki Powiatowe
21. 01.09.2023r. – Spektakl muzyczny „Tańcz mnie Cohen”
22. 16.09.2023r. – Spektakl „Demokratyczny Savoir Vivre” – w wykonaniu Grupy Teatralnej BEZ NAZWY
23. 23.10.2023r. – Kulturalna Szkoła w Horyńcu-Zdroju – interaktywne spotkanie dla dzieci
24. 11.11.2023r. – Obchody Narodowego Święta Niepodległości
25. 02.12.2023r. – Spektakl „Następna do raju” – Teatr im W.Siemaszkowej
26. 10.12.2023r. – Spotkanie ze Świętym Mikołajem
27. 7 – 9.12.2023r. Warsztaty teatralne dla dorosłych
28. 17.12.2023r. – Spotkanie opłatkowe
29. listopad – grudzień 2023r. – Warsztaty przedświąteczne dla „Zrób to sam”

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:

Zespół Level Up II miejsce na ogólnopolskim konkursie zespołów tanecznych w Krośnie.

Zespół Level Up wyróżnienie w konkursie Tańcowały dwa Michały w Przemyślu.

Zespół Sprężynki wyróżnienie w konkursie Tańcowały dwa Michały w Przemyślu.

Gminna Biblioteka Publiczna – sprawozdanie roczne

Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu-Zdroju przedstawia sprawozdanie opisowe z działalności jednostki za 2023 rok. Finanse biblioteki na 2023r. przedstawiały się następująco. Zatwierdzony plan finansowy na 2023 r. przewidywał po stronie przychodów kwotę 403230,00 zł i został zrealizowany w wysokości 397 239,01 zł co stanowi 98,51 %. Planowane koszty w kwocie 403 230,00 zł zrealizowano w wysokość 357 043,82 zł co stanowi 88,55 %.

Gminna Biblioteka Publiczna w Horyńcu-Zdroju oraz podległe jej filie są wpisane do rejestru instytucji kultury i posiadają status instytucji kultury. Na terenie Gminy Horyniec-Zdrój działa jedna biblioteka gminna oraz dwie filie biblioteczne w Nowym Bruśnie i Werchracie. Filia w Nowym Bruśnie była otwarta codziennie do końca lipca, ale w związku z przejściem pracownika na emeryturę biblioteka jest otwarta w każdy czwartek (2 godziny), natomiast filia w Werchracie była otwarta raz w tygodniu (środy). Ogółem w bibliotekach na dzień 31 grudnia 2023r. zatrudnionych jest 4

pracowników, w tym na stanowiskach bibliotekarskich 3 panie w przeliczeniu na etaty są to 2,5 etata oraz osoba po zakończeniu stażu na 0,50 etatu.

W 2023 roku na zakup nowości wydawniczych przeznaczono 14 003,90 zł, dotacja od organizatora wyniosła 7003,90 zł a dotacja z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyniosła 7000,00 zł. Ogółem zakupiono 443 woluminów. Ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono 223 woluminy, z własnych środków 220 woluminy, dary od czytelników 80 woluminów. Ubytkowano 508 woluminy. Obecnie księgozbiór biblioteki głównej i filii liczy 18374 książek. W GBP w Horyńcu-Zdroju jest na stanie 9324 książek, poszczególnych filiach księgozbiór przedstawia się następująco: filia biblioteczna Nowe Brusno liczy 4496 woluminów i filia biblioteczna Werchrata 4554 woluminy.

Do bibliotek zapisanych jest 420 czytelników w różnym wieku. Wypożyczono 3978 książek na zewnątrz. Biblioteki odwiedziło w ciągu roku 2347 czytelników. Zostało zorganizowanych 78 imprez w których uczestniczyło 1100 osób. W bibliotece głównej działa program biblioteczny MAK+50 wypożyczenia odbywają się już przez system biblioteczny. Księgozbiór filii bibliotecznej w Werchracie jest już prawie w 75 % wprowadzony do programu Mak+50 co w przyszłości ułatwi szybsze wprowadzanie książek i katalogowanie, ubytkowanie oraz przeprowadzanie inwentaryzacji księgozbioru. W mijającym roku przeprowadzono inwentaryzację księgozbiorów we wszystkich bibliotekach.

Nadal uczestniczymy w Ogólnopolskim Programie „Mała Książka – Wielki Człowiek”, jest to projekt dla dzieci w wieku od 3 - 6 lat. Wprowadzona usługa KSIĄŻKA NA TELEFON cieszy się dużą popularnością wśród seniorów z terenu naszej gminy. Cyklicznie w naszej bibliotece dwa razy w miesiącu odbywają się zajęcia z biblioterapii dla dzieci autystycznych z terenu naszej gminy.

Wprowadzona została również usługa ACADEMICA – czyli zdalny dostęp do najnowszych wydawnictw w Bibliotece Narodowej.

Początkiem roku 2023 przy bibliotece rozpoczął działalność Klub Seniora który powstał z funduszy europejskich staraniem gminy Horyniec-Zdrój oraz GOPS w Horyńcu-Zdroju.

W pierwszym tygodniu ferii przygotowaliśmy dla dzieci i młodzieży cykl zajęć tematycznych – tworzenie Plastusiowego Pamiętnika, domku muminków, spotkanie z grami kooperacyjnymi i planszowymi, składanie origami modułowego, czy tworzenie breloczków z prasowanek. W drugim tygodniu ferii odbyły się zajęcia z biblioterapii dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi.

W lutym odbył się recital skrzypcowy Anna Rożnowskiej.

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru dla dzieci przedszkolnych przygotowaliśmy przedstawienie teatryku z pacynkami.

Włączyliśmy się również w obchody Tygodnia Bibliotek, organizując dzieciom, młodzieży i seniorom ciekawe zajęcia (spektakl Czarnoksiężnik Oz-on, spotkanie autorskie z Dorotą Krzowską-Ważną, akcja wymiany książek – bookcrossing, zajęcia plastyczne dla dzieci przedszkolnych w Werchracie) Zorganizowaliśmy warsztaty międzypokoleniowe z tworzenia palm wielkanocnych.

Przed Wielkanocą odbyły się również warsztaty tworzenia dekoracji na stół wielkanocny połączone z zabawą Egg hunt.

Z okazji Dnia Matki zorganizowaliśmy sesję fotograficzną dla mam i dzieci, oraz warsztaty tworzenia bukietu dla mamy.

Z okazji Dnia dziecka zorganizowaliśmy dla dzieci przedszkolnych piknik na placu przy bibliotece.

W okresie wakacyjnym odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży (w lipcu i sierpniu dwa razy w tygodniu – dzieci tworzyły przypinki, szkatułki ozdabiane techniką decoupage, obrazy z łupinek po pistacjach i strużyn z kredek, serca 3 D, malowały wypukłe kolorowanki, rozwiązywały zagadki wykorzystując wirtualne programy).

Ponadto odbywały się spotkania z grami planszowymi i malowaniem figurek.

W sierpniu w ramach Art. Festiwalu biblioteka odpowiedzialna była za pomoc przy organizacji :

1. Rajdu pieszego do Radruża z Robertem Gmitterkiem i Ewą Pluta
2. Gry terenowej „Literackie Tajemnice kurortów”
3. Spotkania dla dzieci „Jezykowy savoir vivre”
4. Cyklu spotkań – poczytaj mi bajki mojego dzieciństwa – z Anną Seniuk, Maciejem Makowskim i Wojciechem Solarzem oraz Joanną Mazewską i Katarzyną Gruszewską.

Jako impreza towarzysząca Art. Festiwalu odbyły się warsztaty dla dzieci Wiersze do kolorowania z Michałem Zabłockim, oraz poetycki performance „Synowie Aliny” Zabłockiego, jak również wystawa prac Piotra Fąfrowicza i warsztaty dla młodzieży Bajkowy świat – tworzenie ilustracji książkowych.

W ramach realizacji programu Blisko ogłosiliśmy konkurs na inicjatywy oddolne, gdzie zrealizowane zostały 4 inicjatywy:

1. 3 rajdy rowerowe „Szlakiem lokalnych legend i podań,
2. Spotkania z grami planszowymi połączone z warsztatami malowania figurek z gier,
3. Zajęcia dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi i wyjazd do zoo w Zamościu
4. Wyjazd do kina na film Chłopi i warsztaty plastyczne dla dzieci.

Ponadto zorganizowaliśmy 3 szkolenia – Cyberbezpieczeństwo i przeciwdziałanie cyberprzemocy, Techniki pracy z Pokoleniem Z, Jak animować czytelnictwo wśród gamerów, a w których uczestniczyli również bibliotekarze z naszego powiatu.

Zeszłoroczne Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” zostało przygotowane przez uczestników

Dyskusyjnego Klubu Książki wraz z członkami grupy teatralnej działającej przy Gminnym Ośrodku Kultury.

Sporym zainteresowaniem cieszył się turniej gier planszowych organizowany w ramach Europejskich spotkań z grami planszowymi – Spotkajmy się, pograjmy.

W październiku włączyliśmy się do ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek podczas której odbyły się spotkania z książką, murowanie świata Harrego Pottera, turniej w grę Sojusz na już oraz wieczorny seans filmowy.

W ramach realizacji programu Blisko zorganizowaliśmy warsztaty Lego Robotyka oraz Lekcję z Lego – Zamek średniowieczny.

W ramach obchodów 11 Listopada grupa seniorów przygotowała kotyliony, które następnie rozdawane były przed kościołem mieszkańcom oraz kuracjuszom.

10 listopada w bibliotece odbył się wieczór z pieśnią patriotyczną. Dla dzieci natomiast w ramach Blisko przygotowaliśmy warsztaty Symbole Narodowe z wykorzystaniem klocków Lego.

W dniu 11 listopada uczestnicy Dyskusyjnego Klubu Książki współtworzyli wieczór z poezją i pieśnią patriotyczną w Gminnym Ośrodku Kultury.

Dla uczniów klasy III zorganizowaliśmy spotkanie andrzejkowe połączone z zabawami, wróżbami i poznawaniem tradycji i legend.

W grudniu członkowie DKK przeprowadzili warsztaty pieczenia pierniczków dla dzieci przedszkolnych. Obchodziliśmy również uroczystość obchodów roku działalności Klubu Gier Planszowych.

W ciągu roku prowadziliśmy cykliczne tematyczne Lektury biblioteczne dla dzieci w tym zwiedzanie naszej Izby Pamięci.

10.9 Gospodarka odpadami

W myśl ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych objęła Gmina. Rada Gminy nie skorzystała z możliwości przejęcia powyższego obowiązku na nieruchomościach niezamieszkałych, na których odpady powstają wskutek prowadzenia działalności gospodarczej, dlatego właściciele tych nieruchomości (w szczególności urząd gminy, szkoły, sklepy, sanatoria, firmy indywidualnie) mają obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez Urząd Gminy Horyniec-Zdrój.

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie

Gminy Horyniec-Zdrój zajmuje się Spółka „Usługi Komunalne” Sp. z o. o., ul. Zdrojowa 28, 37-620 Horyniec-Zdrój (umowa na okres 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.). Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) mieszczący się na ul. Jana III Sobieskiego 9B w Horyńcu-Zdroju. W PSZOK-u przyjmowane są nieodpłatnie selektywnie zebrane odpady powstające z gospodarstw domowych położonych na terenie Gminy Horyniec-Zdrój tj.: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, oraz odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych pochodzących z prowadzenia drobnych prac niewymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych w ilości nie przekraczającej 2 tony w skali roku z gospodarstwa. Dwa razy w roku (wiosną i jesienią) organizowany jest bezpłatny odbiór odpadów wielkogabarytowych „u źródła”.

Miejscem zagospodarowania przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania jest Zakład Zagospodarowania Odpadów w Łaskowie, oraz Instalacja Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów w miejscowości Korczów.

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi określają szczegółowo uchwały Rady Gminy, w tym:

- Uchwała nr XIV.136.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXXIV.343.2021 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oraz ustalenia stawki opłaty.
- Uchwała nr XIV.135.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XIII.127.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami

komunalnymi.

- Uchwała nr XXXIII.330.2021 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIII.127.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr L.442.2023 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIII.127.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój,
- Uchwała nr XXXII.247.2017 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój,
- Uchwała nr XIII.126.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój,
- Uchwała nr XV.142.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIII.126.2019 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 3 grudnia 2019 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.
- Uchwała nr XXXIII.329.2021 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.
- Uchwała nr L.439.2023 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie

zmiany Uchwały Nr XIX.157.2016 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 czerwca 2016r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.

- Uchwała nr XXXIII.324.2021 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.
- Uchwała nr XXXV.348.2021 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.
- Uchwała nr XLVII.414.2022 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.
- Uchwała nr XXXV.349.2021 Rady Gminy Horyniec-Zdrój z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Wszystkie wyżej wymienione uchwały tworzą system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Horyniec-Zdrój.

W ramach gminnego systemu z gospodarstw domowych odbierane były następujące rodzaje odpadów:

- 1) z nieruchomości z częstotliwością jeden raz w miesiącu:
 - a) odpady zmieszane
 - b) odpady zbierane w sposób selektywny takie jak:
 - papier i tektura, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, metal, szkło, odpady ulegające biodegradacji,
- 2) w systemie „u źródła” – 2 razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym:
 - a) odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony,
- 3) w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oblicza się na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530)

W 2023 r. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w Gminie Horyniec-Zdrój wyniósł 35,27 %, a w ustawie jest mowa, że poziom ten gmina musi osiągnąć co najmniej 35% wagowo, czyli Gmina osiągnęła wymagany poziom.

Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych w 2023 r. wyniósł 20,78 %.